

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

BAVUL

Ocak 2017
Sayı: 16
Fiyat: 7 TL

Edebiyat - Sokak

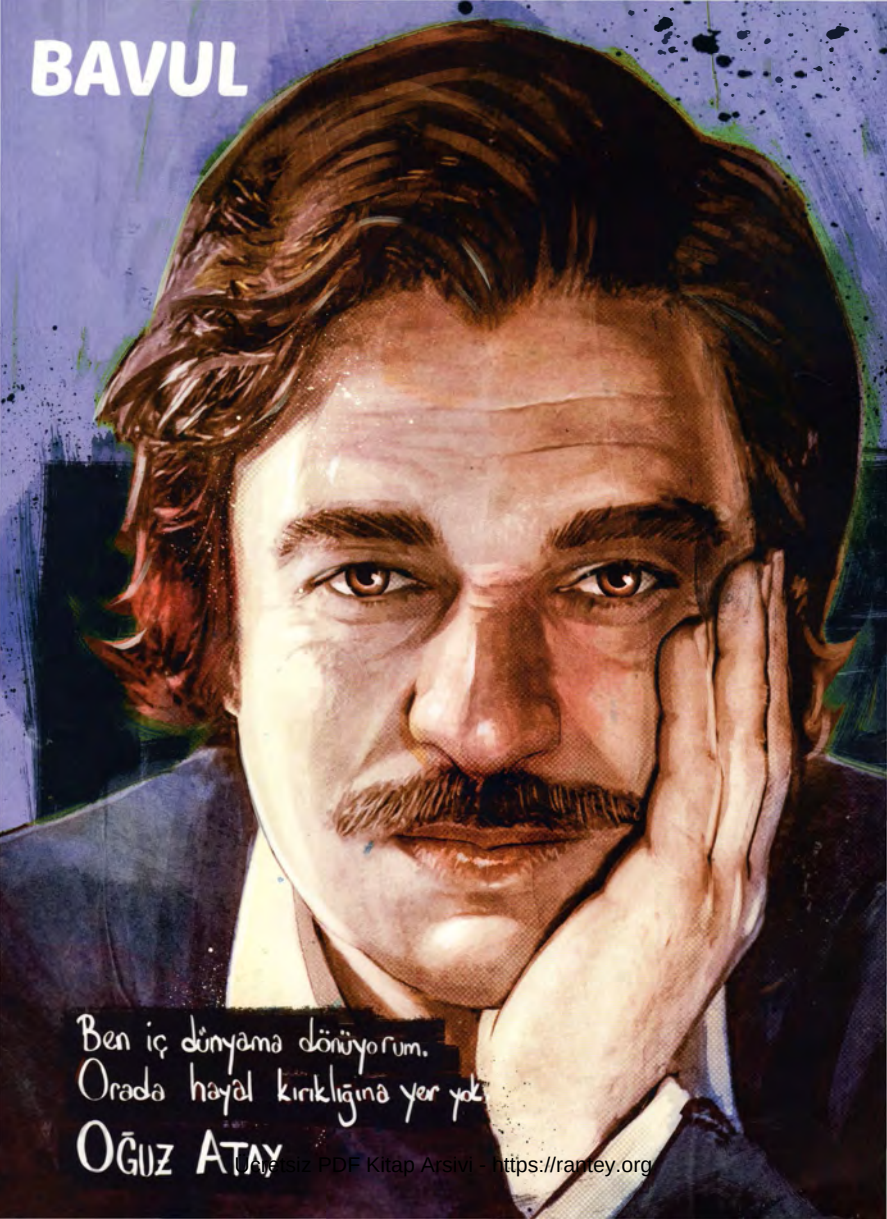
İlker Kaleli
Sunay Akın
İsmail Saymaz
Hasibe Eren
Hüsnü Arkan
Köksal Engür
Cengiz Bozkurt
Güven İslamoğlu
Burcu Bakdur
küçük İskender
Emre Kongar
Eypio
Caner Cindoruk
Ömer Madra
Burcu Biricik
Suzan Kardeş
Necati Tosuner
Alper Gencer
Berkay Ateş
Erci E.
Celil Oker
Alpay Erdem
Fatih Pınar
Ali Lidar
Meltem Yılmazkaya
Erk Acarer
Ahmet Büke
Haydar Ergülen
Zihni Başsaray
Evrin Kuran
Ethem Onur Bilgiç
Erdem Şenocak
Fulsen Türker
Ayşen Aksakal
Hababam Ahmet
Selin Kalkan
Merve Bavra
Kemal Can Kayar
Önder Abay

Ben iç dünyama dönüyorum.
Orada hayal kırıklığına yer yok.

OĞUZ ATAY

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://raney.org>

BAVUL

Ben iç dünyama dönüyorum.
Orada hayal kırıklığına yer yok.

OĞUZ ATAY

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ramtey.org>

Yanlış teşhis sonucu akıl hastanesinde geçirilen yıllar, yazıyla kurtulan bir hayat...

Janet Frame'in üç ciltlik otobiyografisi tek kitapta: Çocukluk ve ilköğrenlik yıllarını anlattığı *Şimdiki-Zaman-Ülkesine*, üniversite yıllarını, ardından yaşadığı olumsuz hastane deneyimini ve yazarlığa adım atışını ele aldığı *Soframda Bir Melek* ve Avrupa'da geçirdiği yedi yılı özetlediği *Şehrin Yansımasından Gelen Elçi*.

Frame kendi gerçekliğini keşfettiği derin yolculuğunu anlatırken, yazarlığa adım atışının yanı sıra bir kadın olarak tüm zorluklara rağmen ayakta kalışını da benzersiz bir samimiyetle aktarıyor.

Soframda Bir Melek
Janet Frame
Çeviren: Ayça Çınaroğlu
Roman, 560 s.

YAZARIN YKY'DEKİ KİTAPLARI...

Baykuşlar Öterken
Janet Frame
Çeviren: Z. Ceyil Özmen
Roman, 200 s.

Bir Başka Yaza Doğru
Janet Frame
Çeviren: Z. Ceyil Özmen
Roman, 212 s.

Sudaki Yüzler
Janet Frame
Çeviren: Ayça Çınaroğlu
Roman, 252 s.

HAYBEDEN KAYBEDEN

Müzik grupları kolayca dağılabilir ama bir orkestrayı terk etmeyi göze alabilecek kadar cesur olan ilk enstrüman hangisidir? Mesela ben bir orkestrayım ben önce önce terk eder. Sonra gerisi gelir. Sonra eşyalar gider. Sonra akıl gider. Sonra meseleler ve sürtümeler gider. Sürü halinde uzaklaşırlar benden. Aniden infialik eden bir bisiklet görmüşüm zamanında. Aşık bir delikanlı durup dururken, olduğu yerde havaya uçmuştu. Gazeteler günclece yazdı, televizyon kanallarında uzmanlar kıyasıya tartıştı: Aşk patlayan bir şey midir?

Yok yani aşk nükleer bir silah mıdır bazen? Veya aşklar terörist midir sevsiñlerken? Sonuca varamadan onlar, sonbahar başladı.

Benim yaşadığım şehirlerde sonbahar sokaklara dans ederek girer. Çıplaktır ve çoktopar gibi çok kolludur. Güzel gençlerin kokularıyla beslenerek ilerler kısa doğru. Terk edenler vicdan hususunda ikna ederek, etmek fiilini ortadan kaldırarak mutluluğu koruma altına almaktrı amacı. Kötü niyetli yağmurları engeller, sokmaz güler. Ve birinden bir ağılamaya başlayan bir kızı teselli verir sonbahar. Delikanlılar aşk acısıyla daha çok çibelişirler diye cecplerine para bırakır hissettirmeden. Sonbahar çirkin görünse de kalbi temizdir. Yalnız kaldığında gitar sololar dinler. Nerelidir aslen, kimse bilmez. Sonbahar konuşmaz, anlatmaz. Hep dinler.

Seninle en son sevgiliğim çoktuktun. Sen de çoktuktun, saklamaya gerek yok. Büyük insanları sevmiyorduk; birlikte aldığımız kararla büyümeyi durdurmuştuk. Sonbahar getirdiği şiir kitaplarını dağıtıyordu meydanları dolduran kalabalıklara. Yenilenme şansını yakalamış her hayal gibi biz de boştu. Boşluk olma tutkusuyla bir arzu nesnesine dönüşerek tilt makinesinin bileşeni gibi her şeye çarpa çarpa yaşıyorduk. Neye değsek puan kazanıyorduk canımız yansa da. Zaten insan kendinden başka neye değsek canı yazar.

Bir sigara içiyorduk bir bira açıyorduk. Bir bira açıyorduk bir sigara açıyorduk. Hayatımız bu kadar renkliydi. Sen resim bölümünde okuyordun; ben senin nü modelindim belki de sadece. Beni çiziyordun sürekli. Başta resim kâğıtlarına çizdin beni; peşi sıra beni çizmeye, tirmalamaya giriştin.

Herkes seni destekliyordu beni hırpalama

dersinde. Sonuca varamadan onlar, yaz başladı. Benim yaşadığım gezegenlerde yaz rüyalarla sarhoş girer. Her plaj bir plaktır derti senden önceki sevgilim. Cankurtarındı. Boğulacakken sökülmüştü ben denizden; suni teneffüs yaparken öpmeye geçmemiz her ne kadar sahilde panik ve tiksinti yaratsa da yaz böyle bir şeydir işte. Aşk birini kurtarmaktır ölümünden. Aşk patlayan bir şeydir. Yok yani aşk nükleer bir silahtır bazen. Veya aşklar teröristtir sevsiñlerken. llla.

Can Kurtarıncı'dı adı bir de – tuhaf oyunlarla oyalanıyor mevsimler.

Kaza Yeri Departman'ında işe girmem seni yadrgattı. Evet, çarpışmış arabalardan parçalanmış cesetler çıkartmam ya da bir bombalı saldırıdan sonra sağa sola saçılmış etleri toplamam makul değildi. Anlamamı beklemiyordum. Çaktırmadan arakladığım kimi gözleri, cinsel aletleri eve getirmem aramızda açtı. Aşk iki insanın arasını daima açar. Aşkın görevi budur, inan.

Farkındayım, konudan konuya geçiyordum ama, mutlaka jest ve mekân değiştirmem gerekiyor hayatta kalmam, hayatta katlanabilmem için. Asıl sıkıntı şurada çıktı Henüz canlığını kaybetmemiş o kopuk bacağı salonda masanın üzerine bırakıp "Hemen gidip bunu sana eklemleniyiz; daha hızlı yürümen, koşman için bir fırsat" dediğinde seni incittimiği, kırdığını düşünemedim. Senden üstünlüğüm gibi bir hava yarattım farkında olmadım.

Aslında üç bacağın faydası şuydu: Her ikisinin arasına bir penis, bir vajina olması. Necromantic'ten yükselmiş; Cronenberg'in arkaik çağlara inen akımların bilinci içinde. Hermafrodit bir tapınaktın sen benim gözümde. Evden kapıyı bile çarpmadan, açık bırakıp gidişini unutamadım. Tamam, karakola başvurup beni ihbar etmen, şikâyetle bulunman kimsen doğru sayılabilir. Sayende altı aydır akıl hastanesinde yatıyorum.

Yalnız, ruhsal tedavi alman, yaşadıklarımızı atlatamam, kendini tren önüne bırakmam çok koydu. Üzüldüm.

Üzüldüm çünkü parçalarımla ben toplayamadım. Bana bu ihanetini bağışlayacağımı. Altı ay kafa yordum ve bu mektubu yazdım.

Cehennemden aldırımla bulabilirsem yarın postalamaya çalışırım. Öpüyorum.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

BURCU BİRİCİK

Okul hayatınız boyunca yaptığınız en büyük haylazlık?
Çok haylaz bir çocuk olduğum söyleyememiz aslında. En yakın arkadaşla bir bir yalanla tüm okuldan para toplayıp kendimize yüzer kontör almıştık. Evet, çok sıkıcı bir çocuktum biliyorum.

En zararlı alışkanlığınız nedir?
Tutamadığım çenem. Kendimi susturamamam. Bazen herkeşim, her şeyin avukatı olduğumu düşünüyor olabilirim. Gerekli gerekiz herkesin hakkını savunmaya çalıştığım zamanlar oluyor, kendime çok kızıyorum.

Hangi kötü karakter olmak istersiniz?
Shining - Jack Torrance

Ne olduğunda/kimin karşısında heyecandan eliniz ayağınız birbirine doluyor?

Şener Şen'le her karşılaştığımızda nedendir bilmem elim ayağıma dolanır. Heyecandan tek cümle oturup konuşamadım daha. Sadece oturup izliyorum onu.

Bir suç işleyecek olsaydınız ne olurdu?

Açlık en zayıf noktalarımın biri. Çok aç kalırsam yemek çalabilirim.

Kıskançlık yüzünden yaptığınız en absürt şey?

Kıskançlık kişisel özelliklerim arasında pek değil galiba. Bir cevap bulamadım ama her kadın gibi trip atar, olan ya da olmadı belki de hiç olmayan her neyse burundan getiririm duygumu.

Hayatınızın en zor anı hangisiydi?

Dedemin vefat haberini aldığım an.

Dağa çıktığınız bir özelliğiniz var mı?

Kendimle genel olarak çok dağa geçirim. Kendimi gerçekten sevdiğim için kendi kendime çok eğlenebilirim. Kendi kendisiyle kendisinin kendilerine... Galiba şu an da kendi kendime çok eğleniyorum.

Sizce bir insan ne zaman tehlikeli olur?

Valla en klasik cevapla kolaya kaçacağım; kaybedecek hiçbir şeyi olmadığında.

Hangi duygunuza kaybetmekten korkarsınız?
Vcdan.

Tahammül sınırlarınız zorlandığında nasıl sakinleşirsiniz?

Yemek yersem olasılıkla sakinleşirim. Ya da ağlarım biraz kendi kendime sonra sakinleşirim.

Size aşık olan birine yaptığınız en kötü şey?

Evvvmm. Mesela eşim aşıkta bana, evlendim konuyu da da.

ÇAĞLAYAN BİR ÖZLEM

Sayılı gün tez geçer denilir. Bunu herkes böyle bilir. Saya saya geçilerek geçen günler. Tüklenmeye yakın ömür de öyledir elbet. Kendini tutmaya hiç de boşuna kalkışın. Dönüp şöyle bir bakarsın geriye, nedir oradan sana yansıyan?.. Umutları! O umutları ki...

Küçük duyumsamaların dokunuşları. Küçük duyumsamaların dokunuşlarıyla yetinmeye bile gönlü indirerek ve çoktan hazır bir duruşla beklediğin, diri tutmaya çalıştığın, incinmesin diye özen gösterdiğin bir umudun çoğalma eğiliminin, o küçük duyumsamalarla güç kazanmasını ve kendisini büyütmeğe hasmen ustalaşmasını yürekten umut ederek.

Umut ederek.
Sen ondan umudunu kessen de onun yine süreceğini bildiğin bir umut. Kendinden asla umut kesmeyeceği iyice kesin olan öyle bir umudun varlığı işte. Bu her şey için yetmez mi?.. Kime?.. Direnecek bir dayanak arayana!..

Kendini başaran bir umut. Ve umutla dönen bir gün, umutla dönen bir geceye eklenenecek. Bir yeni gün için. Bir yeni umut için. Umudun bir yenisinden ayrışıp koparak bir yeni güne erişecek olması ve geride bırakılan, boşa çıkmış bir umut olarak orada uzaklaşılıp uzaklaşılıp geçmiş.. artık geçilmiş olması.

Ve yitirilmiş umudun boşa çıkmışlığı da artık uzaklaşarak geçmişin olacak. Çoktan...

Yaşılığa koşu koşu gider güz.
Güz gelince, tıksı tıksı görünecek günler sana.
Sanki herkes genç, sanki sen yaşlı.
Bir de bakmışsın, senin o üşengeç, o kıpırtısız günlerin geçip gitmeye hiç de üşenmemiş, sayılı sayılı geçmişmiş.. geçmişmiş.. gitmiş.
Ve sen bunu güzel bulacaksın.

*İçinden hiç yalnızlık
geçmeyen günleri
beklenen.*

Oysa, daralan günler gelmişti. Çöreklenip çökmüştü. Daralmıştı, geçmez olmuştu. Boğacaktı. Boğmakla bırakmayacak, yerlerde sürükleyecekti. Hep korkmuş gibi bakılan günlerdi yaşananlar. Hep korkmuş gibi bakılanı ne karşına çıkırsa... Hep korkmuş gibi yaşananları Soluğun tükana tükana soluksuz olarak, yıkıldın.. yıkıldın.
Hep bir çocuk gibi sevinçle, hep bir adım gülerken, sonra iki adım daha azalan bir gülmeyle, bir çocuk gibi ve yitirilmiş çocuğu bir sevinçle, derken tam da o anda, kötülerin hoyrat egemenliği altında bir çığlık, çocuk ne yapsın yetişkin bile olsa sanki başka ne vardı yapacak: Bir çığlık!
Çığlık tan çığlığa.
Boşuna.

**Düğüm: Kördüğüm. Ne
yana gitsen ayağın bir taşla takılacak, neye
kalkışsan kurtulamayacaksın tökezlemekten.
Yine tökezlemekten.
Yeter kendine yumruklarını**

sıktığın geceler. Sonu yıkıntılara açılan günlerin geceleri!.. Hani, kendin olsun şu kendine hiç katlanamadığın.

Kapatmışsın kendini, kendin'in üstüne kapatmışsın kendini, hep seni vurur bakışların. Vurur kendini.

Canavardır, yapar canavarlığını. Sen korkarsın yılanan, çıyandan. Pekî, korkar mısın timsahtan?..

**Korkmazsın, ne kötülük gelebilir ki Afrika'daki timsahtan!..
Ya her taşın altındakinden?..**

Karanlık üstüne karanlık çökmüş. Acılar üstüne gelmiş acılar. Umutsuzluk üstüne katlanmış umutsuzluk. Çaresizlik. Yılgınlık. Sanki doğal felaket gibi olmuş yaşananlar. Elden bir şey gelmezmiş gibi olmuş. Gönülden geçse de geçmez, bilinçten düşse de düşmezmiş gibi olmuş. Kaçınılmazmış, sakınılmazmış gibi olmuş. Yıkılmış. Dökülmüş. Perperişan kalmış. Yeşilli olmuş. Suyu kurumuş. Toprağı çatlamış. Çalınmış çırpılmış, toz duman olmuş. Dalı kırılmış, boynu bükülmüş. Yetim kalmış. Öksüz kalmış.

Ortada kalmış.
Bu muydu beklenen?..
İçinden hiç yalnızlık geçmeyen günleri beklenen. Kardeşlik. Bakımlı çocuk yüzleri. Kızıl erkekli gençler. Sevinçler, gülec yüzler.
Unutulmuş.
Türkiye'yi özliyorum.

KATİP

Çocuklarının eline birer tabak içinde şekerli makarna tutuşturmuş genç anne, icra memurlarını görünce "Allah rızası için etmeyun," dedi. İcra memurları annenin yalvarmasına aldırmadan eve girip televizyona ve merdaneli çamaşır makinesine el koydu.

Üniversite sınavına girdiğim o yaz, biraç harçlık bıraktırmak ve bıraktırdığım harçlıkla bir cep telefonu alabilmek için Avukat Mehmet'in bürosunda katip olarak çalışmaya başlamıştım.

İlk iş deneyimim değildi bu. Öncesinde çay ocağında, eczanede ve beyaz eşya mağazasında çıraklık yapmış; Rus Pazarı'nda penye ve video kaset satmış, yerel gazetelerde yazılar yazmıştım. Elim daktiloya yatıyordu. Avukat Mehmet tereddüt etmeden, "Yarın gel başla!" demişti.

Ertesi gün beni, Avukat Mehmet'in masasında biriken onlarca dava dosyası bekliyordu. Turuncu kağıt dosyaları icra davalarına aitti. Kimileri senedini ödememiş, kimileri taksitini yatırmamıştı. Dosyaları koltuğumun altına sıkıştırıp Rize Adliyesi İcra Müdürlüğü'nün yolunu tuttum. İtiraf etmem gerekir ki, avukatlık bürosunda çalıştığım için heyecanlıydım: Şayet üniversite sınavından yüksek puan alırsam hukuk fakültesini yazacaktım.

Adliyenin zemin katındaki icra müdürlüğü küf ve nem kokuyordu. İcra Müdürü, en üstteki dosyayı aradığında, "adalet" ile tanışmış oldum. Her dosyanın içerisinde "cigara parası" sıkıştırılmıştı. Derken paralar alındı; mühürler basıldı.

Birkaç gün sonra, ilk "mal kaldırma" işlemi için icra memurlarıyla buluşma binip Fındıklı'ya gittim. Sahil Kenarındaki Fındıklı, adres sormayı bile gerektirmeyecek kadar küçük bir ilçeydi. Bize "Caminun karşısından sağa gir, baştan ikinci

tükkan" denilmişti. İflas etmek üzere olan dükkanda bizi, namıslu kapiya doğrulmuş el yapımı bir tabanca karşıladı. Müflis esnaf, "Canımı mı alacaksınız ula adaletuni siktuklerum!" diye bağırdı. Biz kaçarken arkamızdan kurşunlar ve "Nanaskani!.." diye başlayan Lazca küfürler yağmaktaydı. İlk dolmuşla Rize'ye döndük.

Haftalar sonra bindiğimiz dolmuşla bu kez Borçka'ya yol aldık. Rize sınırını ve Hopa'yı geçip dağa kıvrıldık. Yol üstünde Türkçe'yi yalnızca muhtarlar in anlayabildiği Laz, Hemşin ve Gürcü köylerinden geçtik. Yolcu aldığımız her köyde bir başka dile kulak verdik.

Nihayet dolmuş, borçlunun oturduğu tek katlı evin önünde durdu. Briketle örülmüş ev, sıvadan bile mahrumdu. Çocuklarının eline birer tabak içinde şekerli makarna tutuşturmuş genç anne, icra memurlarını görünce "Allah rızası için etmeyun," dedi. İcra memurları annenin yalvarmasına aldırmadan eve girip televizyona ve merdaneli çamaşır makinesine el koydu. İşlerle bağlanıp omuzlanan aletler evden çıkarırken; anne çömeldiği kapısında bizlere beddualar ediyordu. Anneleriyle birlikte ağlayan çocukların sümüşü, şekerli makarnaya akıyordu. Ben utancımından fındık bahçesine saklandım.

Bu adliyeden "adalet" çıkmazdı. Kim bilir, belki de icra dosyalarına "sıkıştırılanları" yazacak bir gazeteci çıkardı.

dosyası hazırlarken; içeriye sakalı uzamış bir borçlu girdi. Kişin hamsici, yazın çay fabrikasında mevsimlik işçiydi. Aldığı maaş, ancak mutfak masrafına yettiği için borcunu ödeyememişti. Zek istegi, senetlerin icraya konmamasıydı. Avukat Mehmet, "Olmaz!" dedi, "Dosyaları adliyeye yolladım. Avukatlık ücretini almadan kapatmam; Usulca çayını yudumlayan işçinin, "Senün dosyanun amina koyarum!" diye ayaklanıp Avukat Mehmet'in boğazına sarıldığını; uysallığıyla bildiğim avukatın senetleri vermemek için çekmecesindeki tabancaya uzandığını gördüm. Büroda silah patladığında ben çoktan sokağa inip kalabalığa karışmıştım.

O gün hukuk fakültesini yazmaktan vazgeçtim. Üniversite sonuçları açıklandığında, küf ve nem kokulu icra müdürlüğünde "cigara paraları" sıkıştırılmış dosyaları işleme koymakla meşgul oldum. İlk masamla aldığım cep telefonu müjdeli bir haber için çaldı: Hayalim gerçek olmuş ve gazeteciliği kazanmıştım.

Günün sonunda avukat katipliğinden istifa ettim.

Bu adliyeden "adalet" çıkmazdı.

Kim bilir, belki de icra dosyalarına "sıkıştırılanları" yazacak bir gazeteci çıkardı.

NOEL BABA EMİNÖNÜ'NDE

Noel Baba'lık meselesini sevdim, Balat'taki güzel tecrübeden sonra şöyle sahil şeridinde azıcık uzanıp Eminönü'ne varayım dedim. Sahilde ufak ufak giderken bu şehre sürekli hayran kalıyor insan. Şehrin ışığı Haliç'e vurunca sanki her an iyi bir şey olacak gibi hissediyorum. Gerçi bir Noel Baba'nın zaten sürekli iyi hissetmesi beklenir ama burada işler pek öyle yürümüyor.

Bir Noel Baba olarak sokaklarda yürürken yaptığım derin analizlere dayanarak söyleyebilirim ki kimsenin

olmamalı. Yani diyorum ki insanların hayallerine ipotek konmamalı. Yoksa heybende ne olursa olsun, verdiğin hediyeğin de bir kıymeti olmuyor. İnsanlar artık buralarda ölümün sesini o kadar çok duyuyorlar ki delirmek için onu unutmaya, yok saymaya çalışıyorlar.

İnsanlara yeni yıldan ne beklediklerini soruyorum: "Bir sonraki yılı da görebilmek."

açayım lan" diye cevapladı. Durum ufak ufak gerginleşmeye başlamıştı.

Bu zincir garip bir şekilde genişledi ve beşinci cümleden itibaren benim üzerimden birbirlerine laf çakmaya başladılar. Son kertede ben tarafı olmadığım bir tartışmanın dayacağına çok yaklaştığımı hissettim. Balat'ta da anlamsız bir dayanın eşliğinden döndüğüm için bu konuda tecrübeliydim. Hemen hemen tüm cesur Noel Baba'ların yapacağı şekilde duymazlıktan gelip hızlıca yürüyerek kaçtım.

Galata Köprüsü'nde durum daha vahim. *Anlat* İstanbul isimli filmin sonunda Altan Erkekli'nin elinde klanetiyle bütün İstanbul'a çektiği acı serenat bence bir film karesinden ibaret değil. Bütün köprüler bana garip hissettirir ama Galata Köprüsü'nün durumu çok acayip. Arabalar, balık tutanlar, balık tutanların az ötesinde tezgah kuranlar, tezgahların yola yakın kısmında tenekte ateşinde insanlar. Bir de bu köprüden geçip gidenler var. Sadece bu köprüden geçmiş herkesle birer dakika muhabbet etse insan dünyayı tanıyabilir gibi geliyor.

Ben de Noel Baba olarak oradan geçerken insanları ufak ufak süzdüm. Turistler hemen kendini belli ediyor. Bir performans sanatı izler gibi bakıyorlar. Balıkçıların umurunda değilim, arabalar yoluna bakıyor, tezgahçılar işinde, ateşte ısınanlardan selam verenler çoğunlukta. Yeni yıldan beklentilerini sorunca bir şey demiyorlar. İsteklerinin gerçekleşmemesine o kadar alışmış ki insanlar, bir dileği varsa da bana söyleyip zayı etmek istemiyorlar sanırım.

Köprüden geçip Karaköy'e doğru uzandım.

Karaköy'de bulunan bazı arkadaşlar in günlük giysileri Noel Baba giysisinden daha ilgi çekici olduğu için pek fark edilmedim. Hava soğuktu ama bütün kahvecilerin dış tarafında kocaman ısıtıcılar var. Oturup bizim Onurla bir kahve içtik. Sonra da içtiğimiz kahveye 400 gram Türk kahvesi parası verip kalktık. Onur Kadıköy'e, ben de Kurtuluş'a doğru gidecektim.

Taksiye bindiğimde taksici hiç şaşırmadı. "Eskiden çok iş olurdu, artık insanlar dışarı çıkmıyor" dedi. "Ne kadar eski?" diye sordum. "Üç beş ay be abicim," dedi. Sanırım günler çok yavaş, aylar çok hızlı geçiyor artık. Geçenin bir saatinde evime girdim. Bir süre Noel Baba olarak oturdum, sonra da sütümü falan içip uyudum. Hepsine çok mutlu bir yıl dilerim. Umarım böyle bir yıl mümkün olur.

tadı tuzu yok. Sadece ben değil, bugün hangi Noel Baba sokağa çıksa bunu anlar. Sahildeki balıkçılar bile balıktan ümidini kesmiş. Hatta iş öyle bir noktaya gelmiş ki balıklar denizden, deniz memleketten ümidini kesmiş.

İnsanlara yeni yıldan ne beklediklerini soruyorum: "Bir sonraki yılı da görebilmek." Yani koskoca seneden beklenti bir sonraki seneyi görebilme seviyesine kadar düşmüş durumda. Yapmış olduğum gayrisıfai mutluluk araştırmasına göre memleketimiz hemen her gün daha da büyük bir mutsuzluğa gömülüyor.

Mutsuzluğun bir tedavisi var mı bilmiyorum ama bana kalırsa kimsenin bir hayatı o hayata "katlanarak" yaşamamalı. Bir insanın hedefi, hiç beklemediği bir zamanda, sıradan bir günün sıradan bir anında, bir teröristin patlatılabileceği bombaya denk gelmesi.

Tabii güzel şeylerle olmuyor değil. Mesela Eminönü'ndeki balıkçılar in orada deri montlu bir adam beni başka bir adama göstererek "Git lan Noel Baba'yı, belki kismetin açılır" dedi. Tam olarak doğru bir yaklaşım olmasa da yine de mizahi bir niyeti olması hoşuma gitti. Karşıdaki deri ceketsiz adam

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://ranteoy.org>

1925 YILINDA İSTANBUL BELEDİYESİ, GALATA KÖMÜRÜSÜ'NÜN YERİNE YENİSİNİ YAPMAK İÇİN İŞE KOYULUR. EMİNÖĞÜ YAKSINDAKİ TİHAİL ÇALIŞMALARİ SİRASINDA BALÇIKTAN BİR TEPE OLUŞUR. BU TEPEYİ ÜZERİNDE BİRKAÇ ZİNNET EŞYASI MİHİL PARKI PARLAYINCA TÜM İSTANBUL ALTIN HİBERLERİYLE CAVALANIR. ÜÇ BÜYÜK MEDENYETE EV SAHİPLİĞİ YAPMIŞ BİR ŞEHİRİN TOPRAKLARINDAN HAZİNE ÇIKMASI NADİR DOĞAL NE VARDIR? UMUT FAĞIRINI GEMESİ, İSTANBULLUKLAR ALTINA HÜCUM EDERLER. BİRKAÇ PARÇA DAHA KİMYETLİ EŞYA BULUNURCA SÖYLENTİ YİNE BÜYÜR. ANCAK ELBETTE BÖYLE SEYLER FİLMERDE OLUR VE GERÇEK HAYATTA HER SEYİN BİR AÇIKLAMASI VARDIR. BULUNAN DEĞERLİ EŞYALAR BİZANS ALTIN DEĞİL

-BARBAROS ANITI-

BESİKTAŞ, ÇARŞISI VE KARA KARTALLARINCA ANILSA DA ŞENTİN BİR SEMBOLÜ DANA VARDIR: ÜNLÜ OSMANLI AMİRALI BARBAROS HAYREDDİN PAŞA ANIĞINA DİKİLEN BARBAROS ANITI. ANITIN KÂİDESİNDE DE YAHYA KEMAL'IN ŞU DİZELERİ YER ALIR:

"DENİZ ÜFKÜNDE BU TOP SESLERİ NEREDEN GELİYOR?
BARBAROS BELA! DOMANMAYLA SEFERDEN GELİYOR
ADILARDAN MI? TUNUS'TAN MI? CEZAYİR'DEN MI?
HÜR ÜFKÜLÜDE DOMANINŞI KI ŞÜZ PARE GENİ
YENİ DÖNÜŞ AYI NAKİTLERİ VERDEN GELİYOR,
O MÜBAREK GEMİLER HANGİ SEFERDEN GELİYOR?"

BESİKTAŞ'IN ANILANDIĞI ÜNLÜ İŞİMLERDEN BİRİ DE NEYZEN TEYFİKTİR. BİR SÜRE BESİKTAŞ'TA YASAYAN NEYZEN TEYFİK GİBET BU ANITLA KARŞILAŞIR VE ALTINDA YAZAN DİZELERİ OKUR. ANCAK HOSUNA GİTMİYEN BİR SEYLER OLMUŞ OLACAK KI YAHYA KEMAL'E CEVAP OLARAK ŞU DİZELERİ YAZAR:

"EREDİ BİGİNİ HAYRETTİN KAPTAN
BEŞ ASIR ÖNCEDEN BALIYOR GİBİ
İKİNA SIKINA YAZDIĞINI ŞİKE
BARBAROS KİCANI SÜYÜR GİBİ"

KÜRT İSMAİL'İN KENDİ RÜYASINA KENDİ TEFSİRİDİR

Güya ben yağmurmuşum, dedi İsmail;
çiçek böcek el pençe divan
Bir bahçeye uzanmışım, kuşlar
tıpırdamış sesime
Kedi silkinmiş içini ruhanemizde
Dökülmüş gibi eşk, kırılmış gibi cam

Güya ne mahallem yerle yeksan, ne
Diyarbakır viran
Günah sevap hep silinmiş, herkes
susmaya gitmiş
Kedi desen kuyruksuz
Aşk desen yalan dolan

Ben bu olmuşlara yanarım hocam
Elhak cennete koysalar
Orda da yanarım.

Çizer: Ahmet Uzun

Derleyen: Duygu Temel

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rante.org>

GECE SOĞUK VE UYKUSUZ

Gün benim için sıcak yataktaki değil sabahçı kahvesinde başlar. Zaten hep benim gibi tersolar vardır sabahçı kahvelerinde. Gidecek yerim yoksa demli çaylarla yenerim uykusuzluğu. Sonra yürümeye başlarım. Önce Küçükpazar'a yürürüm. Unkapanı Köprüsü'nden geçerken güneş daha yükselmemiştir İstanbul'un üzerine. Küçükpazar'ın sabahı güzeldir. Kadınlar adun kırar eski alışıp evlerin önünde, seyyar satıcılar mallarını istifler Eminönü'nde satmak için, çakçaklar amele pazarnına gidecek servisleri bekler ve her sabah bir porsiyon bal pudra şekeri Kürt Bureği borcu vardır bana İbrahim'in.

Hava dondurucu soğuk. Tek sıra halinde her akşam dokuz, dokuz buçuk arası Gezi Parkı'nda Çorbadan Tuzunuz Olsun isimli bir derneğin evsizlere dağıttığı çorbayı, bekliyoruz. Önceki gün tanıştığım Ahmet abi ve Saffet abi var yanımda. Polis evsizlerin her akşam burada toplandığını bildiği için gelip herkese tek tek GBT kontrolü yapıyor. Hepimiz kimlikleri veriyoruz. Tarsuslu bir arkadaş, Yedikule'deki tesislerden kendisine üst baş ve ayakkabı almış bana da tavsiye ediyor. "Çok kavgacı oluyor ama üst baş almak için ben de bir gün kaldım. Sonra buraya geldim şimdi geceleri Atatürk Kitaplığı'nda yatıyorum. Battaniyem varsa her yerde yatarmış. Yedikule'ye gideceğime burada da yatarmış. Hem hastalık kapmam. Hem de bu devletin bana hakkı geçmiş," diyor

Polisler gidiyor. Biz tek sıra halinde beklerken Çorbadan Tuzunuz Olsun ekibi geliyor. Onları sevinerek karşılıyoruz, herkese bir tebessüm ve hareketlenme oluyor. Yanlarında Kanal D çekim ekibi ve bir oyuncu arkadaş hep beraber çorba dağıtıyor, çekim yapıyorlar. Çorbalarmızda oluyoruz. Bugün bereketli değil, sadece çorba var. Bazı günler çorbanın yanında bûrek, çörek de oluyor. Herkes ikinci tas çorbasını alıyor. Gezi Parkı'nda bir banka oturup üç kişi çorbalarmızı içiyorsunuz. Çorbadan

Tuzunuz Olsun ekibi diğer evsizlere çorba dağıtmak için İstiklal Caddesi'ne doğru yola devam ediyor. Onlar gidince yine sessizlik ve karanlık kuşatıyor parkı. Ahmet abi karnı doyuncu bir tane sigara tellendiriyor. Kaç gündür söz verdiği hikâyesini anlatmadan önce, "Bu saatlerde Gezi Parkı'na lubunyalı gelip kendilerine tokmakçı ararlar. Bak şu karşıdaki Simit Sarayı'nın üst katı da öyledir. Gel istersen bir kafe de oturalım. Sen yaşlı ben genç millet yanlış anlamasın," diyor.

Beyoğlu'nda kazandığın para Beyoğlu'nda kalır

Kader bazen yavru kedi gibi insanı ensesinden tutup havaya kaldırır. Artık seni nereye bırakırsa yeni hayatın orasıdır.

"On sekiz yaşında Malatya'da en yakın arkadaşımla evden kaçıp, bir macera kendimizi İstanbul'a attık. Gelir gelmez Beyoğlu piyasasına daldım. Geldiğim dönemler Beyoğlu'nun en hızlı dönemiydi.

Yani gazinolar dönemi. Büyük mafya babaları büyük gazinoların haracıyı yiyorlardı. Kürt İdris, Abuzer Uğurlu, Dündar Kılıç, Gangster Nazif. Ben de bu gece hayatının ekmeğini yemeğe karar verdim ve Beyoğlu'nda kaçak sigara satmaya başladım. O zaman Türkiye'ye yabancı sigaraların girmesi yasaktı. Ama Beyoğlu'nda o kadar çok gayrimişru iş dönüyordu ki bizimki göze bile batmıyorduk. Hatta bir seferinde o zamanın emniyet amiri Saadettin Tantana beni gördü. Saadettin Tantana Beyoğlu'na girdiği zaman bütün pis adamlar kaçacak yer aradı. Uzun zaman boylandı ve devamlı patlosunun içine gizlendiği MP-5'le dolardı. Beni görünce, "Napiyon kan bu saatte Beyoğlu'nda itin kupaşın içinde," diye sordu. Ben de kendisine ekmek parası peşinde olduğumu söyledim ve bir paket Parlamento hediye ettim. Hediyyemi kabul etmedi. O zaman sigarayla da eski Çakıl Gazinosu arkasındaki Hürriyet Garajı'ndan, Mehmet Ali Ağca'nın adamlarından alıyorduk.

On seneye yakın Beyoğlu macerasından sonra

verdim. Uzun süre çok güzel para kazandım. Ta ki 2001 krizine kadar. Beyoğlu piyasasında bir söz vardır, 'Beyoğlu'nda kazandığın para Beyoğlu'nda kalır. Karaköy'e kadar bile götüremezsin,' diye gerçekten de doğrudur. Sonra elimde ne varsa gitti. İşte şimdi burada çorba sırasındayız."

Hayat alıştın

Ahmet abinin şimdilerde kalacak bir yeri yok, sabahçı kahvelerinde hiç uymadın sabah ediyormuş geceyi. Bunu duyurca hiç uymamasına şaşıyorum ve zor olmuyor mu diye soruyorum, "Sabahçı kahvesinde uymak yasaktır. Uymak istiyorsan pansiyona, otele gideceksin. Uyuduğunu fark ettirir mi hemen çay getirirler önüne. Ben de alıştım artık uykusuzluğa. Ne yapalım, hayat alıştın," diye cevap veriyor ve ekliyor, "Kader bazen yavru kedi gibi insanı ensesinden tutup havaya kaldırır. Artık seni nereye bırakırsa yeni hayatın orasıdır. Şimdilik buradayım ve Beyoğlu'nda nerede bedava çorba dağıtılıyor biliyorum. Tophane Parkı'nda on buçukta, öğlen on ikide Dolapdere Yenışehir Camii'nde... Hayat öğretti bana bunları." Neden belediye tesislerinde kalmadığını soruyorum. "Orada terchen kalınmaz. Oraya düşersin. Ben daha düşmedim. Oraya öyle insanlar gel ki birçoğu Azra'le borçludur. Oradaki hikâyeleri dinleyince benimki de yenilgi mi diyorum. Baş kaybedenler var ki sanki adam bir cinayetin maktulü. Uyanıklar da böyle adamları bildiği için oraya dadanıyor. Düşün naylon fatura işi yapmak isteyen adamlar kenye adam sokup oradan bir garibanlara arkadaşlık kuruyor ve üstüne şirket açıp milyon dolarlık fatura koçanları doğuruyorlar.

Hayatı öylesine amansızca yaşadım ki hayatın umudumu kesemiyorum. Kaçak sigara işinde güzel para var. Biraz belimli doğrultayım kendime bir tezgah yapacağım. Bütün gün İstanbul'u dolayacağım. İşçi arayan her yere girip numaramı bırakıyorum. Günlük işler olursa onları yapıyorum. En büyük hayalim kendi halinde bir çorba tezgahı. Etkisi gibi büyük hayallerim yok ama yaşanacak tek bir gün varsa ona yaşamadan olmyeceğim."

MELTEM YILMAZKAYA

SOLDAN GİTSİN KALBI BULSUN, YOL ŞARKIYA VARMAY YOKSA!

Yıl 1999, İstiklal Caddesi. Karşıdan tramvay geliyor, iki yanından kesilmemiş ağaçlar daha dımdızlak kalmamış sevimsi yeni binarlar arasındadır. Ben daha gençtim, daha heyecanlı. Daha çok hayal kuruyorum mesela. O zaman lisedeyiz, Metropol Müzik'in önünde duruyoruz bir an, yanımda Sabriye. Salkım Söğüt albümü yeni çıkmış, önce İlay Akkaya çalışıyorlar, sonra Alaaddin Üs. Soğuşa alırdım sırtımı duvara dayıyordum, dinliyordum ne çalarlarsa, "Sıradaki sana gelisin", "Bana gelsin"lerle. Sabriye birden döndü dedi ki: "İlerde seni de dinleyeceğiz Meltem, İstiklal'de" Belliydi sanatın bir yerinden tutmaya çalışacağım ama neresinden. "İnşallah," dedim, kapattık mevzuyla, çayın en ucuza olduğu yere doğru saldı kendimizi.

Bugün kalbine düşen yarın şarkına düşer...
Güzel sevil güzel olsun!

Lise hayatının en zor ama en güzel dönemiydi herhalde. Annem çok tereddüt etti, babasız kızı Beyoğlu'nda nasıl okuturum diye. Bundandır ki, herkes saçını papatya suyuyla açarken ben iki yandan örüp gittim son sınıfa kadar, izin vermezdi bir şey. Herkes gözüne kaleme çekmeyi, lens takmayı öğrenirken, ben kaşlarımı görmek için aynaya bakmadım uzun süre. Her şeyin zamanı var anladık ki ama bu kızcağızın da bir gururu var. Gözünün üstüne peruk yapıştırmışın gibi gezmenin alevi yok

ki, bir çocuğa aştıkım o zaman. Babası mahallenin suscusuydu. Okul zamanı dışında yardım ederdi babasına, hafta sonu onu göremiyordum diye üst komşulara sipariş verirdim annemden gizli gizli. Gözümü de kapaşı dayardım ki o üst kata çıkarken görebileyim. Yaşı kaç olursa olsun aşık kadından, korkun abiler, elimizde olmayan bazı şeyler. Bir süre sonra durum fark edildi, üst komşular arasına gelmez oldu siparişler. O dönemin sonunda bir de mezun olunca Onur, böylelikle ben ilk şarkımı yapmış oldum. "Görmüyorum ne zamandır, görmeyi diliyorum. Aramak da çaresiz, kapılarda bekliyorum." Yaş on beş, ilk platonimiz geçmiş olsun. Geçti de, çok a çıkıçtım ama bana ilk şarkımı yaptırılmış oldu. O zamandan beri bardağın dolu tarafı pek ilgilendiriyor beni. Her'an, her insan bende şarkı oluyor.

Yaşı kaç olursa olsun aşık kadından, korkun abiler, elimizde olmayan bazı şeyler.

Yıllar geçiyor sücu kanyanıyor, kız büyüyor, hikâyeler çoğalıyor...

Bugün aklına düşen yarın gününe düşer...
Güzel düşün güzel olsun!

İlk kez şarkılarımı paylaşmaya karar verdim geçen ay, bir single yaptım: Kendime Yalanlar. Pıyasanın yamyam tarafı asabımı bozdugu için inatla o saçma paraları ödeyip, televizyon ve radyolarda döndürmedim. Yanı şarkıları bilen birileri çıkarsa pek sevinirorum. Bir de yaş biraz ilerleyince işin kısmeti meselesine daha çok inanıyorum galiba. Geçenlerde, uzun süre sonra yolum düştü o tarafa, yıllar sonra karşılaştık Onur'la. Konuştuk ayaküstü, programı izliyormuş çocuklarıyla, çok seviyormuş beni küçük kız. Bir gün bile ayarlasam ne güzel olurmuş oyuna, "Tabii," dedim. "Seve seve." Yalan siparişlerle beş kat taşıttığımız suların vıcıkcan aza da olsa hafifletirim belki yıllar sonra. Tam ayrılaçakken, "Ah, unuttumdan ne güzel şarkı yapmışsın kız, a ferisana," dedi

"Sağol," dedim, "Eksik olma." Döndüm arkamı, yüzümden bir tebessüm, içinden dedim "İyi ki aşık olmuşum sana."

Yaşadıklarımız ve yaşadığımız...
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

BAVUL

CANLI BAĞLANTI

SUZAN KARDEŞ

●●●● BAVUL

05:16 PM

● CANLI

Aynı anda birçok alanda başarılı olabilmeyin sırrı nedir sizce?

Asıl mesleğim manyokluk olduğu için o konuda hiç müvazı olamayacağım. Şarkı söylemek de bana verilmiş bir hediye. Oyunculuk desen; sinemanın içindeyim ve bana güvenilerek verilen rollerin üstesinden gelmeye çalışıyorum. 14 sene boyunca bir restoranım vardı. Bu da demektir ki az buz ucundan tutuyordum bu işin. Yemek kitabını kız kardeşimle birlikte yaptık. Çok iddialı değil çünkü kendi bildiğimiz şeyleri, Balkan mutfağı yemeklerini yapmaya çalıştık. Bunların arasında en çok sevdiğim ise Suzan olmak aslında. Başarılı olmamın sebebi ise çok çalışmamdır.

2007 yılında, Sezen Aksu'nun da desteğiyle sahneye adım attınız. Bu süreç nasıl gelişti?

Beni benden fazla tanıır Sezen Hanım. Bir gün sahnedeki "Hadi bakalım, ben senin hikâyeni biliyorum, şimdi herkes öğrensin," dedi ve onun stüdyosunda ilk albüm çalışmasına başladım. ☺

Hem sahne önünde alışılan isim olmak, hem de sahne arkasında sanatçılar alışılanmaya hazırlamak nasıl bir duygu?

Sahne önünde olmak benim için büyük bir hediye ve heyecan. Sahne arkası ise kendi mesleğimin yanı sıra bu işin mutfağı ve beraber çalıştığım insanları hazırlamak sahane bir duygu.

Youtube kanalını projenin olan "Kaçın Suzan Geliyor" nasıl gidiyor?

Yirmi yıl öncesinde düşündüğüm "Kaçın Suzan Geliyor" projesi hayata geçirdiğim için çok mutluyum. Bu projede, makayı yapmanın sırlarını ve puf noktalarını anlatıyorum. Sokakta birini bulup makayı yapıyorlar ve bunu kendi kanalımdan paylaşıyoruz. İnsanlarla birebir iletişim kurmayı çok seviyorum. Her insan farklı bir hikâye demek benim için.

Henüz hiç kimsenin bilmediği başka bir yeteneğiniz var mı?

Bilmediğim pek de bir şeyim kalmadı aslında. En son, "O gün bugün," diyerek Uluslararası Komedi Festivali'nde "Deli Cesareti" isimli gösterim ile bir maceraya başladım. Türkiye'nin en iyi komedyenleri ile çalıştım. Kimsenin bilmediği hikâyeleri anlattım. Bu yüzden de oyunculuk adını "Deli Cesareti" koydum. Ayda bir gösterim yapmaya devam edeceğim.

Çiğdem Öykü Eray

VİVA CUBA VİVA FİDEL

1 996 yılında yani bundan yirmi yıl önce ben Küba'daydım. Üç hafta kaldım. Uluslararası Gençlik Festivali yetkilileri on bine yakın farklı ülkeden gelen delegeleri Kübalı ailelerin yanına yerleştirmişti. Benim şansım yaşlı, tek başına yaşayan öğretmen emekli si bir babaanne düşmüştü. Ben o zamanlar İngiltere'de yaşadığım için Büyük Britanya delegesi olarak katılmıştım. Yüz yirmi kişilik Britanya delegasyonu bizden üç gün önce gitmiş, ailelerinin yanına yerleştirilmişti. Ben ve İngiltere'de solun kalelerinden olan Sheffield's şehrinde bir erkek bir kadın İngiliz delegesini yetkililer bir türlü ama grupla birleştirememiş ve bizi, yani üç İngiliz'i, o gün gelen Şili delegasyonunun yanına vermişti. Biz de iki haf tatlık programı, atölye çalışmalarını, söyleşileri, bilim, spor ve tıp merkezlerini, müzeleri onlarla beraber gezmek zorunda kalmıştık. İki hafta boyunca "Chi Chi Chil Le Le Le! VIVA CHILE" sloganını otobüsün içinde ezberlemişti.

Ayrıca ben Şillili bir komedyene benzetip, parmakla gösterip kahkahalarla gülmüşlerdim. Ne onların İngilizcesi ne bizim İspanyolcağı birbirimizi anlamaya yetmişti. Her gün ayrı bir yerlere götürülürken, sırtıp duruyor duk birbirimize.

Devrimin temel direklileri sağlık ve eğitim kurumları in, sanat ve spor tesislerini gezmiş, konsemlere katılmıştık. Ben bu arada emelde bir kamera bütün gezimizi filme almış, on iki saatlik çekimden Londra'ya döndüğümüzde bir saatlik bir belgesel film ç karılmıştım. Yokluk çoktu. 1991'de Sovyetler Birliği'nin dağılması Varşova Pak'tı'nın yerle yek san olması, iç savaşlar ve derken Küba mütefikerlerini ve en büyük ekonomik destekçilerini kaybetmiş, petrol yokluğu toplu şa madan, tarımsal üretime kadar her şeyi etkilemişti. Küba yetkilileri "Özel Dönem" ilan etmiş ti. Bu özel dönem de devrim, o zaman otuz yedi yıllık ambar bonun en tehlikeli ve etkili yıllar na girmiş ti. İnsanlar saatler ce otobüs durakları na bekliyorlar, deve denilen otobü kamyon, arabası otobüs araçları na tepeleme biniyorlardı. Mahalle aralarında küçük pazar yerlerinde üç beş bezbe meyal den başka bir şey yoktu. Karobası ve fahişelik sokaklar da sıradan hale gelmiş ti. Yine de türlü türlü olumsuzluklara rağmen devrim devrimin kazanımlarına ve Fidele tutkuyıla bağı, dünyanın en gururlu insanları ben bu topraklar da tanıdım. Durumun iyi kötülüğü ti birkaç olayda, sokak gösterilerinde Fidel arabasına atlayıp şahsen müdahale etmiş, konuşmalar yaparak halkı dağıtmıştı. Hiçbir yerde bakkal, restoran, büfe yoktu. Çoğu temel gıda karneyle dağıtılıyor

Eğer büyük kitleleri ikna edebilmişse, fikirler silaha ihtiyacı duymaz.
Fidel Castro

Karamsarlığın, arabesk kaderi tavırlar in yoksulluk ve yoksullukla at başı gittiğini var sayan benzeniz bu kadar fakirlik içinde insanların neşeli, umut dolu bir şekilde geceleri sokak partilerinde salsa yaptıkları in görüp ağzım bir karış açık kalmıştı. Hemen her delege gibi ben de Küba'nın romantizmine kapılmış, festival bittikten sonra ki serbest olan bir haf tayı Kübalı kız arkadaşımın bir göz evinde geçirmiştim. Taksiri kiralayıp Batı Küba'ya, krsal keşime Pinar del Rio tarafına gitmiş, tropik ormanlara girmiş, Havana'ya tklımıştım.

Londra'ya döndüğümde de "Cuban Fever" yani "Küba Ateşi" dedikleri şeye yakalanmış, neredeyse bir haf te vde yatmış, sessiz ce tavana bakmışım. Hiçbir hastalığım yoktu, adanın garip enerjisi çarpmıştı beni. Ertesi yıl yani 1997'de yine gitmişim. O yıllukta Havana'nın Lüleburgaz otobüs terminaline benzeyen hava limanının yerine, adıkları ayakbaşı vergisiyle yepyeni bir havaalanı inşa etmiş, beni bir kez daha şa ır tırmışlar. Bu özel dönemi de yabancı yatırımcılar turistik tesisler açması için ce saretilendirilmiş, devletle ortak, özellikle Varadero bölgesinde beş yıldızlı oteller açılmış, turistler için (Kübalılar in giriş yasaktı) bir "Özgür riviera" ya dönüştürülmüşü.

elde edilen ana gelirlerle devrimin bütün kazanımları korunmaya çalışılmıştı. Bu durum karmış ki bir yapı olarak hâlâ devam etmekteydi ama dünyanın dör dünü büyük petrol üreticisi Venezuela'nın Chavez önderliğindeki Bolivar ci devrimi petrol konusunda Küba'nın elini son on yılda rahatlatmış. Küba da bunun karşılığında bir sürü hekimi ve sağ lı çalışanını taramalar ya pmak için Venezuela'ya gön dermiş ti. Devrim hâlâ ayak ta, ambargo elli beşinci yıla ulaştı. Küba hâlâ borçlu ama mutlu. Yakın zamanda Varşova Pak'tı zamanından kalma 276 milyon dolar lık borcunu Çek Cumhuriyeti'ne, Havana Club devlet romanıy la demeyi teklif etti. En azından borcuna sadık.

1980'lerin sonu, doksanlar n başında bütün "Teel soyalist" ülke rejimlerinin bir bir yıkılması sosyalizm ve Marksizm düşmanlarının iştah lar nı kabartmış tı. Dışar dan kurt gibi saldı rıyor lar dı. Bunlar dan bir tanesini hiç unutmuyorum, Hadi Uluengin' di. "Sakallı dik tator sı san de ne, günlerin sayıl lı" türü yaz lar yazmış, rejimin başarısız olacağı na yüz de yüz emin söylemler içine girmiş ti. Bundan tam yirmi yıl önceydi. O ve onun gibiler ne ka dar inanmış lar dı devrimin Küba'da da yıkılacağı na, Fide'l in kendi halk ı taraf ın den ve yille ceğ den. Londra'ya döndüğümde devrimci arkadaş lar ın hem en hepsi bana "Fidel ölürs e n'olur", sorusunu endişeyle sormuş lar dı. De onlara rahat olmaları gerektiğini, devrimin iç selleş gereği topluma kabul gördüğünü, mahalle meclislerin her sorunu ken di bölgelerinde çözmeye çalış tığını, kat lımcı demokratik seçimler yapılar ak sistemin alternatifler sun duğunu, diğer ykılan ülkelerdeki polis korkusunu sokakta hiçbir zaman hissetmediğini özellikle belirt ip, devrime hiçbir şey olmayacağı nı söylemiş im. Birkaç hafta evvel Fidel dok san yaş ında öldüğünde tüm bunlar gözümün önünden geç ti. Bir Miami'deki in san lar sevinç gözyaş lar na bir de Fide'l i kaybeden gerçek Kübalılar ne keder den dök tükleri gözyaş lar na ve saygı ya bak in. Küba devriminin her şey e rağmen nice yirmi yıl sonra da, kırk elli yıl sonra da süreceğini an lar ımsız. Fide'l in dediği gibi, "Eğer büyük kitleleri ikna edebilmiş se, fikirler silaha ihtiyacı duymaz." Bugün Uluengin'in ne yaptığını, nerede yaşadığını bilen Allah aş ına beri gel sin ama Fide'l in düşünceleri, Küba'daki mirası Latin Amerika'da, Afrika'da, Asya'da ve dünyanın her bir köşesinde yaş amaya devam edecek ti. Hiç şüpheniz olmasın. Bu dünyadan bir Fidel Castro geç ti.

SEMTLERİN KOKU HARİTASI

SEMT: KADIKÖY →

Kokunun tarihi, medeniyetin akışını anlatır. Doğunun gizemli sihirli olan kokuların batıya gidişi, batıda sınıf sal farkları ortaya koymas, bütün halkın kokuya erişme si ve bugün batının doğuya koku ihraç etme si sarmalı üzerinin dünya tarihini okumak da mümkün. Bu öğekte olmasa da ben de semtlerde kokuların ayak izlerini sürmek ve ne var ne yok bakmak istedim. Beşiktaş'ın saat 15:45'te kalkan Kadıköy vapuruna binip yola çıktım. Ortasından deniz geçen bu şehirde deniz kokusunu ne kadar az hissettiğimi düşünüm. Mesela Kadıköy İskelesi. Otobüs ve dolmuşların ana duraklarının bulunduğu Kadıköy sahilinde deniz kokusuna erişmek için önce egzoz kokusunu, sonra da döner kokusunu aşabilmek

gerekir. Bunları aşsanız da sahilin hangi noktasına geldiğiniz önemli çünkü iyot kokusu yerine Kurbagalı dere denize ulaşan lağım kokusuyla da başbaşa kalabilirsiniz.

Sahilden semtin içine doğru yürüyüp Kalkedon Meydanı'na varıyorum. Uç tarafında açık parfüm dükkanları bulunan bu meydana onlarca parfümün karışımıyla oluşan garip bir koku var. Meydandan sırtınızı denize verecek şekilde sağa doğru ilerlerseniz balıkçılar çarşısına geliyorsunuz. Girişte yayılan çiğ balık kokusunu geçince meyhanelerden yayılan baskın anason ve sigara kokusu kaplıyor sokakları. Sokağın bitiminde ise e skigelenek, yeni sektör olan közde Türk Kahvecileri karşılıyor sizi. Yoğun Türk kahvesi ve aromalı nargile kokular birbirine girmiş durumda.

Nargilecileri arkamda bırakıp antikacılar sokağına giriyorum. Binlerce antika ürünü saklayan bu sokak ta küf, cila ve naftalin kokusu hakim. Şimşirler de barlar sokağı diye bilinen Kadife Sokağı girişinde ise muhtemelen alkol den sonra karni acikanlara hizmet eden kokoreççinin kokusu çok

ağır. Sokağın içinde malt ve sigara kokusu yoğun olarak hissediliyor.

Barlar sokağının Moda Caddesi'ne doğru giderken neredeyse her yerde bulunan üçüncü nesil kahveciler den bol mik tar da yarım yağlı süt ve kahve kokusu yayılıyor. Garip şekilde Moda Caddesi'nde yürürken hiçbir fırından poğaçaya da ekme koku alamıyorum. Caddede yürürken duvar kenarlarına bırakılan kedi ve köpekler için kuru mama ve çevresinde hayvan idrarı kokusu duyuyorum. Kadıköy'ün girişine hakim olan ucuz parfüm kokusu Moda'ya yaklaşık kaliteli bir kokuya dönüşüyor. Kadınlar genelde çiçek özl erinden elde edilen parfümleri tercih ettiğini anlamak hiç de zor değil. Moda meydana bulunan ıhlamur ağacından yayılan koku ile meşhur wafflecdan yayılan koku birbirine karşıyor. Meydandan aşağıya Moda sahile iniyorum. Güzel havalarda gençlerin açık hava meyhanesi olarak kullandığı bu sa hile hakim iki koku var. Birincisi Kurbagalı Dere'nin denize buluştuğu yerde lağım kokusu ikincisi ise duvar kenarlarının tuvalet olarak kullanılması den kaynaklanan idrar kokusu.

Finnlar elektrik veya doğalgaz ile kapalı sistem çalıştığı için ekme kkokusunu hissedemiyorsunuz.

Hazır çimle yeşillendirilen park ve bahçelerde tabiat kokusu hissedilmiyor.

Öğrenci yoğunluğu bu semt olduğu için tavuk dönercinin yoğun olması bir çok sokağı döner kokusunun hakim olmasını sağlıyor.

Kadıköydeki hemen hiçbir çöpte ağır koku hissedilmiyor. Bunun nedeni evsel atıktan çok hazır gıda tüketilmesinden kaynaklanıyor. Yani evde yemek yapma oranı çok düşük.

Semtin içerisindeki ağaçların hemen hepsi meyvesiz ağaç olduğu için kokusuzlar.

Kadıköy evde film izleme alışkanlığı olan bir semt. Bu yüzden evde film izlerken bir sinema ortamı oluşturan semt sakinlerinin pencerelerinden patlamış mısır kokusu sızıyor.

EYPIO

"Rap müziğin ruhundaki isyan beni çekti. Pop ya da rock müziğe göre daha gerçekçi, daha sokaktan, daha cesur ve daha bizim yaşadığımız yerlerden olması beni hep çok etkiledi. Rap, bizim sokaktaki halimiz gibiydi."

Müziğe olan ilginizi nasıl keşfettiniz? Ve sonrasında rap müziğe nasıl yöneldiniz?

Dört yaşından beri şarkılar söylüyordum. Annem MFÖ'nün Diday Diday şarkısını sürekli söylediğini anlatırdı. Hayatımın her alanında müzikle ilgilenmeye başladım. Okulda koroya katıldım, Kur'an kursunda okuduğum dönemde ilahî grubuna girdim. Kulâğıma hoş gelen her şeyi dinlemeye başladım. Param olduğu sürece albümler aldım. Rap müzikle tanışmam ise Cartel'le oldu. Arkasından Fuat Ergin, Yeraltı Operasyonu ve yabancı rap müzisyenlerini dinlemeye başladım. Rap müziğin ruhundaki isyan beni çekti. Pop ya da rock müziğe göre daha gerçekçi, daha sokaktan, daha cesur ve daha bizim yaşadığımız yerlerden olması beni hep çok etkiledi. Rap bizim sokaktaki halimiz gibiydi.

Konya'da doğmuşsunuz daha sonra Hollanda'da yaşamış ve tekrar Türkiye'ye dönmüşsünüz. Farklı coğrafyalarda yaşamış olmak müziğinizi nasıl etkiledi?

Köken olarak Afgan Türkmeni bir ailenin çocuğuyum. O kültürel zenginlik doğumundan başladı. Bizim evimizde Türkmence, Farsça, Özbekçe, Hintçe müzikler dinlenirdi. İstanbul maceram liseden atlana kadar sürdü. Okul

hayatımda başarılı bir öğrenci olmadım.

En büyük başarıym teşekkürü orta ikinci sınıf ta bir puanla kaçırmadım. O da baba dayısıyla başarılı bir zaferdi. Liseden bu başarısızlık sonucunda a tılın ca Hollanda'ya gittim ve altı yıl orada yaşadım. Hollanda'daki müzikler de beni etkiledi. Fransızca, Almanca, Arapça, Farsça rap dinledim. Bu kadar çeşitli müzik duyma şansım beni ve müziğimi besledi.

Rap'in Aykırı Doğası Türkiye'deki rap müziğini nasıl yorumluyorsunuz?

Türkiye'de rap müziğinin gelişimi hep yavaş oldu. Pop gibi, rock gibi çok çabuk kabul edilebilir bir tarz değil rap. Daha sert, daha muhalif, daha aykırı. Ve bunlar direkt sound olarak söz üstünden gittiği için sindirilmesi daha zor bu yüzden gelişimi yavaş oldu. Dünyada rap müzik sound olarak çok çeşitli olsa da biz bu çeşitliliğe ayak uyduramadık.

2005 yılında çıkardığınız ilk underground albümünüzü bugün nasıl değerlendiriyorsunuz?

Çok kötü. (gülüşmeler) Şeffaf bir akaryumun içinde ilk halimizi göre göre gelişim dönemini geçiyoruz. Başlıyoruz müzikleri, şarkıları, kolları

bir a dama emeklediğin dönemler hakkında ne düşünüyorsun diye sorulduğunda gözümün önüne gelen çok naif kendi halinde bir şeyler yapmaya çalışan bir adam. Ama tabii onlar bizim ilk a dımlarımız onlar olmasaydı biz bugün burada olmazdık.

Rap müziğin akademik eğitimde yeri olmamasını nasıl yorumluyorsunuz?

Rap müziğinin akademik olarak bir eğitimi olmasa da usta çırak ilişkisine dayanan bir eğitim sistemi var. Türkiye'de aslında gelişiminin yavaş olma ne deniyanında çırak yetiştiren ustalar in sayısında az olması. Dünyaya bakıldığında da her insan yanında birini çakarmış. Mesela Eminemler 50 Cent'leri çakıyor. Rap müziğinin gelişimi için bayrağı bir sonrakine devreden daha doğrusu bayrağını biriyile paylaşabilecek insanlara ihtiyaçımız var.

Rap müziği diğer türlerden ayrıran şey sizce nedir?

Sert ve cüretkar olması onu diğer müziklerden ayırıyor. Hollandalı bir futbolcu futbolu şöyle tanımlar: "Futbol çok basit bir oyundur ama zor olan onu basit oynamaktır." Rap de aynen öyledir. Rap müziği diğerlerinden ayrıran bir diğer özellik de

Yaptığım şarkıların büyüyenü, severek hazırladığım süreçte koruyacağım.

daha pratik ve bu kadar sokak tan olmasa. Sokak tan gelen, sokak ta yaşayan adamın kaybedecek bir şeyi yoktur o yüzden daha cesurdur.

Günah Benim, Suç Benim...

Günah Benim şarkısıyla hızlı bir yükseliş yaşadınız. Bu durum size ne hissettirdi?
Kendime olan güvenimin boşa olmadığını gördüm. Yıllardır bu yolculuk ta yanımda olan insanlar boşuna mücadele vermediğini görmüş oldu. Başarımı ispatlamış oldum. Dönüp kimseye söylemedim ama bazen "Gördün mü lan, başardın!" dedim o da kendi kendine. En büyük kazanım bu.

Peki Günah Benim şarkısının bu kadar çok sevilmesini nasıl yorumluyorsunuz?

"Aşk deniz gören evdeki teras mı?"
"Davul bile dengi denge."
"Günah benim suç benim kurdum bırak bu düş benim."

Her nokta ulaşılabilecek her in sana dokunabilecek sözlerinin olması çok önemli bir etken. Biz bu sözleri keyif alarak yazdık. Bu şarkı da samimiyetimin karşılığı bence. Yine de bu kadar etkili olacağını düşünmüyorduk. Yıl sonuna kadar 50 milyona olsa benim için müthiş bir şey diyordum. 30 milyona bile razıydım. 10 milyona bile okuydum ama... (gülüşmeler)

Günah Benim şarkısından sonra yeni işlerde nasıl hareket edeceksiniz? Beklentili karşılayamama endişesi ya da karışlamak için özel bir çabamız var mı?

Tabii insanı ürpertiyor beklentiler. Ama bundan sonra yapacağım iş de bir önceki yaptığım iş gibi olacak. Kayıt alırken, dinlerken, sözlerini yazarken, altyapısını hazırlarken seveceğim bir iş olacak. Gerisi yine dinleyicilere kalacak. İşin içine hesap kitap girerse zaten büyüü bozulur. Yaptığım şarkıların büyüüsünü sevecek hazırladığım süreçte koruyacağım.

Müzik hayatınızda hedeflediğiniz, hayalini kurduğunuz sıradaki işler nelerdir?

Hep iyi müzik yapmak ve bunun karşılığında insanlar tarafından sevilmek istedim. Bunun devamlığını için çalışmaya devam edeceğim. Bunun dışında birlik te ters koş görünbileceğim müzisyenler düet yapmayı çok isterim. Mesela Kalben'i çok beğeniyorum. Yıldıız Tilbe'yi, Kibar'ı'yi... Bu isimlerle seslen direceğimiz bir şarkı fikri beni heyecanlandırıyor.

KÖKSAL ENGÜR

GERÇEK SOKAKLARDIR

Gençlere tek tavsiyem var: Tepkinizi gösterin! Bunu da sosyal medyada yapmayın. Sokaklar, tepkinin etkiye dönüşebileceği tek yerdir.

Susam Sokağı

Seslendirmen olarak Susam Sokağı'nda yer almıştım ve o programdaki Bütü'yü seslendirdiklerim. Altan Erkekli ile beraber seslendirdiğimiz Edilile Bütü sokak tan bağımsız iki karakter di aslında. Sokak tan bağımsız, zıt karaktere sahip iki 'roommate'in maceralarını anlatılıyor o Edilile Bütü'nün bence dinde. Program Amerikan uyarlaması olduğu için de gösterilen versiyonda bazı yerler yerleştirilmişti. Bura da mana wyla terzisiyle birlik olan bir mahalle, bir sokak anlatılıyor.

Sokak denince akla elbette Bağdat Caddesi geliyor. Daha biden, toplumu yanstan sokaklar çağırıyor aklımız da. Eski günlere nazaran sokaklar da bazı dönüşümler geçir di elbette. Ekonomik anlam da sokakların pek fazla değişikli göster diği söylenemez ama politik anlam da değişim var. Bilhassa 1970'li ve 80'li yıllar da sokaklar oldukça politikti ve sıkça kitlesel eylemlerin yapıldığı yerler di. O zamanın direnen genç kuşağının yerini bugün sadece sosyal medyada direnen bir kuşağın alması gerçekten üzücü.

Sansal ve politik anlamdaki çöküşümüz de teknolojinin rolü sosyal medyadan gözlemlenebilir. Sosyal medyanın bireylerle kazandırdığı sahte kimliklerle insanlar birçok şeyi beğeniyor ya da birçok şeyi tepki gösteriyor. Fakat bunlar gerçek yaşama pek yansımıyor. İnternet fanı dediği şöylese de aslında bence internetin doğru kullanımı diye bir şey yok. Çok yanlışlı ve insanı dışarıya içine çeken bir evren orası. Reklamlarla, "Bunu da beğenmek ister misiniz,"butonlarıyla, "Ya şunu görmek istemez misiniz," tuşlarıyla kaplı. Hal böyle olunca da insanlar oraya gömülüyor ve yalnızlaşıyor. Arından da e vere kapanyor ve sokakla olan ilişkisini yitiriyor.

Doğru sunu söylemek gerekirse şu an içinde bulunduğumuz durum pek iş açıcı değil. Bu karanlık tan korkulmak ya da korku tarmak için ben artık yaşıyorum. Ben bayrağımı çoktan genç kuşağa devrettim. Gençlere tek tavsiyem var: Tepkinizi gösterin! Bunu da sosyal medyada yapmayın. Sokaklar, tepkinin etkiye dönüşebileceği tek yerdir. Sokaklar da direnen, klayve badeği. Eğer sanatı, siyasete, bilime, topluma, insanlıa dâdi gerçekten bir şeyler yapmaktıyorsaız eğerlerinizden, sosyal medyalardan dâdi çıkın ve gerçekten 'gerçek' olan yerlere, yani sokaklara gidin.

Dünden bugüne elbette birçok şey değişti. İnsan, toplum, sanat ve da doğrusu hayatın bilumum alanı kendi içinde değişimler, dönüşümler göster di. Bu değişimlerin bazıları çok sancılıdı, bazen de biz fêk etmeden hayatımıza çok tan sızmıştı. İnsan, değişimlerin olumlu olmasını istiyor elbette ancak her zaman bu istek yerine gelmiyor.

Bir tiyatrocu olarak sanatın değişimini yorumlamam gerekirse, sanat a dına gerçekleşen dönüşüm bekle digimizin ve yaşadığımızın tam tersi oldu. Biz, daha güzelle ve daha iyiye gitmeyi umarken hep geriyi ettik. Bilhasa ta temel sanat dallarında, resim, edebiyat, tiyatro, heykel gibi alanlar da duraklama ya da gerileme görülrken sanatın doğan yan dallar asıl sanatın öününe geç ti. Yan dal derken televizyondan bahsediyorum. Televizyondan sanat diye sunulan şeylerden yve kendine sanatçı sıfatını layık gören vafsız insanlar dan dem vuruyorum.

Sanatın ters gelişiminde pek çok etken var elbette ama bunların başında gelen şey politika. Kişisel olarak birini suçlamıyorum fakat ittidarin her alanında olduğu gibi sanatta da büyük rolü var. Medya patronlarına kötü işler yaptıkları dair eleştiri geldiğinde "Halk bunu istiyor,"yönünde bir savunma yapılar. An cak olay böyle değil, tam tersi. Onları, yani genç yaşıplırlı, böyle istedikleri için halk mecburen vafsız çalışmalara maruz kalıyor. Sonra da halkın bunu istediği söyleniyor.

Teknoloji de bizim toplumsal açıdan ilerlememizi bir noktada engelledi. Teknoloji kötüdür demeye çalışmıyorum, iyi kullanıldığında iyidir diyorum. Uzun yıllar dır çalıştığım alanlar dan biri olan seslen dirmeden örnek vermek gerekirse eğer, eskiden bir mikrofonun başına bir sürü oyuncu toplanır ve seslendirmeyi yapırdı. Bunun sebebi teknolojinin pek gelişmiş olduğu olmasıydı. Ancak günümüzde stüdyolara gittiğimiz de elinde yazılı şeritlerle dolanan oyuncular görüyorsunuz.

Diyorlar ki, "Benim rolüm bu kadar."Sadece kendi okuyacak cümleleri okuyup gidiyorlar. Bunun sebebi teknoloji tabii, ar tıp seşleri kopyalayıp yayırmak çok kolay. Ancak seslen dirmen hangi filmi, hangi diziyi seslen dirdiğini bile bilmiyorlar. Hal böyle olunca da sadece bir 'ses' olarak kalıyorlar.

KREM RENGİ HİKÂYELER: EBRU

Adı Ebru'ydü. Buğulu gözleri bir tarafa insanın sinirlerini bozacak kadar kudurmuş bir kadındı. Pahalı semtlerdeki caddeye nazır vitrin mankenleri gibi görünürdü. Sanki çorabı hiç çıkmaz, tırnağı kırılmaz, şemsiyesiz yağmura yakanılmaz, rüzgârlı günlerde saçının fonü bile bozulmazdı. Her şeyikibatına uygun yaptığı için mükemmel bir hayata ödüllendirilmişti. Sadece bazı aşkamlar yemekten sonra az şekerli kahvesini yudumlamak dışında günün kenarını ısırsı, işe o anlarda gözlerini kapatıp derin bir nefes alrđ.

Her ay kredi kartı ekstresindeki toplan borç bakiyesinin tamamını öder, cüzdanında hâlâ vesikalik fotoğraflar taşır dı. Hayat arkadaşını daha üniversite amfisinde bulacak kadar şanslıydı. Dost meclislerinde inceden gülümser, ekseriyetle sessizliğini korurdu. Memleketin hali dışında bir mevzudan şikâyet etmeye kalksa nankörlük addedileceğinden çekinir, birine akıl vermek istese ukalalık gibi görüleceğinden korkardı. Günün sonunda kumbarasını bozdurmasını gerek tirecek bir ihtiyacı yoktu. Adı Ebru'ydü. M harfini severdi. Her akşam saat 20.15'te çöpi kapının önüne çıkartmayı unutmaz ve yatağa girmeden önce oğluna miras kalacak kumbaraya; muntazam, muhtaşem, minnettar, müteşekkîr, munis gibi kelimeler yazar dı.

Bir akşam taksi durağına doğru yürürken, trafiğe takılıp geç kalacağından endişe edip metroya yönel dı. Geç kalmak ona yakışmazdı. Tren Ebru'yu hiç beklemedi. Kapılar tam önde açıldı. Mükemmel hayatı ona hafta içi saat 18.20 trafiginde oturacağı kolтуğu seçme lufundda bulunmuştu. Saniiyeler sonra yanına bir adam oturdu. Göz ucuyla adamı süzerken kalp atışlarını tüm vagona yankılandıgını işitti. "Olamaz" diye geçirdi içinden "Olamaz! Oğlum var benim, daha dört yaşında."

Adam kafasını öne eğmiş, ayaağındaki çamura batmış lastik meslere bakiyordu. Damla damla çamur izleri sübirelerinin eteklerinde dizlerinde kadar yükseliyordu. Kucağında Mahmutpaşa'dan alındığı aşikâr çakma Adıdas bir valiz taşıyordu. Titredikleri belli olmasın diye iki elini birbirine kenetledi Ebru. Adamın kıvrık sakallan göğüsüne kadar uzandı. Kafasında sanki gibi şey vardı. İkisinin yere bakan

gözleri kaçamak bir bakışmada çarpıştı. Adam gür kırıklarının arasına sıkışmış zümürü yeşili gözlerini günahkâr bir mahcubiyetle son hız geri çekti.

Adı Ebru'ydü. O gün ölmeye hazır değildi. Bir an koşarak kaçmak istedi. O zaman da adama ayıp olurdu. Çok büyük ayıp... Ebru'ya yakışmazdı. Zaten nereye kaçabilir dı? Yerini yedi kat dibindeki bir tünelin içinde bilmem kaç kilometre tuz hıza gidiyordu. Buğulu gözleri yağmur toplayan bulutlara döndü. Ağlamamak için dişlerini sıkıyordu. "Nasıl yani? Yarın herkes 'şehit' mi diyecek bana?" dedi. Sonra birisi sesini duymuş mudur diye korktu.

Hiçbir ölüm kutsal değildi. Ölüm, öldüğü işte. Ama vakitsiz, ecelsiz ve namussuz ölümler unutulmuyordu.

Hiçbir ölüm kutsal değildi. Ölüm, öldüğü işte. Ama vakitsiz, ecelsiz ve namussuz ölümler unutulmuyordu. Unutulmuyor muydu? Her şey unutuluyordu.

Unutulmuyor muydu? Her şey unutuluyordu. Nedendir bilinmez Zeki Müren'in ölümlü düştü önce aklına, ne kadar yakışıklı bir ölümdü.

Sonra o sabah okuduğu Ece'nin ölüm haberini anımsadı bir anda, nasıl da zarif bir intihardı. Ebru ise bokyoluna ölüyordu ve "bok" demek ayıptı ve de Ebru'nun ağzına hiç yakışmıyordu.

Son sözü ne olmuştu? Telefonu kapatırken kocasına "Hadî görüşürüz," demişti. Şimdi ne olacaktı? Kocasını bir daha göremeyecekti. Vagonu omuz omuza doludan in sanılar şöyle bir baktı. Kimin be deni acaba kimin merkez taşınır altına gömülecekti? O gün kaç kişi öleceklerdi? Toplam sayıya varmak için yapılan parmak hesabını 1+1+1'leri arasında Ebru'nun sadece 1 olmadıgını göstermek isteyenler, internete bulacakları en hayret dolu fotoğraflar altına hikâyelerini yazacaklardı. Şimdi ne olacaktı? Herkes kararlar bulayacaktı. Türkiye alayacaktı. Hep bir ağızdan lanet okunacaktı. Üç gün boyunca kumbaralar yas, kahr, lanet kelimeleri ile dolacaktı. Bu kelimeler tesirini yitirmişti. Umut Bank AŞ'de para etmiyordu artık. Ne olacaktı? Annesinin nereye gittiğini henüz anlamasını öğlunun edeceğii isim masum cümle viral olacaktı. Babasının isyanı kopyalanıp yapıştıracaktı. Zeki Müren'in ölümü, Ece'nin ölümü, Ebru'nun ölümü yeni yıl süsleri gibi bir kutuya toplanıp bir sonraki

patlamaya kadar dolaba kaldırılacaktı ve hayat normal seyrine geri dönecekti.

Bunları düşününce ölmek, ona turuncu, sıcak, huzurlu bir his ver dı. Bir ekranın karşısında Berkay'lar, Selin'ler, Tunc'lar için aynı şeyi tekrar ve tekrar yaşamaktansa o bomba patlayacaktı ve bitecekti bu istrap. Kafasını çevirip minnettar bir gülümseme ile baktı adama. Ne mutlu ki yanına oturmak için Ebru'yu seçmiş, hiç canı yanmadan, ne olduğunu bile anlamadan ölecekti.

Ne olacaktı ki? Sadece Ebru ölmüş olacaktı. 2016 yılı içinde ölen elli yedi milyon küsur insandan biri de Ebru olacaktı. Zaten bir yaralı parmağa işemışliğı yoktu. Devrimci değildi, kuralcıydı. Bari üniversitede tip okuyup kanserin tedavisini bulmak için harcamış olsaydı hayatını diye kızdı kendine.

Tüm kaskarının gevşemesiyle birlikte bacaklarının arasında bir sıcaklık hissetti. Korkudan altına ni işemışti? Patlamaya kaç saniye kaldı? Çok utandı. Hissettiği sıcaklığı başka bir şey olduğuna fark ettiğinden daha çok utandı. Tahrik olmuştu. Kendini duğadının kenarını ısırmak yakaladı. Gözlerini kapatıp derin bir nefes aldı. Az sonra ölecek olmanın yok yoksı yanında ölümlünü ayına kadar getiren zümürü gözü adamdan mı tahrik olmuştu, bilemedi. En son ne zaman böyle tahrik olmuştu? En son ne zaman orgasm olmuştu? Hayatında hiç orgasm olup olmadıgını sorgulamaya başladı o an. Kocasıyla sevişmeleri hiç filmler de izlemedi şahneler gibi değildi. Ne den kocasının başka hiç kimse ile sevişmişti? İnsan olmadan önce ne garip şeyler düşünüyordu.

Adı Ebru'ydü. Hayatında hiç çapkınlık yapmamıştı. Soyadını bilmediği bir adamı öpmemişti. Deliler gibi sarhoş olup masaların üzerinde dans etmemiş, eve dönerken taksinin içine kusanmıştı. Sinavlarda hiç kopya çekmemiş, yasaklı mecmualar okumamıştı. Hiç kimseyi öldürmeyi düşünmemişti. O çok beğendiği kırmızı ruj u bulamıyay çekinmişti. Krem rengi hayatında kontrolü hiç kaybetmemişti. Ve az sonra orgasmını ne olduğundan habersiz ölüp gidecekti.

Ama Ebru o gün ölmeydi. Trenin kapıları açıldı, insanlar bir telasla vagonları boşalttı. Ertesi gün kendine kırmızı ruj buladı ama hiçbir zaman duğadına sürmeye cesaret edemedi. Kocasının kudsuna, gece liginisıyrdığı her gece, o gün ölmeliğine pişman, zümürü gözü adamı düşledi.

Edebiyat e-dergisi Keçi Kış 2016 yayında!

Yayınladığı özgün içerikle başvuru kaynağı haline gelen Keçi'nin altıncı sayısının dosya konusu; ülkemizin tek, yıllık yayıncılık konferansı olan Zeynep Cemali Edebiyat Günü'nün 2016 içeriği.

Mario Levi, Sema Kaygusuz, Semih Gümüş, Gülsüm Cengiz, Irmak Zileli ve Sevengül Sönmez'in yanı sıra edebiyat ve yayıncılık dünyasından birçok isim Keçi'nin yeni sayısında bir araya geldi.

Keçi'yi ücretsiz okumak için
keciEDEBIYAT.com

Keçi

İNADINA EDEBİYAT

KIŞ 2016

En önemli müdafaa
alanı edebiyattır.
Mario Levi

Yaşamın izdüşümü, edebiyat.
Gülsüm Cengiz

Edebiyatın kırılan yüzü: Hayat
Sema Kaygusuz

Edebiyat eleştirisinin hali pürmelali
Semih Gümüş, Irmak Zileli

Dijitalde geleceğe dönüş:
Nesnelerin interneti!
Yiğit Kalafatoğlu

İfade özgürlüğümüz...
Müge Gürsoy Sökmen

#zceg6

HABABAM SINIFI'NIN AHMETİ AHMET SEZEREL

Hababam Sınıfı Uyanıyor'da canlandırdığınız "Ahmet" karakteriyle izleyicilerin hafızalarına kazındınız. Hababam Sınıfı'nda oynamak nasıl bir deneyimdi?

Hababam Sınıfı'nın seti her zaman bir bayram yeri gibiydi. Eski bayram yerlerini düşünün, Hababam Sınıfı'nın seti tıpkı öyleydi. Koşuyolu'ndaki Adile Sultan Kasrı'nda yapıyor duk çekimleri. Genişçe bir bahçesi olan, yeşillikler içinde bir köşk tü orası. Ertem ağabey çekimi ögle yemeği yenmeden başlatmazdı. Yavuz Turgul, Kartal Tibet, Halit Akçatepe, Sadık Şendil yukarıda filmin diyaloglarını yazarken biz oyuncular da top oynardık. Mahmut Hoca'nın "Size ön bahçe de top oynatmam," dediği yerde; biz bütün oyuncular setin başlanmasını beklerken top oynardık. Sabahleyin hepimiz sete giderdik, o gün sahnemizi olsun olmasın, bütün ekip filmin çekim süresince orada olurduk. Öyle

Mahmut Hoca'nın "Size ön bahçe de top oynatmam," dediği yerde; biz zaten bütün oyuncular setin başlanmasını beklerken top oynardık.

yemeği yendikten sonra epey hızlı çalışılırdı ve beş, beş buçuk gibi de paydos edilirdi.

Türk sinemasındaki aile filmleri serisinde önemli yer tutan Aile Şerefi ve Gülen Gözler filmlerinde de rol almıştınız. Yeşilçam'daki aile filmleri beş aile sıcaklığını hissettiren, sevgi dolu filmlerdi. Bu hissi ekrana yansıtmadaki başarınızı gerçekten o sıcaklığı hissetmeniz miydi?

Evet, gerçekten öyleydi; aynı sıcaklığı hissederdik o filmleri çekerken. Zaten o filmler şu anda Türkiye'de yapılan dizilerin ana kaynağıdır bence. Dikkat ediyor sanız diziler hep bu filmlerden örnek alıyorlar. Karakterler aynı, olaylar aynı. Çünkü çok sağlam bir dramatik yapılan vardır o filmlerin.

Taksim Sanat Evi ile restoran işletmeciliğine adım attığınızı biliyoruz. Sinemadan restoran işletmeciliğine geçişiniz nasıl gerçekleşti?

Ben önce Sinema Emekçileri Sendikası'na geçtim. O sendikayı bazı arka daşlarla beraber biraz ayağa kaldırdık. Sonra Sinematek'e geçtik, Sinematek'in başkanlığını yaptım iki sene. O da çok zevkli, çok doğru dürüst bir işti. 12 Eylül'de kapatıldı Sinematek Derneği. O ranın mal sahıbiyle bir anlaşma yaptık ve

kapatılan Sinematek'in yerini bir kültür merkezi haline getirmeye çalıştık. Sonra zamanla orada bir şekli de işletmeciliğe başladım.

Şu anda nasıl bir hayat sürüyorsunuz?

İki kez evlen dim şu anda ikinci eşimle birlik teyim, o da tiyatrocu. O tuz dört yaşında bir kız ım ve on beş yaşında bir oğlum var. Altı ay İstanbul'da, altı ay Bodrum'da yaşıyorum. İstanbul'da kaldığım zamanlar da zaman ımı film seyrederek, kitap okuyarak, arka daşlar ımla görüşerek değerlendiriyorum. Bodrum'a geçtiğim de ise oradaki iş yerimle ilgileniyorum. Bodrum'da restoran, bar ve plaj işletmem var; yaklaşık o tuz üç senedir devam ettiriyorum. Onun da ismi Sanat Evi.

Sinemayı özleyorsunuz mu?

Sinemaya özlem olmaz mı? O özlem biter mi hiç? Oyuncu her zaman oyuncudur.

Size, Hababam Sınıfı'nda canlandırdığınız idealist öğretmen adayı Ahmet şu an gerçek hayatta yaşıyor olsaydı nerede nasıl bir hayat sürdürür olurdu?

Bence şu anki eğitim ve öğretim sistemine karşı çıkıp ya kovulmuş ya da istifa etmiş olurdu. Başka bir işi uğraş ırdı.

"TERMINAL ŞEHİR"

NÜFUSU BES MİLYONU
ASAN ŞEHİRLER HASTADIR
DEMİS BİR YAZAR. BU
HESABA GÖRE SOKAKINDA
YÜRÜDÜĞÜN BU ŞEHİR,
HASTALIĞININ TERMINAL
DEVRESİNDE.

ÖKELİSİN... BAKIYORSUN...
ARİYORSUN... BURALARDA
BİR YERDE POLANDIYINI
SÖYLENİŞLERDİ.

O SENİ...

BULLUR...

DEMİSLERDİ.

EĞLENCE
LAZIM MI
ABİ?

TEWİZ
MI?

ELİN ÜZERİNDEKİ DEMİRE
DESVİYOR. ÖKELİSİN.
KARARLISIN.

İLLA
AYSEĞÜL
DİYE
TUTTURDUN.

İNER SINDI.
BEKLESİN.

MERMI
NAVLIDA...

AHI
PUST!

BEN ONU...

ALIR
GETİRİRİM...

KASTI
BURASI EVE
GİDELİM MI?

PEVAM EPECEK...

BADİGARD OLMAK

(Size bir sürprizim var: Dergi mutfak ekibi olarak kabiliyetlerimizin her yöne gelişmesi, "herkesin herkesleşmesi" amacıyla yaptığımız çalışmalardan biri olarak sevgili dostum Efe Subaşı ile köşe değiştirdik. Sizlere deneyimini aktarmak için Osmanbey'de trans kadın, Flash TV'de halay başı, Eminönü'nde hamal olmayı tecrübe eden Efe'ye ve Tecrübeyle Sabit'e layık olmayı çalışacağız.)

Istanbul'da sıradan bir gece: Adam vuranlar, kısa pazarlıklar sonucu gelen hızlı alışverişler den çıkılan, Arnavut kalırdır! dar yokuşları den arkalarına bakmadan koşanlarla, hiç acelesi olmadan, son model fiyalkalı arabalar den şoförlerinin açtığı kapılar den inenler bir gazete kütüğü ya da bir film karesi gibi karşılaşıyor. İkisi de gecede, ikisi de geceden istiyor ve elbette, gece herkesi eşitliyor. Bir mahallede mekân kapısında duran bar fedası olurken, bir diğerinde badıgard oluveriyor. İşte ben de İstanbul'da bir geceye şahit olmaya, içerisi ve dışısı arasında köprü olmaya Kadıköy Ayl'a Cengiz abinin yanına geliyorum. Bu gece kapanışa kadar kapıda birlikte duracağız. Cengiz abi üç yıldır buranın güvenliğini üstleniyor. Müşterileri ve personeli güler yüzlü ağabeyi, tabii soru çikarmadığınız sürece. Cengiz abiden önce işin teorisi öğreniyorum.

Bir mekânın güvenliğini iki yöntemle alıyoruz. Birincisi mekânda güvenli personel olmak. Herhangi bir personel gibi şef, müdür ya da patrona bağlı kalarak mekân daki işi ayaşısı sağlamak. Bu tarz genel de küçük barlar, publar gibi da ha az risk bulunan mekânlar da uygulanıyor. İkincisi iş mekânın parçasını almak. Bu tarz da mekânın güvenliğini alacak kişi patron dan bir bütçe talep eder, bütçe de anlaşılır sa kişi tüm güvenlik kadrosunu kendi kurar ve kadro her şart altında o kişiye bağlıdır. Mekânın kapısını alınca badıgardlar şef, müdür denetiminden çıkar. Birini ya da bir grubu içeri alıp almamak sadece onların inisiyatifindedir. İçeri almaya uygun olmayan kişi ya da grup yalnız mekân sahibinin ricasıyla içeri girebilir. Bu tarz daha çok club'lar ve gece mekânları den ke küllüperence terah edildiren güvenlik önlemleri daha sıkıdır. X-Ray cihazının da bulunduğu bu mekânlar da müşterilerin üzeri ve çantaları da aranır.

Muhabbet koyulaştıkça saatler geçiyor, saatler geçtikçe gelen giden ve soğuk artıyor. Jilet gibi, keskin bir hava var. Cengiz abi mesai saatleri içerisinde kesinlikle alkol almıyor. Arada bir

kahve içip biraz ısınıyoruz. Zaman zaman mekânlar da saatler geçiren biri olarak, aynı saatleri kapıda geçirmenin ne demek olduğunu anlıyorum. Yanımızdaki ısıtıcılar dibinde Kadıköy'ün ev sahipleri köpekler boylu boyunca yatıyor. Bir kez daha Kadıköy'ün hayvanların başkent olduğunu anlıyorum. Her gelen müşteri de Cengiz abi müşteriyi, ben Cengiz abiyi gözlemliyorum;

içeri alıp almamak konusunda en önemlisinin kıyafet olduğunu anlıyorum. En önemli etken, davranış. Badıgard, sorun yaratabilecek müşteriyi daha gelirken tanımak, sezinlemek zorunda. İkinci önemli etken ise diyalog. Eğer müşteriyi ilgili araf ta kalınmışsa, küçük bir soruyla diyaloga girilip karar veriliyor. Saatler geçtikçe eskiden daha rahat hissediyorum. Cengiz abi bazen kapıyı bana bırakıp, içeri kahve içmeye gidiyor. Mekân kapısında ik tıdar olduğum şu kısacık anlarda da hi anlıyorum ki ik tıdar çok sinsi bir hastalık.

Gece yarısına doğru Kadife Sokak'tan üç kişi mekâna doğru geliyor. Cengiz abi, "Can, arkadaşlar bu gece misafir etmemiz için uygun değil, sen karşılıyor sun," deyip bir adım geri çekiliyor. "Abi ben ne diyeceğim şimdi," falan derken ihalenin bana kaldığı anlıyorum. Arkadaşların kapıya varmasına bir dakika adım kala Cengiz abinin aklımdan beri müşterilerle kurduğu diyalogları hatırlamaya çalışıyorum. Tüm kapıya geldiklerinde mesafeli, ciddi bir sesle soruyor: "Merhaba arkadaşlar, içeride masanız var mı?", "Yok," cevabını aldıktan sonra "Tüm masalar rezerve," deyip iyi akşamlar diliyorum. Arkadaşlar birkaç saniye birbirlerine bakıp, Moda Caddesi'ndeki diğer mekânlar da doğru devam

Elbette, gece herkesi eşitliyor.

kimseyi rencide etmemiş olmanın beklentisi var. Bu arada Cengiz abi sırtına vuruyor, "Olur olur senden, olur."

Artık kapanışa yaklaşıırken kavga çıkmadan önce ne yapmamız gerektiğini öğreniyoruz: O kavga çıkmamak. Ne şekilde olursa olsun mekânda çıkan her olay mekânı yıpratır. Eğer fiziki müdahale gerekirse sa önce polis aranıyor. Şikâyet, hukuki olarak mekânın elini güçlendiriyor. Cengiz abi prensip olarak el kol hareketi yapmayana, küfür etmeye yani kısacası kendisine ve çevreye saygısızlık yapmayanlara vurmuyor. Ne zaman ki iş çığırından çıkmak üzere o zaman tabiri caizse ipler kopuyor. Bu digar dşan birine müdahale ettiğinden öyle normal ve tıdaş gibi pata küte dövmeyi sun da, yani en azından dövmeyen gerekıyor. Çünkü senin güvenliğin sertifikası var, eğitimlisin. Yasalar, karşındakı etkisiz hale mi getir dir, yoksa dövdün mü diye soruyor. Eğer gereğinden sert müdahale edip zevkine dövdün sen hukuku suçlu olabiliyorsun. Gece artık sırtüstü devriliyor, tüm mekânlar bir bir kapandı. Köşe başında bir taksit, yanı başımızda bir fırın buğulu camlarıyla mesaiye var, vedalaşıp ayrılıyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://ranteoy.org>

SARIKO

Her Kapalıçarşı seferimizde annemin hiç ihmal etmediği yerlerden biri Mahmutpaşa Yokuşu'ydü. Ama ilginç bir biçimde bu yokuşta hiçbir dükkâna girmez, işportacılarıdan hiçbir şey almaz, sadece yokuşun ortalarında sağ tarafta bir sokağın köşesinde sessizce tezgâhını açmış olan Sariko'ya uğradı.

Karaköy, Eminönü, Sirkeci, Gülhane Parkı, Sultanahmet, Çemberlitaş, Çagağolu, Çarşıkapı, Beyazıt, Aksaray aksı benim çocukluğumdur!

Bu aks bugün hâlâ eski İstanbul'un kalbinin attığı"Eski Yarımada"nın ana arterini temsil eder:

Karaköy'nin Dolmabahçe'ye stadyumu, oradan düz gidersen, Beşiktaş'a, Ortaköy'e, Boğaz'a, yukarı çıkarsan Maçka'ya, Nişantaşı'na, Osmanbey'e, Şişli'ye uzanır,

Gülhane Parkı'ndan, Arkeoloji Müzesi'ni teğet geçip aşağı inersen, Sarayburnu'nı sarkar. Sultanahmet'e Ayasofya ile Sultanahmet Camii'nin ortasındaki parkta, Alman Çeşmesi ve Bizans sütunlarıyla bezenmiştir.

Sultanahmet Parkı, sahile, çocukluk aşkımın oturduğu Cankurtaran semtine yol verir: O parkın banklarında buluşmuşluğumuz, el ele oturmuşluğumuz, vedalaşmışlığımız vardır!

Çemberlitaş, Bizans döneminden kalma, etrafı çemberlerle takviye edildiği için bu isimle anılan semtteki dikilitaşın bulunduğu mahalledir.

Benim içinse, hafta sonunda yatık okuldan eve geldiğimide, türşucuda (Çemberlitaş Türşucusu) içilen, özgülüğü tadında bir bardak enfes türşu suyu!

Çarşıkapı'dan sahile, Gedikpaşa yokuşundan inilir. Annemin öğretmenlik yaptığı, sonradan Pekit Apartmanı görevlisi Sabri ağabeyin beyaz eşya dükkânı açtığı yokuş.

Biraz ilerdeki Tiyatro Yokuşu'nu terçh ederseniz, sağda, benim okula başladığım ve ilk iki yılı okuduğum, (bilmem hâlâ yerinde duruyor mu) Balıpaşa İlkokulu binasının önünden geçersiniz.

Öğretmenim Nigar Aytaç', sınıf arkadaşım olan kız Serpil', hem sınıf hem de mahalle arkadaşım

Tacetin'i ve başöğretmen Müzeyyen Tavşanoğlu'nu unutmam. Yokuşun biraz daha aşağısındaki Azak Sineması'nda ise ne filmler görmüştüm:Türkçe dublajlı Tarzan filmleri, İkinci Dünya Savaşı serüvenleri ve Kızilderililerin elinden kurtarılan göçmenlerin üstü bez kaplı arabaları hâlâ aklımdadır.

Tiyatro Yokuşu'ndan aşağı inip, Kumkapı'dan kara trenine binerdim Bakırköy-Yenimahalle'de oturan teyzeme gitmek için. Sonra bir gün, baktık bütün istasyonlar hallaç pamuğu gibi atılmış, elektrikli tren geliyormuş! Geldi de; üstelik çok da iyi oldu, hızlı ve temizdi. Galiba artık o tren yok, o trende yaşanan dostluklar, umutlar, aşklar da yok!

Beyazıt'ta Beyaz Saray vardı, altında da Marmara sineması. Ağabeyim ve ağabeyimin yaşıtları olan teyze oğullarımla o sinemaya gidebilmek için, biletleri önceden ben koşup alırdım. Sonra da onların filmi izlerken aralarında yaptıkları esprileri anlamaya çalışırdım.

Aksaray'dan anneanneme, Topkapı'ya düz gidirdirdi; yok düz gitmezdi yukarı çıkarsanız, Sarāhanebaşı'na ve teyzelerinden birinin oturduğu Fatih'e ulaşırdı.

Şimdi düşünüyorum da, anneannem Topkapı'da, babaannem Kartaf'da, teyzelerim Bakırköy, Fatih ve Çengelköy'de, yataklarım Kadıköy'de; bizim aile, İstanbul'u fethetmiş!

Annem, Kapalıçarşı'nın bütün sokaklarını, bütün kapılarını, bu kapılardan çıkan ve içlerinde çanta, ayakkabı gibi malların üretimi yapılan, tül ve perde satılan bütün hanlarını çok iyi biliirdi. Ailenin bütün gereksinimlerini buralardan ucuz ve kaliteli mallarla alarak temin ederdi. Yataklarım mahalledeki bütün esnaf, her kişi de öğretmen olan annemi ve babamı tanıır, bana da hep sevgi gösterirdi.

mutlu ederdi: Örneğin, ayakkabılarım, babamın ayakkabıcısı olan, Kapalıçarşı'nın Çarşıkapı kapısına giden sokağın sağındaki dükkânda ısmarlama yapıldırı ve usta daima dar kalıp kullandığından, yaptığı bütün ayakkabılar, taraklı olan ayacağımı sıkır, her yeni ayakkabı beni hayatımdan bezdirirdi; o zamandan beri bütün ayakkabılarımı bir numara büyük alırdım.

Elbette annemin yanında daima, Kapalıçarşı'nın dar sokaklarında dolaşır, kapılardan çıkıp, hanlırları içine girer büyük bir merakla çevremi öğrenmeye çalışırdım.

Her Kapalıçarşı seferimizde annemin hiç ihmal etmediği yerlerden biri Mahmutpaşa Yokuşu'ydü. Ama ilginç bir biçimde bu yokuşta hiçbir dükkâna girmez, işportacılarıdan hiçbir şey almaz, sadece yokuşun ortalarında sağ tarafta bir sokağın köşesinde sessizce tezgâhını açmış olan Sariko'ya uğradı.

Sariko, orta boylu, hafif kilolu, güler yüzlü, bembeyaz, albino, aksanlı Türkçe konuşan bir esnaftı. Çok tatlı dilliydi, annemi çok iyi tanııı hemen"buyur ederdi."

O zamanlar henüz ABD askerleri yeni yeni Türkiye'de konuşuluyordu, İncirlik Üssü yeni inşa ediliyordu. Pleks denilen Amerikan askerlerine özgülüğü mağazalar henüz açılmamış, Amerikan ürünleri piyasaya düşmemiş, Amerikan Pazarı denilen dükkânlar ortaya çıkmamıştı.

Köşede, tezgâhının başında daima ayakta müşteri bekleyen Sariko, piyasada bulunmayan kalite ve şık, yabancı kökenli giyim kuşam eşyası ve aksesuar satardı.

Aksanın gayrimüslim bir esnaf olduğu anlaşılıyordu; herhalde yurt dışı bağlantıları kuvvetliydi, ama hiçbir zaman işini büyütmeydi, mağazaya dönüştürmedi, hep mütevazı bir tezgâhta kaldı.

Şimdi artık kendileri de tarih olmuş Amerikan Pazarları öncesi, yani" tarih öncesi" İstanbul'un, özellikle de Mahmutpaşa'nın ünlü simalarından biriydi.

LORCA'NIN BAVULU

Lorca'yı başka severiz. Bizim Lorca. Adı güzel, söylemesi güzel, biraz da ırtlı ya da baharat kokulu olduğundan belki de: Federico Garcia Lorca, *federiko garsia lorka*. Bir efsane için ek sıkışık bir ad. Adeta efsane olacağı biliniyormuş gibi konulmuş baştan. Üçünü de söyleyince, yıldız, Lorca deyince mahallenin arka daşımız.

Lorca'yı başka sevmemize bir sebep Latin olması hiç kuşkusuz. Onları biraz kendimize benzetiriz, *Kırmızı Pazartes'i* den önce. *Yüzyüklü Yalnızlık*'sa ortak yalnızlığımız. Biz Ak deniz'in akşamlarını severiz, onun uzun öğleden sonraları Ak deniz'ini. Paylaşmış gibiyiz dir yaz içinde yas duygusunu. Onlar bizden daha kırmızı, biz onlardan daha siyahızdır. Olsun, tutkunun da uçta gibi görünen renkleri yok mudur?

Lorca, ah Lorca! Şairin biri böyle diyebilir, demidir, olsun bir kez de ben söylemek istedim. Lorca için şiir yazmak da isterim. Bir cemde yetmişmiş gibi düşünürüm hep onu. Kılar, gökler, nehirler ceminde. Halk türkülleri, söylenceleriyle. Metin Altok'un "*Ah kavaklar*" deyişine benzer bir duyuş içinde dir, kavakların hışırtısını dinler ve Necatigil'in "*Karınca*lar öteden beri dostum" dizesini haklı çıkarır, onlarla konuşur.

Bavulunda bir kukla tiyatrosu vardır, Endülüslü kirlarından, benim de 'ruhumun başkenti' olan Granada'dan Madrid'e, oradan da Amerika'ya giderken hiç ayrılmaz onu yanından. Müziğiysе dilinden ayrırmaz. 1916'da, on sekiz yaşındayken ünlü İspanyol şairi Antonio Machado ile tanışır Baeza'da.

Lorca'nın izini sürercesine gitmiştim bu küçük, uçkente.

İlk kitabını on dokuz yaşında yayımlar Lorca: *Fantasia Simbolica* (Simgesel Düşlem). Aynı yıl Manuel de Falla ile tanışır, sonradan birçok şiirini besteleyecekler yakın arkadaşları. Yirmi bir yaşında artık Endülüslü Bir Genç, A dam Madrid'dedir, Luis Buñuel'den Pedro Salinas'a, Rafael Alber'ti ye sıkı arkadaşlar edindir kendisine. O arkadaşlıklar ki Lorca'nın ayaklarını yerden kesecek, havaya fırlatacak, kafasını bir karnavala çevirecek ve için de Elhamra'nın asu de bahçeleri gibi bin bir çiçek açacak. Gerçeğin üstüdür çünkü bazı arkadaşlıklar. Lorca'nın şiirlerinin dedi gökyüzü bahçesi ve bu kara oğlanın şiirlerinin renkahenkliliğinden Endülüstü toprağının, onun kültürlerinin, Müslüman, Hristiyan ve Musevi uygarlıklarının, Grana'da, Toledo'da, Kor doba'da, Sevilla'da yepyeni bir iklim, bambasık bir ruh yaratacak kadar, sinemanın, re min, tiyatrosunun, müziğin, edebiyatın, şiirin, hem gerçekçi hem de gerçeküstücü temsilcilerini erikden tanıması da etkili olur. İyilerseğin de de etkili dir bu: "*Yaşıyoruz/büyük ayna altında/ Mavidir insan oğlu!*" (Salt Maden çevirisi)

1923'te *Libro de Poemas*'ı yayımlar (İlk Şiirler).

Kitaba yazdığı kısa girişte, okurdan bu kitabı küçümsemesini rica eder, zira "gençlik ateşi, acı ve ölçüşüz tutku, yeniyetmelik, kusurluluk, sinirlilik" gibi unsurları yanı sıra, bu kitabın edimleri de vardır: "Dağlık bir zeminde, bir vadinin çayrılarında

yalınalay taban tepmiş tutkulu çocukluğumu bana her an anımsatmak" Lorca'ya çocukluğunu

anımsatmayan ne var dir ki? Bavulunda gezdir diği kukla tiyatrosu başta olmak üzere. 1923'te 5 Ocak armağan bayramında, Granada'daki evinde yüz çocuk ve yirmi yetmişine göz kamaştırıcı bir kukla ve müzik şöleni düzenler. Program müthiş tir: Cervantes'ten *İki Palavra*, kendisinin, ne yazık ki sonradan yitir diği *Fesleğenli Genç Kız* ve *Meraklı Prens* güldürür, Ortaçağ'dan kalma *Büyücü Kralları* Gizemi adlı oyunuk. Kuklaları Lorca oynatır, kız kardeşi Concha da yardım eder. Dekorlar ve kostümler tümüyle Lorca'nın el yapımıdır. Hemşehrisi ve gençliktен başlayarak yakın arkadaşları ünlü kompozitör Manuel de Falla ile, piyano, klavsen, klarnet ve lavtadan oluşan küçük oda orkestrasını yönetir. Müziklerle Debussy, Pedrell, Albeniz'in eserleri ve Stravinski'nin ünlü *Askerin Öyküsü*'dür. Orada olmak

kim istemezdi. Lorca'yla arkadaş olmak onunla çocuk olmak ve Granada'da hayatını,

limonların, portakalların bahçesinde Lorca'yla avare olmak, sarhoş dolaşmak,

"Gallo" (Horoz) dergisini yayımlar gençler için.

Komik bir dergi dir. Lorca da güldürücü şeyler yazar, ilk sayı çıkar Horoz. Son yüzyıl İspanyol şiirinin en yetkin yazarı olarak karşılana *Çingene Romanları* da 1928'de yayımların. Arap mahalle si Albayzın'den Çingene mahalle si Sacramento'ya bakarak yazmış olduğunu düşünüyorum bu şiirleri. Kim bilir belki de Elhamra'nın burçlarından, dünyanın en güzel, ki bu aynı zamanda en hüzünlü demektir, günbatımlarına bakarak da yazmış olabilir. Orhan Veli'nin 'şairin ne'si de keder dir' sözünün en şahane karşılıklarından biridir Lorca ve şiiri. Yas ölçülmez, ne'se yar tırlmaz. İksi de insanları birbirine daha çok yakınlık bırmaya yarar. Lorca'da "çingenelerin kenti"ne bakarken kederi ve ne'se yi iççe görür: "*Hey çingenelerin kenti hey! Bayrak içinde her köşesi: /Ay ve sukabağı her yanda, /kurumuş kiraz sergilen /Hey çingenelerin kenti hey! /Kim görür de anımsaz seni! /Hey tarçından kuleleriyle /acların, misklerin kenti: /... /Hey çingenelerin kenti hey! /Kim görür de anımsaz seni? /Seni alnında asarınlar /ayışığı, kum eğlencesi"*

New York'ta en çok kara mahalle ya da siyah semt Harlem'i sever. Burada dinle diği caz müziğine de tıpkı Endülüslü heç ezgileri olan Can'te Jondo gibi bayılır. Bu müzik de 'insan ruhan, insan duy arlılığı ve insan sıcaklığı ile yoğrulmuştur' Lorca'ya göre. Yıl 1929'dur, dünyanın büyük bunalım yılı.

1932'de gezici üniversite tiyatrosu La Barraca ile köy köy dolaşarak, de vimi ci bir anlayışla İspanyol klasiklerinden oyunlar sergiler. *Kanlı Düşün*, *Yerma* oyunlarını yazar. Tiyatro onun için, 'toplumsal adaletsizliğe karşı direnen halkın eğitimi için bir araç tır' ve "He p yok sular dan yana oldum, öyle kalacağım", der.

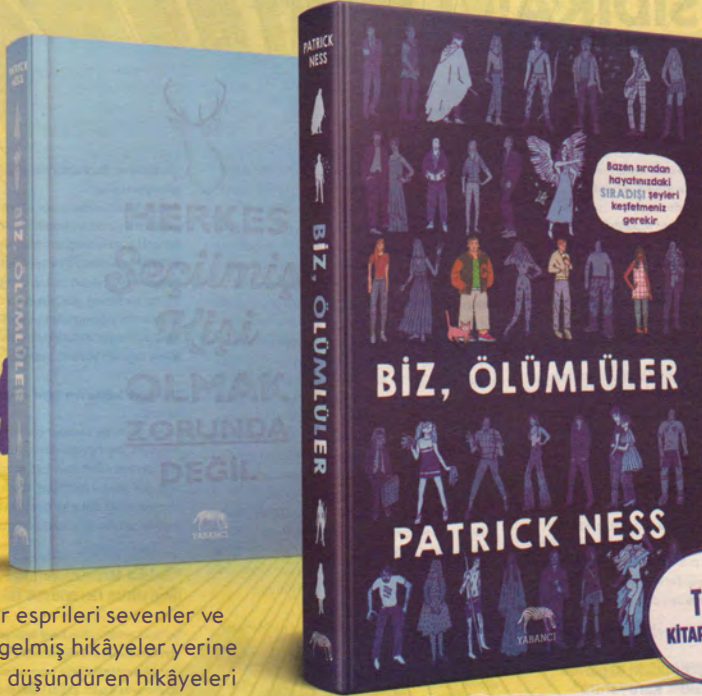
İspanya İç Savaşının başladığı 1936 Haziran'ında "Herkes in kar deşim ben'im", diyecek tir, "Soyut bir milliyetçilik fikri uğruna kendini harca yan adamı sevmem." Falan jist general Franco'nun damları tarafından arandığında Grana'dan kaçmak istemez, 19 Ağustos günü otuz sekiz yaşındayken 'savaşın doğur duğu yaralar yüzünden' öldürülmüş olarak bulunur, kurşunlarla delik deşik bir halde.

Elveda şiirinde bile hala soylu namların, iyimser portakalların müziği duyulur, tıpkı şiirinin de Endülüslü kirlarından, Granada bahçelerine ve oradan da mavi sinerlemlerine, yerlerine, denizlerine aklı gıbi: "*Cokok portakal yer. / (Balkondan aşırırım onu.) / Orakla ekin biçer. / (Balkondan işitirim.) / Ölümsüz / açık bırakın balkonu!"*

"Yaşıyoruz/büyük ayna altında.
Mavidir insan oğlu!"
Federico Garcia Lorca

Bazen sıradan hayatınızdaki **SIRADIŞI** şeyleri keşfetmeniz gerekir.

“Zıppır esprileri sevenler ve alışlagelmiş hikâyeler yerine insanı düşündüren hikâyeleri tercih edenler, bu eşsiz ve zekice ele alınmış kurguyu takdir edecektir.”

—**SCHOOL LIBRARY JOURNAL**

Ön okuma

- **CARNEGIE MADALYASI**, 2016 Adayı
- **YA BOOK PRIZE**, 2016 Adayı
- **ALA**, En İyi Genç Yetişkin Kurgu Ödülü
- **COOPERATIVE CHILDREN'S BOOK CENTER**, CCBC 2016 Seçkisi
- **MICHAEL PRINTZ ÖDÜLÜ**, Finalisti
- **KIRKUS REVIEWS**, Yılın En İyi Kitabı
- **VOYA**, En İyi On Kitap Seçkisi
- **NEW YORK PUBLIC LIBRARY**, Yılın En İyi On Gençlik Kitabı Seçkisi

www.yabanciayinlari.com
İnternet satışı: www.ilknotka.com

f /yabanciayinlari

ücretsiz PDF Kitap Arşivi

https://rantey.org

KIZ SIDIKA!

Röportaj: Merve Bavra

Önünde Berlin Duvarı gibi yığılmış aile bireylerine rağmen

Sidika, yüzünü aydınlığa çeviriyor.

Kenar mahallenin cam kenarında dünyayı dell aklına takan Sidika'yı hepimiz hatırlarız. Belki de en çok, "İntihar edersen baban seni öldürür Sidika" repliğiyle hatırlarız. Dizide Sidika karakterini canlandıran Hasibe Eren'le Sidika'yı konuştuk.

Sidika karakteri Hasibe Eren'in gözünde nasıl bir karakter, unutulmaması ve bu kadar sevilmesinin neye bağlıyorsunuz?

Benim için elbette çok özel bir karakter. Henüz lisede, üniversitedeyken çok eğlencerk okuduğum, Atilla Atalay'ın inanılmaz işlerinden biri... Kendine ait güçlü bir okur kitlesi vardı. Televizyona taşınma bilinirliği, keyif alanı daha da arttı. Bir ev kızından beklenmeyecek sosyal bir bilince sahip oluşturmaya mizahının en önemli taşımasını oluştuyordu. Çeyiz ve hayırlı damat adayları peşinde annelerle, sohbillerine sahip genç kızların çatışması bizim jenerasyonun yaşadığı ya da sık gözlemlediği bir şeydi. Çok sevilmesinin en önemli nedeni her halde bu çatışma. Bir de ilk profesyonel çalışmam, ilk dizim. Kişisel tarihimde bir şey hatırlamaya çalıştığım da Sidika'dan önce ya da sonra diye kodluyorum, milat gibi.

"Sidikaayla gençliğimdeki özgürlük isteğiyle bir ortaklık kuruyorum"

Sidika karakterini özölly musunuz? O günler açısından unutamadığınız neler var?

Güzel bir ekiptik: Hakan (Tanfer), Füsün (Demirel), Ali (Erkazan) ağabey, Tanju (Tuncel) abla, Ümit (Çırak), Feridun (Koç) daha adını burada tek tek anamadığım şa hane oyuncu abilerim, abalarıml, kardeşlerim... Yazarmış Atilla Atalay. Yıllar içinde değişen, her şeyden çok şey öğrendiğim yönetmenlerim: Atf Yılmaz, Mahirun Ergun ve Fatmanur Sevinç. Müthiş insanlar, her biri saf, te cübesiz yirmi iki yaş mın çok önemli karakterleri. Aslında kimse bilmez ama geleceğe yazılı bir kayıt kalacak olması sebebiyle belirteceğim: 1997 yılında diziy ilk başladığımda hafta içi her gün yayınlanıyordu; yirmi be dakikalık altmış bölüm çekti. 1997-98 sezonunda kırk dokuz dakikalık yirmi altı bölüm yayınlandı. Her pı topu bu kadar

dizinin ömrü. Sonra gündüz kuşağında yıllar boyu tekrarı yayınlandı. İnanılmayacak bir reyting alınca ekibi tekrar bir araya to pladılar 2003 yılında. O kısa süreli bir remake oldu (gülüyor). Toplam on iki bölüm çekildi o dönem. ShowTV bu on iki bölümü sekiz ayrı gün ve saatte yayınlıncı a tutmadı tabii. Şimdi dedi süreleriyle neye te kabül ediyor diye hesap yaptım geçen gün. Bütün Sidika dizisi şimdiki sürelerle yirmi bölüm bile değil. Bu kaba hesapla o günlere dair özlediğim şeyler arasında çalışma koşullarını sayabilirim aslında. Tamam prodüksiyon koşulları çok zayıftı. Karavan yoktu, ekipler küçük tü, soğukta, kötü koşullarda çalışırdık. Ama dört günde çekiyor duk bir bölümü. Herkes ailesini görebiliyor, sosyalleşebiliyor du. "Yerli dizi yersiz uzay" eylemlerini yaptığımızda diziler doksan dakikan ydı. Şimdi en az yüz altmış dakika ban t teslim ediyor. Seyir diye de ezizlet ediyor. Dizinin bir bölümü için bütün aşkımı vermek zorunda kalıyorlar. Arzu Film yıllarını anla tan dönem in oyuncusu gibi konuş tım ama (gülüyor) şaka değil tabii on dokuz yıl geçmiş. Özetle çalışma koşullarını, kırk dakikalık dizi sürelerini, ekibi, karakterin kendisini ve mizahını öz lüyorum.

Peki, sizin Sidika'yla ortaklaştığınız derteriniz, davranışlarınız var mı?

Sidika'nın okuyabilmiş halimiy diye ceğim ama aileme has sızlık etmiş olurum. Babam İstanbul'da çok çukuyetiştiriyoruz diye kasan, bas kuran biriydi geçmişte. Ama annemin evlerden irak Safiye ile alakası yok tu. Ben öğrendikçe o da öğrenmeye, kendini geliştirmeye çalışır dı. İlk yıllarda babam bıy tıro yapmama karşı çıkıyor du, annem kaçak göçek pro vaya gönderirdi beni. Sol düşünceye sahip ebeyevn lere sahip olmam nedeniyle dünya görüşüm evde sıkıntı yaratmıyordu. Ama gençliğimdeki özgürlük isteğiyle bir or tak lık kuruyorum galiba Sidika'yla. En büyük hayalim kimseden izin almamak, hesap vermemek, dünyayı geze bilemek, özgür olma ktı.

Okula gönderilmeyen, çalışmasına izin verilmeden Sidika durmadan kitap okuyarak kendini geliştirmesi ama kendini asması için ömürdeki en büyük enesi ailesi

görüyorsunuz. Siz Sidika'nın ailesiyle ilişkisini nasıl görüyorsunuz?

Aynen tanımladığınız gibi okumasına izin verilmiş, kitaba ulaşması zor olduğı için bulduğı her eski gazete parçasını okuyan, alabilirdiğince kültürel yapımları TV'de takibi ederek kendini geliştirmeye çalışan bir kız. Üstelik kısıldan değil kentte bu baskıyı görüyor. Ama önünde Berlin Duvarı gibi yığılmış aile bireylerine rağmen on keskin zekâ durmuyor. Anlatıklarını zerre kadar anlamayan aileye rağmen yüzünü aydınlığa çeviriyor.

Size göre Sidika'nın zayıf ve güçlü yanları nelerdi?

Sidika güçlü bir karakter çünkü her şeye rağmen direnir. Zayıf çünkü direnişini bir adım öteye taşıyamıyor. Affedersin 1.75 m zebella gibi kız, kodumu oturtur (gülüyor), aynanın musun annenin elinden terliğı. Şaka bir tarafta Atilla'nın seçimi bu, bu sayede çatışma ve mizah devam ediyor.

"Sidika televizyondaki kadın algısını değiştiren neredeyse tek karakter"

Sidika karakterinin hem toplumdaki hem dizilerdeki kadın algısına bir eleştiri niteliği taşıdığını düşünüyor musunuz? Özellikle dizilerdeki kadın algısı hakkında ne düşünüyorsunuz?

Kesinlikle haklı olduğunuz bir saptama. Sidika kadın algısını değiştiren ilk ve neredeyse tek karakter zannımca. Cinsiyetliğı kıskırtan işler izliyoruz. Kadına şiddetin yıllar içinde nasıl tırmadığı istatistik olarak önümüzde seriliyor. Hal böyleyken dizilerde kadınların kadın oldukları için aşagılınmalarını, rencide edilmelerini, kadına şiddetin sıradanlaştığı işler izlemek istemiyorun. Kadını ikin ciles tirmeyi elbette yazarları bilinçli olarak yaptığını düşünmüyorum. Ama bu algıyı değiştirmen bir ödev olduğun u bilmeli, önemsemeli, her birinin önemli mesajlar olduğun un farkında olmalarını istiyorun. Zaten kadın karakter yazabilen senarist sayısı çok az. Genelde senaryolarda tip düzeyinde kadın karakteri. Ya da şiddet, sadakat, aşk gibi bir kurgu olarak hikâye de yer alıyor.

Sıdika fanları bugün bile devam ediyor gibi diziye sahip çıkıyor. Özellikle kadınlar çok seviyor. Sizce başkaldırın kadın kahramanlara ihtiyacımız mı var? Başkaldırını geçtim cinsiyet eşitliği tabanına otursa tamam diyeceğim. Bu krizin aşılması için çok önemli bir adım, sosyal bir sorumluluk. Yıllar içinde çok kadını sohbet edebileme imkânı buldum Sıdika üzerine. Hayatın son yarısında en çok duyduğum cümle "Benim evdeki takma adım Sıdika'ydı," olmuştur. Baskı gören, çatışma yaşayan dönemdeyim her genç kız özdeşleşmiş Sıdika'yla. Bir de yazmaya, günlük tutmaya çok özendirici olmuştur. Bu da çok sevindirici tabii.

Kendilerini Sıdika'yla özdeşleştiren ve kenar mahallenin cam kenarında dünyayı deli aklına takan genç kızlara, aradıkları dünyaya varabilmeleri için ne ne tavsiye edersiniz?

"Bizim zamanımızda..." diye cümleler kuracağımı hiç düşünmedim ama benim tek kaynağım babamın dünya para bayılıp aldığı on iki cilt artı iki ek Meydan Larousse'du. Bir şeyin nasıl çalıştığını, bir bitkinin nasıl yetiştiğini, bir ressamın hangi akıma ait olduğunu ancak ona bakarak öğrenebilirdin. Şimdi internet gibi bir cennet var. Her istediğin kişiye, kavrama, yazara tık diye ulaşabiliyorsun. Köylerde bile yün yeleğinin cebinden şak diye dev cranlı akıllı telefonlar çıkıyor genç kızlar. Ama o internet kotasını kendilerini geliştirmeye öğrenmeye harcasınlar lütfen. Ünlüleri stalklamaya değil.

Son olarak Sıdika'nın unutamadığınız replikleri nelerdir? Anne si açmayan menekşenin dibine ceza olsun diye Arnavut biberi ekmiştir...

Sıdika: Ay hihi... İlahi, güllüncün kız anne... Menekşeye ceza olsun diye dibine biber ekmiş... Kezzap dok seydin köküne, idam et seydik. Kaltak menekşe, sen nasıl açmaz sını, hı? Yuruyim mi kız anne iki tane, yapağına yapağına girişiyim

Sıdika: Biz gerizekalı mahalle ahalisi olarak, dul kadınlara "mesut yuva yıkıcası muhtemel orospular", bekar erkek evlerine de "ülke yıkıcası muhtemel terörist yuvaları" gözüyle bakarız... Ama eğer karısını balkondan sarkıtan herif, bi gün azıp karyayı aşağıya bırakırsa... Adama "cinnat geçmiş, kader kurbani" kadına ise duruma göre "orospu" veya "bahtsız" adı veririz.

mi? Biz en iyisi şafakta çamaşır ipine mandallayalım bunu, hem diğer çiçeklere de ibret olur, çatır çatır açarlar... Melun menekşel İblis! Hihoheha...

Anne si karşı apartmanda oturan öğrenclere muhtemel terörist muamelesi yapmaktadır. Ama her gece eve sarhoş gelip karısını bağırta bağırta döven komşuyu aile diye olağan bulmaktadır.

Sıdika: Biz gerizekalı mahalle ahalisi olarak, dul kadınlara "mesut yuva yıkıcası muhtemel orospular", bekar erkek evlerine de "ülke yıkıcası muhtemel terörist yuvalar" gözüyle bakarız... Ama eğer karısını balkondan sarkıtan herif, bi gün azıp karyayı aşağıya bırakırsa... Adama "cinnat geçmiş, kader kurbani" kadına ise duruma göre "orospu" veya "bahtsız" adı veririz.

Sıdika: Bütün gün divanın kenarında oturuyorum diye iyice yastık zannetmeye başladınız beni... İnsanım ben insan... Biyolojik bir varlığım, içinde mamuk yok.

OĞUZ ATAY KOMPLEKSLERİMİZİ YÜZÜMÜZE ÇARPTI

Oğuz Atay'ın günlüklerinin ilk defa yayınlanmasına önyak olan Ömer Madra'yla düğün bugüne Oğuz Atay'ı konuştuk. Madra, Oğuz Atay'ın yaşadığı dönemde pek ilgi görmemesini ve bugünlerde fenomen olmasını aynı şeye bağlıyor: "Kendi toplumuna son derece keskin ve yaralayıcı bir ayna tutması."

Oğuz Atay'ın kitaplarıyla nasıl tanıştınız?
O'nu keşfettiğimde TRT ödülünü alan kitabı yeni yayınlanmıştı. Ben de 1972'de hapisane de görüm kitabı. Orhan Pamuk'un "Bir kitap okudum ve hayatım değişti," dediği biraz böyle bir şey di sanırım. Tüm kitaplarını defalarca okudum ve allak bullak oldum. Bütün hayatı etkileyip değiştirebilecek metinler di. Hapishane den çıkar çıkmaz "Bu yazarı aramayıp," dedim ama ihmal ettim. Bu benim en büyük pişmanlığımın biridir.

Ben O'nun unutulma kaygısını günlükleri okuduktan sonra fark ettim. Öldükten sonra kendisini Türkiye'deki okula buluşturmada katkısı olanlardan biri olduğum için vicdanımı biraz rahatlatabiliyorum.

Biz çocuk kalmış bir milletiz.
Oğuz Atay

Günlüklerin ortaya çıkma hikâyesi nedir?

1980 darbesinden sonra üniversite den istifa edip Milliyet Gazetesinde çalışmaya başladım. O dönemde bir arkadaşım, tanıdığı birin de Oğuz Atay'ın günlüklerinin bulunduğunu söyledi. İlk başta inanmadım ancak sonra ikna oldum ve günlüklere ulaştım. Sonra da Enis Batır'la birlikte günlükleri Milliyet Gazetesinde bir hafta boyunca tefrika ettik ve bu süreçte gazetenin tirajı da yaklaşık 10.000 arttı. Sonrasında İletişim Yayınları'ndaki arkadaşlarımızla görüştük ve İletişim Yayınları Oğuz Atay'ın kitaplarını basmaya başladı. Bu süreci hayatımda yaptığım en iyi işlerden biri olarak kabul ediyorum. Oğuz Atay'ı tekrar gün ışığına çıkarmak, Enis Batır'la birlikte bize nasip oldu.

Oğuz Atay'ın yaşarken bile unutulmuş olmasının sebebi nedir?

Şunu kabul edelim

ki Türkiye son derece kompleks sli bir toplum. Toplumun nerde deyse bütün kesimleri "Biz ne kadar büyüğün, ne kadar iyiyiz," deme ihtiyacı duyuyor. Herkes tarihi kendi sine göre yeniden yazmaya çalışıyor.

Oğuz Atay'ın en temel özelliklerinden biri bunu tespit etmiş olması ve büyük bir sükunetle herkesi yüzüne çarpması. Entelektüel kesim başta olmak üzere bu büyük komplekslere sahip topluma ayna tutuyor. İnsanlar da bu yüzden O'nu görmeyi ve hattayışarken unutmayı tercih ettiler. Muhteşem yazı tarzı, üslubu, Joycevari tekniğine rağmen yok sayılmasının temel sebebi buydu. "Bu herif üzerimize gelmesin," demekten ibaretti. Ama sonunda bu yaklaşım yıkıldı. Yıkılmaması da imkânsızdı.

Sizde en çok iz bırakan tespiti hangisi?

Günlükte tayin edici bir cümle si var. "Biz çocuk kalmış bir milletiz," diyor. Bence bundan daha önemli bir laf az söylenmiş tir. Bunu her gün, nereye bakar sanız bakın görürsünüz. Bu sevimli bir şey gibi geliyor ama çocuk su olmak aynı zamanda acımasız bir durumdur. Çocukların, hiç affetmeyen, kendilerinin farklı oları ağır şekilde dışlayan ve eziyet eden bir tarafı da var dir. Bence çocuk kalmış bir milletiz derken Oğuz Atay bunu da kast ediyordu.

Özellikle Tutunamayanlar'daki maceralarında bu çok yönlü çocuksuluğu görmek mümkün. Tutunamayanlar'ın de stan bölümlerinde müthiş bir anlatım ve yansıtmalar.

Bana sorar san Oğuz Atay'ın temel özelliği, kendi toplumuna son derece keskin ve yaralayıcı bir ayna tutması. Bunu hiç acımadan ama aynı zamanda şefkat ve sevgiyle yapıyor. İnsanları ve toplumu çok sevir, dönüştürücü de olmak istiyor ama hiç acıması da yok gördüğünü söylerken.

Sabahattin Ali ve Oğuz Atay'ın son yıllarda bu kadar ikonlaşmasını neye bağlıyorsunuz?

Oğuz Atay'ın bu kadar tanınmasında reklam payı olmadı. Vicdan ve düşünce me selesi si var. Sabahattin Ali gelene kadar da O'na benzer bir yazar neredeyse yoktu. Çok büyük bir çeşitliliğe sahip, çok büyük bir yazar.

Oğuz Atay da öyle. Bir gün yerlerini bulacaklar di ve buldular. Böyle olması gerekiyor du zaten. Yani ikon olmasi kendi gücüyle oldu ancak maalesef kendisi ala bunu görme di.

Peki Oğuz Atay'ın eleştirildiği bu aydın sınıf bir dönüşüm yaşı mı?

Ne münaasebet, Türk aydını bir dönüşüm yaşamadı. Öncelikle liberaler den oluşan batlı aydınların da bütün toplumlarda kuvvetin karşısında ihanet ettiği çok açık bence. Belki çelişkiye düşmek pahasına bir tek şey söylenenlir Türkiye le hline. Iyi kötü demokrasi ile yönetilen ülkeler içerisinde Türk aydınlarının tek olduğunu söylüyor Noam Chomsky. Bir tek Türkiye'de entelektüel sınıfın hapishaneyi ve zulmü göze alarak iktidar karşısında isyan etme ve karşı durma sorumluluğunu yerine getirdiğini söyleyebiliriz bir ölçü de. Aziz Nesin den Yaşar Kemal'e ve günümüze kadar gelen birçok örneği var.

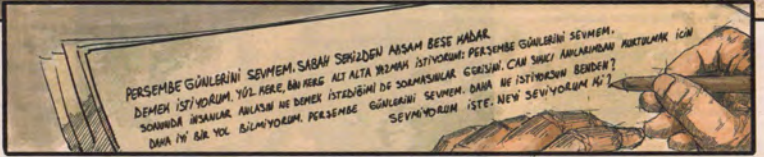
Orhan Pamuk gençliğinde yazdığı bir eleştiride Oğuz Atay'ı müthiş yüceltıyor. Bir nevi devamları olarak gördüğünü söyleyebiliriz. Ortak yönleri nedir?

Orhan Pamuk bir sürü şeye öncülük etti ve hâlâ devam ediyor. Demokrasiye ve özgürlüklere savunarı bir tarafı var. İlk PEN yazarları geldiğinde onları da gezdiren kişiydi. Oğuz Atay'la ilgili söyledikleri de bence çok dürüstçe bir yaklaşımdır. Zaten dürüst bir yazar. Oğuz Atay için de söylenebilecek en önemli şeylerden biri hem iyi hem de dürüst bir yazar

ARTIK SEVİN OLMADINIĞIYA ÇOK VE BAŞKA KİMSEYLE KONSANAK İSTEMEDİĞİME GÖRE,
BU DEFTER KAYDETSİN BENİ; DERT ORTAKLIĞI OLSUN "KİMSEYE" SÖYLEYEMEDİM. İÇİMDE
KALDI. RAYGOLDU" DEĞİŞİM DÜŞÜNCELERİNİ DUYGULARINI ANLADI OLSUN KİMSE DÜŞLEMİYORSA
BENİ -YA DA İSTEDİĞİM GİBİ DÜŞLEMİYORSA- GÜZÜL TUTMAYIN BAŞKA ÇARE MÜLVÖR.
CANIM İNSANLAR! SONRADA BANA, BUNU DA YAPTIĞIZ.

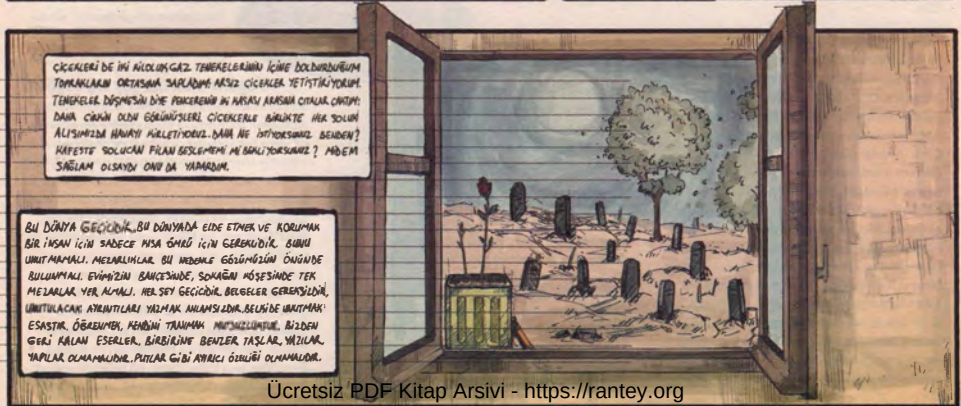
PERŞEMBE GÜZLERİNİ SEVİYİM. SABAH SORİDEN ANKAS BEŞE MABAR.
DEMEX İSTİYORDUM. YÜZ KERE, BİR KERE ALT ALTA İZLENİM İSTİYORDUM: PERŞEMBE GÜZLERİNİ SEVİYİM.
SONRADA İNSANLAR ANLADI NE DEMEX İSTEDİĞİMİ DE SONRADA İZLENİM GÖZÜM. CANI SAKI ANKASIMIN KUTLUK İÇİN
DANA İNİ BİR YOL BİLİYORDUM. PERŞEMBE GÜZLERİNİ SEVİYİM. DANA NE İSTİYORDUM BEYDEN?
SEVİYORDUM İSTE. NEW SEVİYORDUM İNİ?

GÜZLERİMİ HER İHTAPTA 5-10 SAYFA OKUYAN GECİYORDUM.
SİNEMAYA BİLE GİTMİYORDUM. TELEFİZİYONDA ANKAS AVCI,
DOKTÖRLER, SİLİSÖRLEK, TATLI SEAT, DOLU DİZİN...
HABERLER, BİRKAÇ SAYFA OKUYANCA HAFAM HANİSİYOR.
OYSA- SAHİN- OKUYA BİLDİĞİM ZAHARLAR, ESPOYU OKUYA SAHİN
DANA İNİ BİR SEYLA SELEBİYORDUM. SİĞARU DÜĞÜM YON.

ESKİ YAZDIRILARINI OKUYORDUM. ÇOK
İÇTEN, HİSİK Bİ SİĞARU DUYULUŞU
BEÇERİSİNİ HİMET EDİYORDUM. PARAT
KEÇMECE VE DÜZLEŞİ BİLİYORDUM.

ÇİÇEKLERİ DE İNİ KOLUNGAZ. TENEKELERİNİ İÇİME DOKTURUYORDUM
TENEKELERİNİ ORTASINA SAĞLAMAK ARIŞI ÇİÇEKLER YETİŞTİRİYORDUM.
TENEKELER DÜŞÜŞÜNİ DİNE POKİRENDİ BİR ANKAS ANKAS ÇIKAR, ÇIKTI:
DANA ÇIKTI DENE GÖRÜŞÜLERİ ÇİÇEKLERİ BİLİRTE İNİ SÖLÜ
ALİŞİMİZ HANİSİYOR. DANA NE İSTİYORDUM BEYDEN?
KAFETE SÖLÜCÜN FİLAN BEŞEYİM Mİ BİLİYORSUNUZ? NİDEY
SİĞİLİM OLSAYDI ONU DA YAPARDIM.

Bİ DÜNYA GECİYORDU. Bİ DÜNYADA EİDE ETHER VE KOLIMAK
BİR İNSAN İÇİN SADECE NİSA GÜZLÜ İÇİN GEREDİYORDU. BUNU
UMUT MAMALI. MELARILIKLAR. Bİ İZLENİM GÖZÜMÜN GÜZÜNDE
BULUNMAMALI. EVİNGİZİN BAĞEŞİNDE, SONRADA KÖŞESİNDE TER
MELARILAR. YER KALMI. NEL SEY GECİYORDU. BEĞERER GEREDİYORDU.
UMUTLULUK ATILANILAR YAZMAK ANKASIMIZ. BEĞERER UMUTLULUK
ESASTIK. ÖZGÜMÜN, KENİN TRAMMAM MİSİSİZLİĞİME. BİZEN
GÖRİ KALAN ESERLER. BİRDİRLİĞİ BENZİLER TAŞLAR. YAZILAR
YAPILAR OKUMAYINDI. PUTLAR GİBİ AYRICI GÜZLÜĞİ OKUMAYINDI.

BİR TUTUNAMAYAN HİKÂYESİ: POYRAZ KARAYEL

Oğuz Atay kitapları insana dair bir sanat eseri

Bir buçuk iki senedir vaktimin büyük kısmını Poyraz Karayel dizi setinde, Poyraz karakteriyle geçiriyorum. Canlandırdığım karakter ruhsal yapısı itibarıyla Oğuz Atay'dan ve onun roman karakterlerinden beslenen bir karakter. Poyraz'la beraber Oğuz Atay'ı derinlemesine keşfetmeye başladım ve kitaplarını tekrar gözden geçirdim. İster istemez Oğuz Atay'ın benim üzerimde de büyük bir etkisi oluyor. Hayatıma girişi benim için bazı şeyleri değiştiren kritik bir müdahale oldu. Çünkü onun cümleleri içimdeki karanlık köşeleri aydınlatıyor. Ara ara hâlâ dönüp bakıyorum, Tutunamayanlar'a, açıp birkaç sayfa okuyorum.

Sanırım aramızda böyle bir ilişki var; geçmişinden birini uzun bir süre görmedikten sonra bir anda karşında gördüğünde onun kokusu, gülüşü ya da bakışı sana hemen bir şeyi çağırıştır yaşılanlıkla ilgili. İşte açıp baktığım sayfalar da benzer bir etki oluşturmuyor bende. Ki güzelliği de burada zaten. Şartlar ne kadar değişmiş olursa olsun geçerliliğini, güncelliğini koruyor olması bunun insana dair bir sanat eseri olduğunu gösteriyor bize.

"Ben buradayım! Beni görün!" diyebilmek lazım

Poyraz Karayel'e ilk başladığımızda zorlandım. Okunmak için yazılmış bir metnin performansını icra edilmesi hem çok büyüldü hem de beraberinde başka sorunlar getiriyor. Çünkü o kadar güzel bir yazım var ki ortada, okurken o kadar güzel betimliyor ve onun bir parçası haline geliyorsun ki onu performans haline döndürdüğün zaman büyük bir risk almış oluyorsun. Nereyinsin ısısı, derecesi, şiddeti, vurguların nereye düşeceği o kadar önemli ki. Çünkü kitabı okurken kendi filtreden geçiriyorsun ve sen ona bir anlam yükliyorsun. Ama performansı anlam kazanmış bir şeyin sunumıyla yüz yüzesin. Bu da sonucu ister istemez bazı yerlerden feragat edilmiş, bazı yerleri öne çıkarılmış, bazı yerleri ise geçilmiş yeni bir şeye dönüştürüyor. Başlanmaya çalışılan şey ise yazılı seyirci arasında bir köprü

**Kelimeler albayım bazi
anlamlara gelmiyor.
Oğuz Atay**

olusturabilmek. Oyuncu için zor olan şeylerden bir tanesi de seffaf kalabilmek. Poyraz bin bir türlü oynanabilirliği aslında ama bana her zaman karakterlerin iç dünyasını anlamak ve bunu sunmak çok daha cazip geliyor. Seyirciye direkt bir vuruş yapmak yerine gizlenmiş, saklanmış şeylerin gözlerden sızması, "Ben buradayım! Beni görün!" diyebilmek, duyguları bir anlatım içine bırakabilmek, seyirciye nefes alma boşluğu bırakmak lazım. Bakalım seyirci gelmek istediği kadar gelsin.

Poyraz bir tutunamayan...

İlk bölüm açılır, Poyraz bir takside... Taksici bir adam görüyoruz ve hakkında başka hiçbir şey bilmiyoruz. Zamanla kendine has bir zekâ prillisi olduğunu görüyoruz. Kendini de zehirlemeye başlamış bir zekâ... Ve bölümler devam ettikçe her şeyini

kaybetmiş bir adamla tanışıyoruz. Ömrü boyunca tutunacak bir dal aramış ve bulamamış bir adam. Bunun sebebi belki dünyaya ilişkin bakışından dolayı bir anlaşılamsızlık ve bir görmezden gelinmişlikle karşı karşıya kalmış olması. Toplama karşı bireyin hissettiği adı Poyraz'da mevcut. Çünkü o da sessiz duruşuyla bir çığlık atıyor. "Beni anlayın! Beni görün! Ben buradayım!" diyor. Aynı Oğuz Atay'ın kitaplarındaki karakterler gibi. Hikmet'in Selim'in, Turgut'un yansımaları Poyraz'ın içinde bir arada. Sevgiye muhtaçlığı, sevgiye açlığı, baktığı her yerde bir şey tutunma ihtiyacı duyması... İfade biçimleri benzer de olsa ayrı da olsa Poyraz Karayel ve Oğuz Atay'ın içlerinde aynı tutunamamışlıklarından doğan kendini anlamlandırmaya çalışma ihtiyacı var.

Poyraz ile Albay!

Poyraz Karayel'de en sevdiğim ilişkilerden bir tanesi Poyraz ile Albay arasındaki ilişki. Kendi kendiliyle çelişen ne yapması gerektiğini anlamaya çalışan adamın hali vardır ya; kaşlar çatılır, gözler gider, belirsizleşir... Karşıda biri olsa da olmasa da Poyraz o hali kendiliyle yaşıyor. Albay'a gülümserken aslında orada kendi bulduğu cevaba gülümsüyor. İşte o biling akışını çok seviyoruz; sürekli kendiliyle konuşup, bambaşka yollara girip, savrulma hali.

Popüler olan her şey sığır değildir!

Sete gelenlerin elinde Oğuz Atay kitapları görmek muhteşem bir duygu. O kitabı ellerine almalarda bir parça bile katkımız olduysa bundan daha büyük mutluluk olamaz. Ne mutlu bize ki bu kadar kıymetli bir yazının-bilen insanları tenzih ediyoruz ama bilmeyen insan çok vardı- Oğuz Atay'ın varlığını haberdar ettik. Ve buna en nihayetinden kim ne derse desin popüler kültür oyuncuklarından biri olan bir "dizi" dikkat çekti. Ama zaten hep tartışmamız gereken şey bu. O kadar önyargılıyız ki her şey. Bir şeyi direkt önyargılı olursan onun beraberinde getireceği iyi şeylere de karşı koymuş olursun. İlerikisiz olan şeyle, popüler olan şey aynı değildir. Popüler olan her şey sığır değildir! Poyraz Karayel de popüler ama hiçbir zaman sığır değil, olmayacak da. Olmayacağı biliyorum çünkü senaristimizi

taniyorum ve ne istediğimi biliyorum.

Tabii şurasını tartışırız, keşke Öğüz Atay yaşıdığı yıllar da şu an gördüğümüz ilgilii geymiş idi. Keşke herkes onun farkına varsaydı. İşte tam da bu noktada kendi özeleştirimizi vermeliyiz.

Niye popüler kültür denilen şey hayatımızda bu kadar baskın ve her şeyimize yön verebilecek kadar güçlü?

1972'de yazılmış ve TRT'den En İyi Roman Ödülü'nü almış ama okuyucusuna arzu edilmediği kadar ulaşamamış bir kitap şu an neden herkesin dilinde?

Neden duvarlar da graffitileri var?
Neden bunun bir dizile evimizin içine sokulması in bekle dik?

Neden ancak güzel bir dünya da, güzel bir aşk hikâyesinin arasında sunulduğu zaman ilgilimiz çekebilir?

Poyraz'ın bu halini neden ancak bir dizide görünce sevebildik?

Poyraz'dan önce Hikmet var dı, Turgut var dı, Selim var dı... Niye onları görmek istemedik? Onlara hiç gitmek dı hep bize gelmesini bekle dık. Biz ne zaman kalkıp kendimiz gideceğiz sanata? Biz ne zaman en yalın ve anlaşılabilir haliyle bize sunulmasını bekleme den açacağıız kitap kapaklarını?

O kadar da korkulacak bir şey yokmuş demek ki. Bakın, izleyince çok sevdiniz. Niye okumak istemediniz?

Sanırım önce bu sorulara cevap verip sonra eleştirmeye başlamalıyız.

Hayatının önemli cümlelerinden biri Öğüz Atay'a ait!

"Kelimeler albayım bazı anımlara gelmiyor." Hayatının en önemli üç cümlesinden biri. Arkasında kocaman bir ev ren var. Bugüne kadar dünya da yaşamış ve yaşayacak bütün insanların hayal kırıklıkları, acıları, öfkeleri var. Kendini ifade edemediği için delirmiş insanların söylemedikleri var. Kurnazlıkla, kelime cambazlıklarıyla hayatta bir şey elde etmeyi başarmış insanların zavallılıkları var. Kaybolmuş ruhlar, ruhlarını arayan insanlar, kavaşmayanlar, tutunamayanlar var.

Çok çaresiz değil mi? Belli ki adam, bir şeyi anlatmaya çalışıyor ve anlaşılıyor. Ama bunun için karşındakini de suçlamıyor, kelimeleri suçluyor. Yetmiyor diyor... Ve hayatta gerçek olan her şey sanırım kelimeye ve dile dökemediklerimizden çıkıyor.

Öğüz Atay'la tanışmış olmak

Onunla galiba bir çay bahçesinde buluşmak isterdim. Ya da bir gecekondu da oturup çay içmek. Öğüz Atay'la bugün o çay bahçesinde ya da o gecekondu da karşı karşıya gelsem sadece sanır ağladım. "Niye böyle?" diye ağladım...

Babasının yönlendirmesiyle girdiği İhsaîyat bölümüne bağışın birisi ilgilizdi. Üniversite zamanlarında Marksizm'e tanığı. Marx, Hegel ve Lenin kitapları okudu. İTÜ İhsaîyat Fakültesi'nden mezun oldu

İstanbul Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi (Yıldız Teknik Üniversitesi) İhsaîyat Bölümünde öğretim üyesi oldu.

Pakize Kutlu ile Beyoğlu Evlendirmeye Dairesinde kayıtlı nikah ile ikinci evliliğini yaptı. Nikahla Öğüz Atay'ın şahitliğini arkadaşları Uğur Ünal, Pakize Kutlu'nun ise Ali Poyrazoğlu yaptı.

Üniversteden hocası olan Mustafa İnan'ın biyografisini içeren Bir Bilim Adamı'nın Romanı adlı kitabını yazdı. Aynı yıl içinde Oynatılarda Yaşayınlar adlı tiyatro oyununu yazdı. Korkulu Belklerin adlı kitabının ilk baskısı yapıldı.

ÖĞÜZ ATAY

Kastamonu'nun İnebolu ilçesinde dünyaya geldi. Babası Kastamonu ve Sinop Milletvekili yapmış olan hukukçu Cemal Atay, annesi ilkökul öğretmeni Muazzez Ataydır.

Babasının altıncı dönem milletvekili seçilmesiyle ailesi Ankara'ya taşındılar.

Ankara'daki Devrim İlkokulunda eğitim hayatına başladı. Öğretmen olan annesinden aldığı sulu dı eğitimi sayesinde okula ikinci sınıftan başladı.

Ortaokulun ilk dönemlerinde edebiyat ile tanığı. Dünya klasiklerini bir bir okuduktan sonra öğrencilerini altarmak üzere okula bir duvar gazetesini çıkarmaya çalıştı. Bugünkü adıyla Ankara TED Koleji'nde bağış bir eğitim hayatı geçirdi. Bu dönemde resim ve tiyatroya ilgi duydu, kankatör çizmeye başladı.

Tek parti dönemin sonu erip Demokrat Parti iktidara gelince CHP'den milletvekili olan babası koğulunu devretti. İTÜ İhsaîyat Fakültesi'ni kazandı ve ailesiyle birlikte İstanbul'a taşındılar

Üniversite son sınıfında tanığı Fikriye Fatma Gürbüz ile evlendi. Bir türlü mutlu olamadıkları yıllık evliliğinden Özge adında bir kız çocuğı sahibi oldu.

İk evliliğinin ardından arkadaşları Uğur Ünal'ın eşi eşi Sevin Seydi ile Beyoğulunda aynı evi paylaşmaya karar verdi. Tutunamayanları' yazmaya başladığı bu dönemde Sevin Seydi onun için bir aşk oldu. İkişiden farklı bir boyut almaması rağmen evlilik sonuçlanmadı.

1968'de yazmaya başladığı Tutunamayanlar adlı romanı 1970 yılında TRT Roman Ödülü kazandı. Üzun okuduğu gerçekçiliği yayıncılar tarafından basılmaya layık görülmemiş roman 1971 yılında ilk kez basıldı.

İkinci romanı olan Tihlikeli Oyunlar yayımlandı.

Eylemsizlik adlı analizleri yazdığı dönemde yüksek ateş ve bağ ağrı ile başlayan hastalığın beynindeki tümörden kaynaklandığı anlaşıldı.

Beynindeki tümör ancak bir yıl yaşamasa izin verdi. İstanbul'da hayatını kaybetti.

TEHLİKELİ OYUNLAR'A GÜLMEK CAİZ MİDİR?

Eliniz de tuttuğunuz dergi, diyenatin bir fıkıh yayını olmadığından yukarıdaki sorunun da İslam ilimlerine danışılca tür den bir soru olmadığının tahmin etmişsinizdir. Soru daha çok, Oğuz Atay se verleri - hadi başlık taki benzetmeyi devam ettirmek adına müritlerini diyelim - ve Atay ulemasını ilgilendiriyor.

Bileniniz, duyanınız vardır belki ama tekrarlamakta sakınca yok: Seyyar Sahne olarak Atay'ın bu başyapıtını sahneye uyarladık ve ben de bu tek kişilik oyunu 2009'dan beridir oynama lütfuna eriyorum. Oyunda bazen, bazı yerlere gülünüyör. Özellikle romanı okumuş olan seyircilerden bu duruma yönelik farklı tepkiler verdiklerini gözlemledim. Yazı da bunun etrafında dönecek.

Sosyal medyadan takip edebildiğim ve bana gelen tepkiler den bilebilir ki kadırla ya konukadı görüşleri birkaç farklı grupta toplayabiliirim:

Birinci gruptakiler, romanı uyarlar ve oynarken ucuz bir kome diye çivirdiğimiz görüşünde. Oğuz Atay'ın ruhuna saygısızlık ettiğimizi düşünüyör. Oyunda gülümse tepki veren seyircilere de öfkelenen ancak onları bana bizim yönlendirmediğini düşündüklerinden esas olarak yine teminime ve daha çok da bana kızgılar. Sayıca çok olmadıklarını sanıyor ve umuyor.

İkinci gruptakiler için de *Tehlikeli Oyunlar'a* gülmek caiz değil; onlar da oyunda gülünmesinden karşı tepkiler ancak bunun sahneye koyanlar olarak bizlerin değil, Atay'ı ve bizi anlamayan ya da yanlış anlayan seyircilerin suçu olduğunu düşünüyör. Birinci gruptakiler oyunu kızgın bir şekilde (belki de yandı) terk ederken, bu gruptakiler den birçok -sağ ol sunlar- oyun sonrasında yanıma gelerek, oğuzun gülünmediği için üzülmediğini düşünüp beni teselli etmeye çalışıyorlar. Ben de dilim den düşünce onlara gülmenin sanıldığı kadar basit bir eylem olmadığını, gülünlerin kafasını içinden ne geçtiğini bilemeyeceğimizi ve Hikmet'in (hepimiz gibi) hırsları ve kompleksleri yüzünden kendini bazen gerçekten de gülünese durumlara düşürdüğünü anlatmaya çabalyorum. Sonunda anlaşsاک da anlaşmasaksak da güzel bir sohbetin bahane si oluyor bu durum.

Beni en çok heyecanlandıran ise üçüncü grup.

Bunlar oyunda yaşadıkları deneyimin romanı okurken yaşadıklarından çok farklı olduğunu anlıyorlar. Oyuna sıkı birer *Tehlikeli Oyunlar* okuru olarak biraz da gergin gelmiş ancak oyundan bambaşka hislerle çıkmışlar. Oyun süresince geçirdiklerini samimiyete ifade ettikleri dönüşüm, hence her tiyatrocunun seyircisiyle birlikte yaşamak isteyeceği tür den bir teatral deneyimi tarif ediyor. Sanırım burada sözünü meramımı benden çok daha iyi anlatan "reclunecist" takma isimli Ekşi Sözlük yazarına bırakmam daha yerin de olacak:

"ne erdem şenocak ne de seyyar sahne ekibinin geri kalanları alınmazlar bu oyuna gergin girenlere, tedirginliğinden ilk beş dakikada çıkmak isteyenlere çünkü herkesin hikmet beno'lu kenedir, bilirlir ki oynamışlarırdır bu tehlikeli oyun'u. ilk yanı boyunca kendi sahnelerinden vazgeçmeden sahnedeki oyunu yenmeye direnen beyin; bir süre sona alışı sahnede elinden geleni ardına koymayan, hem kendi hikmet beno'lu olan, hem de yeteneği olan erdem şenocak'ın ayununa. gerginlik biter, roman kendini sahnedeki oyuna bırakır, ki sanırım burda bir uyarlama ve yorum başarısı başlar. bir komedi izlemekte olan çoğu seyirciden ilk yanı boyunca nefret edilir, ikinci yanda onlara da alışı ve her alışılan gibi görmenden gelinin. bunca zaman yalnız başına baş edilmeye çalışılan metin bir den şenocak'ın naif canlandırmasıyla paylaşırlı ve hafifler, komik olduğu hep bilinen ve ama hiç gülünemeyen sahnelerinde yüz kaslarız gever istemiz. ilk yanda size nasıl bulduğunuz soran yanınızda kileri veremediğiniz cevabı vermeye başlarızın, olmuştur. kendinize ait bir tabuyu yılmışınızdır, kitap hakkındaki tutucu tavırınızı sahnedeki salınlıklarda sallaya sallaya uyutmuştur erdem şenocak."

Dördüncü grubun ise oyunda gülünmesiyle ilgili bir derdi yok hatta muhtemelen kendileri de gülünen arasındadır. Zaten romanı da kimi zaman bir tebesümle kimi zaman kahkahalarla okumuş olduklarından bahsediyorlar.

Peki, ne dir *Tehlikeli Oyunlar'a* gülünmesiyle ilgili bu derdimiz? Bunun en çekilke tiyatromuzun kome diye

düşünüyör. Kome diye bize çoğunlukla dınsiyet, milliyetçi esprilerle dolu, aşagılama dayalı bir biçim sunulduğuna düşünsük tiyatro sahnesinde sempatı duydukları bir karaktere gülünmesine refleks olarak karşı çıkan okurlar tabii ki daha anlaşılır oluyor. Ancak bizim uyarlamamız da bu biçim den bir kome di tuzanağı düşüldüğünü sanmıyorum.

İkinci neden ise daha önemli ve hence romanın romantik bir bakışla okunup yanlış anlaşılmasından kaynaklanıyor. Oğuz Atay'ın dahi "Günlük"ünde "Olumsuz bir karakter düşünüyörüm," diye bahsettiği Hikmet'in bu kadar yüceltilmesinden başka bir açıklaması olamaz sanıyorum.¹

Oyuna öncecek olursak; oyunda yaşananın, daha çok, seyircinin Hikmet aracılığıyla kendisindeki kibri, hırsları, hıncı fark etmesi ve bunlara gülerken, gülümseyerek bir şekilde hafiflemesi ve iyileşmesi olduğunu sanıyorum. Bunların romanın okurken de yaşanması pek tabii ki mümkün ancak oyunda bunun gerçekleşmesi için daha çok imkân vardı. Neden?

Okurun romanı okuma sürecinde, tüm aları sadece kendisinin çektiğini iddia eden, sürekli "Ben yalnızım, herkes bana karşı," diye haykıran roman karakterinin yazara rağmen okur kanırdırma ihtimali var. Dünyaya romantik gözlemler den bakan okur, karakterin bu çığlığına "Ben ve Hikmet

¹ Yerim den olduğundan yazıla romanın derdi olduğunu düşündüğüm kibri, rekabet, her kavramların romanında nasıl işlendiğini, bunun nasıl mahlul bir şekilde yapıldığını etrafıca açıklanmaya girişmişeyim. Yarı birinci gruptakileri romanın kendinde de dınsiyetli (sadece mizahla ironi ve mizah bulunduguna inanarak) (en azından bu yazıda) çalışmıyacağıım.

YEŞİL IŞIK

yalnız, herkes bize karşı"ya çevirebiliyor. Oysa karakterin sahnede vücut bulmasıyla çevresindeki diğer "yalnız" seyircilerle tanışan şeyir di, artık "Ben yalnızım," diymiyor. Acının başkaları tarafından da paylaşıldığını bilmek bireyi rahatlattır. Bu sayede, karakterin acılarıyla özdeşleşen, kendisi de karakter gibi hisse den seyrinin acıları hafifliyor; bu acılar hep birlikte gülünüp geçilecek şeylere dönüşüyor. Tiyatron romana sunabileceği önemli katkılar den biri bu olsa gerek.

Nurcan Gürbilek "Mağdurun Dilini" de Oğuz Atay'la ilgili kaleme aldığı bir makede "Ao anlatılabilir mi?" diye sorar. Bu soruya Seyyar Sahne olarak naçizane bir cevap verdiğimizizi düşünüyorum. Bizim uyarlamamız da a o anlatılabilir, hatta sağaltılıyor. Gürbilek'in, son derece bireysel bir süreç olduğu için "Anlatılabilir mi?" diye sorduğu a cı, kamunun ışığına çıktıktan anda form değiştiriyor ve yukarıda bahsettiğim üzere hafifliyor. Bazen çok önemli olduğunu düşündüğümüz bir der din anlamsızlığını onu daha arkadaşımıza anlatırken kavramamız, hafifletivermemiz gibi.

Bitirirken en başta sorduğum sorunun cevabını kendime verecek olursam; bence caizdir. (Bu arada caiz "yapılabilir ama yapılması iyi olur" anlamına da geliyormuş. Birin ci ve ikini ci gruptakiler den biri çıkar da niye gülünmesine icazet ver din diye beni sıkıştırırsa kendimi bu şekilde savunmayı planlıyorum.)

Neyse... Naçizane tavsiyem okumayanların var sa bu muhteşem romanı okusunlar. Oyuna gelirseniz de sevinirim. Gülen gülün, kıkır dayan kıkır dasın, ağlayan ağlasın, tebeşsum e den tebeşsum etsin. Bir oyunda bile birbirimizi habersiz edemeyecek sek nasıl birlik te yaşayacağız biz?

Liseye gittiğim zamanlardı. Okuldan eve dönüyordum, karşıdan karşıya geçmek için kuralara uyup arabalara kırmızı yanmasını bekledim. Yanımda duran yedi yaşlarımda, tepesinde onlar ca simit taşıyan küçük çocuğun ise kırmızıyla yeşille işi yoktu, ne zaman isterse o zaman geçer di belli ki.

Fırladı caddeye aniden... Beyaz bir Renault'nun fren sesi elimi kalbime götür ttt. Arabanın sürücüsü camını açtı, çekir di ve vinla di. Sonunda kırmızı ışık, simitleri dağılmış küçük bir simiti cı adam için durmayan Fiat'ları, Volkswageneri, Doğan'ları ve hatta beyaz Renault'ları dur durmuştu. Hemen çocuğun yanına attım kendimi. Yere çömelmiş, saçları simitlerini toplayor, ağlıyordu. Simitlerini toplan sa ya yardım etmeye yetenince elim e şa plağı yedim. Göz göze geldik, gözlerinden ağlayan küçük çocuk gıdeli çok olmuştu. Ağlamak tan utanan olgun adam gözleri, beni bir süre kekeme yaptı.

- Yardımcı olmak istedim, özür dilerim.
- Yarımda ihtiyaçım olduğunu kim söyledi?
- Bir dahaki sefere yeşil bekle!
- Yeşil sen bekle! Bir dahaki sefere çok daha hızlı koşacağım ben!

İlk kez gözlerine baktığımdaki kekelemeliğim, sözlerini duyduğumda dilsizliğe dönüş tti. Uzun yıllar geç tti, o anki dilsizliğim "keşke"ye evrildi, sonra da sorulara. Şimdi? Şimdi için "keşke" olmaz, şimdi "söz" zamanı!

Çocuğu, çocuk haliyle kadına dönüştürmeye çalışan, adam etmeye kalkan yetişkinler dünyası, diyeceklerim var size...

Ağacı yaşıken eğmeyi marifet bilen yetişkinler dünyası, söyleyeceklerim var size...

Eğmeyin ağaçları, bükmeyin. Rahat bırakın ağaçları! Yetişkin fikirleriniz, kanunlarınız onların hakkında olmasın, haklarındaki tek sorumluluğumuz, onlara çocukluklarını yaşatmak olsun. Büyüsün çocuklar, birey olsun! Bırakın sıfatları, yağmur sonrası gökkuşağının renkleri. Doğanın hâkimi olmuş bu bugüne değin insan? Hadi oradan! Şimdi parçası olduğun doğayı düşünene bir gözlerini kapatıp:

Ağaçların, börtü böceğin, çiçeklerin var mı birer mezhebi?
Mis kokulu bir kır çiçeği Anadolun'un topraklarını bütün sükünetiyle, hafif e sen poyrazda, düşünüyör mu başka kıtadaki mis kokulu başka bir kır çiçeğini?
Göç eden kuşlar haber getiriyor mu başka iklimler den ona?

Bir çam ağa cı, başka bir çam ağacını öldürme planları yapıyor mu sırf tohumları başka diyarlara ait diye bir eyül akşamında serinlerken her ikisi de?
Bir kaktüs hor görüyor mu mor menekşeyi dikenleri yok diye? Başaklar, ellerinde olsa sürerler miydi mısır koçanlarını başka topraklara kendilerine benzemiyorlar diye?

Bir empresyonist ressam gibi yalnız ca doğanın verdikleriyle mi yetinmeli?
Kim bilir... Ağaçlar büyüy nasıls a, içi kıyılmış, bir damla suya muhtaçken, yağmur gelir bir ikindi vaktinde doyurur, büyütür ormanlar...

Dökülen sarı yaprakları, sonbaharın serin esen yeli alır götürür. Okyanuslar dolar taşır, hayvanlar ölür hayvanlar doğar. Toprak yer yer toprak kurur, çatlar. De premier olur...
Sonra ölesiy e bir sakinlik.

Doğa toparlar kendini, döner o şahane düzenine...
Biz de dönsek ya düzenimiz, dönsek ya bir an önce!

Ah çocuk! Ben hala yeşil ışığı bekliyorum ve biliyorum ağlamak tan utanan a dam gözlerinde umut kalmadı, sen daha hızlı koşuyors un kırmızı ışıklar da... Biz büyüdüğümüz de kirlenmişti dünya. Sen çocuk, kirl i bir dünyaya aç tın gözlerini... Sırf bu sebeple yitirmeye cğim umudumu beni! Sen top peşinde koş tırup yorula caksın, yeşil den anladığın çimen olcak, atacak sını kendini çimenlere, ben sana simit getire cğim çocuk! Senin ağlamaya utanan çocuk gözlerinden adam bakışlarını, kanun yapan adamları utançlarıyla sile cegiz çocuk. Sen yeşil ışığı bekle çocuk, gelliyoruz...

A dam etmeye cegiz seni çocuk!
Ka dın etmeye cegiz!
Çocuk gibi çocuk olacaksın,
Çocuk gibi, çocuk!

Adam etmeye cegiz seni çocuk!
Ka dın etmeye cegiz!
Çocuk gibi çocuk olacaksın,
Çocuk gibi, çocuk!

ÖYKÜ VE YARATICILIK

Bunları söylerken sık sık "ben" demem gerekecek, hepsi için özür dilerim.

Şimdi...
İndim havuz başına
Bir kız çıktı karşıma - öykü başladı.

Her şeyin bir öyküsü var. Çünkü, bir adı var her şeyin. En azından, bir ad konulma öyküsü var. Ya da adsız olmasının bir öyküsü...

"Öykü nedir?" sorusu için şöyle bir tanımlama yaparım: İnsanı doğrudan ya da dolaylı olarak ilgilendiren bir durumun yaşanabilirliğini veren, durumun çekirdeğini, ayrıntısını belirlemeyi ve gerçeklik gerilimini ve duyguyu yükünü vurgulamayı amaçlamış, kendi başına bağımlı, bir düzyazı türü, bir aktarım aracıdır öykü.

Çoğunluk, benim için bir dert yanma işi olmuştur öykü yazmak. Söyleyecek bir şey taşımak, söylemeden edemeyiş, söylemiş olmak... sonra da, söylemeye alışmış olma.

Bir şey söylemek için en önemli varlığımdır. Dilir. Yazmak dil ile başlar, dil ile biter. Dile özen göstermek, bu nedenle boynumuzun borcudur. İlk borcudur. Böyle düşünmek için ille yazar olmak da gerekmez. Yaşama önem verin, dile önem verin.

Söylemeyi çeşitlendiren, söylemekte dil ile bir tonlama sağlayan, anlatılacak olanı dil ile biçimleyen, zekâdır. Dili kullanma

becerisi, zekâdır. Zekâdan yoksun bir yaratıcılık düşüncülemiz.

Yazmak konusunda yaratıcılık burada şöyle ene geçer: Nasıl söylemeliyim?

Benim Kambur'da yer alan Çok Şey adlı öykümdeki kamburuyla konuşan adam, bu çabanın bir ürünüdür. Bir öykü yazmaktan daha fazlasıdır bu. İlk olmak istemektedir öykü. Kalcı olmak istemektedir.

Güneş Giderken'deki Sıcak Bir Gün öyküsünde yaşadığım gibi, öyküye üç ayrı bitiş yazdıkten sonra, bir gece dördüncüsünü yazmanın amacı da budur.

Ya da o kitapta Ayten'in Kerem'li Öyküsü'nde olduğu gibi, öykünün kahramanları bile henüz bilmezken, bitişte bir -cek -cak'la öykünün geliştirilmesi ve böylece, yaşanılacağı daha yaşanılmadan aktarılmasının sağlanması da başka bir örnek olarak verilebilir.

"Ben" diyerek yazmanın can sıkabilen bir güçlüğü vardır: Anlatılanlar size yapışır. Sözü edilen kötü nitelikler sizden bilinir. Böyle olsa da, "ben" diyerek yazmayı daha inandırıcı bulurum. Hele, kendimizi anlatıyorsa, ilk gereken, içtenlikle e cimri davranmaktan sakınmaktır.

Şuna inanırım: Gerçek, elektrik akımından güçlüdür çarparsa. Duygulanabilmek de çok insanca bir tawdır. Okuyana bunu yazmamak isterim. Yazdığımın hoşnut kalırsam, kalemi atar, kendime "Yay bel" derim.

Yazdığım öyküler genel olarak ikiye ayrılır. Birinci bölüm öykülerde, bir olay yaşanmıştır. Ve sanki Mehmet Seyda'nın bir öyküsünün altında olduğu gibi "Dur Ben Bunu Yazayım Da" denilerek, yazılırsa bir şey olacağına inanılmıştır ve olay, kendi akışıyla öyküleştirilmiştir.

Uh, bir şey olmuştur. Hiç değilse, o öykü yazılmıştır. Bu tür öykülerde yazar olayı aktarıncı, isterse, öne çıkarma ya da gölgelendirme işleviyle

ve makaslamayla, öyküyü çok başka türlü biçimler. Konuşmaları burada çok önemlidir. Sımsarlar daha da önemlidir.

Yazdıklarımda içinde ikinci bölüm öykülerde, bir olay değil, anlatılan bir "an" önemlidir. Biraz da bu yüzden, öykünün oylumunda bir daralma olur. Ama daralamadaki nitelikli bir yoğunluk, daha çok önem taşır. Kendi başına bir yaratıcılık çabası ister bu yoğunluğu sağlamak. Bu ikinci tür öyküler için "enseye vurup kaçan öyküler" demeyi severim.

Yaratıcılık ile yetenek arasında bir bağ olduğunu biliyoruz. Öykü yazmak konusunda bir yetenek tanımlı arıyorsa, Sait Faik'te bunu hemen buluruz. Daha ilse öğrencisiyken bir İpekli Mendil'i yazabilirdi. Bir ömrü yazmak için harcama yarsın, Lüzumsuz Adam olmayı göze alıyorsa, kırk sekiz yazmış olsun bile bir Sait Faik olursun. Ama şunu da unutmamak gerek: Sait Faik için işler daha kolaydı. Çünkü Sait Faik için kendisinden önce gelen ve benzerimden sakınması gereken bir Sait Faik yoktu.

Yaratıcılık, yapılan işte aşk ister. Bir ayrıksılık hemen göze batar. Bir başkaldırı biçimidir. Yılmak bilmez. İsrar eder. Usanmaz. Yalnızlık ister. Yalnızlıktan bile beslenmeyi başarır.

Yine de, her şeyin bir hiç olduğunun bilincindedir. Sonunda, "Kendim ettim kendim buldum" türküsünü söylemeye hazırır.

Yazınsal türler söz konusu olduğunda, şunu sıkça görürüz: Öykü ile roman arasında hemen bir kardeşlik kurulur. Ama bence öykü, romandan çok şirer yakın durur. Hele, "deneme tadında bir öykü" diye bir niteleme, diken batmış gibi olurum. Oysa, denemedeki öykü tadını severim. Şiire yakınlaşan romana da bayılırım! Yazarken, "Bir şirer çalırır" gibi yazmaya alışmışlığım boşuna değil.

Ama şunu da unutmayalım: Kötü şiir düzyazı değildir. Düzyazının da bir onuru vardır. Kötü şiir, yalnızca kötü şiirdir.

Şimdi "enseye vurup kaçan öyküler" in bir uzantısı olan "çok kısa öykü" konusuna geçebiliriz.

Adi ne olmalı?..

Çok kısa öykü... öykücük... minimal öykü... küçürek öykü... kıpkısa öykü... kımkısa öykü... öykümsü... kısacık öykü... öyküceğiz... en kısa öykü... ufak öykü.

Yaratıcılık, her şeyin bir hiç olduğunun bilincindedir.

Şimdi bunları bir duyan olsa, çok kısa öykü için önerilen akların böyle sine çeşitli oluşuna bakarak, "Aman canım, ne olduğu belli değil!" diyebilir. Öyleyse, bazı tanımlar getirmeye çalışalım...

Çok kısa öykü, öyle olması gerektiği için çok kısa olan öyküdür.

Kumaş yetmediği için kısa olan değil, artan kumaşın öyküsü hele hiç değil.

Neredeseyse, tanımı kendisinden uzun.

On gram pamuk değil, on gram demir.

Tadımık gibi görünen doyumluk öyküler.

Harlı değil, -cezveyi fokrudan köz.

Okyanusu simgeleyen akvaryum kabarcığı.

Yazması güç... silmesi kolay.

Öykünün romandan çok şiire yakın durduğunun bir kanıtı.

Yere bakan... yürek yakan.

Cebi yok... yakası da...

Belki "kapalı kutu", "Kapalıçarşı" değil.

Han kapısından sığmak istemez... fındık kabuğuna sığar.

İyi. Şimdi şunu hep birlikte şöyleleyebiliriz: Sen neymişsin be ağbii!

Ayrıca, bu tanımlamalar bize şunu da anlatmakta: Çok kısa öykü, yazılarken bir "hamallık" gerek tirmediği için, "Ben yazdım, oldu!" tuzağını da daha çok barındırmakta. Bu bakımdan da şiire çok benziyor.

Evet, yaratıcılık bir özgüven ister. Ama bu çabanın boşa gitmemesi için, yazarın kendi yazdıklarını -sanki bir başkası yazmış gibi- hiç acımadan eleştirebilmesi gerekir.

Yazarken, çağrışımlar çok önemlidir. Bir ayıklama yapmazsak, aklımıza her geleni yazmış oluruz. Yazdıklarımızı yük sek sesle okuruz. Böylece, gözümüzün görmediğini kulağımız görür.

Şimdilerde, yaygın bir söyleyişle, adına "kurmaca" deniliyor. Duyduğundan uzaklaşan bir yapıyla, tatar tukur bir kurmacadır diyiyor. Oysa, ne güzeldir uydurmak!.. Eve t, daha iyisini uydurmaya çalışmak, daha güzeldir.

İn dim havuz başına, havuz benden dertli!

DÜRÜSTLÜK KANTİNİ

*Hayat ne kadar inatçı;
tam en çok nefret edildiği anda insana sıkı sıkıya yapışıyor.*
Mary Shelley

Hayat bu coğrafyada hayli zalim nice dir. Nicedir kelimenin tam anlamıyla -me caz anlamıyla da- karanlığa uyanır olduk. Sabahın karanlığında çıktığımız evlerimiz dönüş yolunu bulabilmek için Hansel'in ekme k kırntıları gibi hayat kırntıları döküyoruz yollara çünkü bu coğrafyada eve dönmek bir ihtimal halini aldı şimdilerde. Enseyi karar tırmayaya çabalar ken var gücümüzle bir "hayat kanıtı" arıyoruz nicedir.

İşte o kanıt Eskişehir'den çıkageldi geçenlerde: Dürüstlük Kantini

Eskişehir Mihalgazi Or taokulu'nda, haftada iki gün Dürüstlük Kantini diye bir uygulama gerçekleştiriliyor. Dürüstlük Enseyi karartırmayaya çabalar ken var gücümüzle bir "hayat kanıtı" arıyoruz nicedir. Okul müdürü ve öğretmenler kasan in hiçbir zaman eksiy e düşmediğini, aksine çoğunlukla fazla para çıktığını söylüyorlar. Herhangi bir kontrol mekanizması kullanılmıyor, sadece çocukların vicdanları ve değerleri sağlıyor.

Yetişkinler den pek ümidimizin kalmadığı bugünlerde, şu kuşağın yaptığına bakınız. Yalanın, dolanın, telanın, rıyanın epey prim yaptığı yetişkin dünyasında, çocukların dürüstlük kantininin kasası hiç açık vermiyor. Bu da yetmezmiş gibi, kasadan fazla para çıkıyor çünkü bazı çocuklar para üstü almayarak dürüstlüğü n kantonunda katkıda buluyor.

Biz jenerasyon çalışmalarında 2000'den sonra doğmaya başlamış bu çocuklara 2 Kuşak ı diyoruz. 79 milyonluk Türkiye'de, sayıları yirmi milyon. Okula gideni TEOG derinde. Gidemeyen yüz de altı, çokuk işçi. Bir milyonu Suriyeli mülte ci. Ama illa ki yirmi milyon temiz kalp, yirmi milyon berrak zihin.

Çirkinliğin yerin yedi kat dibine sırayet ettiğ i böyle bir dönemde dünyayı güzelle k kurtaracak sa, bunu yap sa yap sa ezbere bilgiler le boğulan değil, yaşamsal değerlerle donanan çocuklar yapar... Büyüklere emeğin değeri ni

**Bu coğrafyada eve
dönmek bir ihtimal
halini aldı şimdilerde.
Enseyi karartırmayaya
çabalar ken var
gücümüzle bir "hayat
kanıtı" arıyoruz nicedir.**

öğretiyor çocuklar... Huzurun polisiye te dbirlerle değil insani değerlerle sağlanabileceğinin dersini veriyorlar.

Dürüstlük kantininde haftanın belirli günleri yetişkinlerin alışveriş ya tığını varsayalım. Bir denetim mekanizması ihtiyacının oluşması, bir başka deyişle bir kaosun ortaya

çıkması için birkaç saat yeterli olur sanırım. İnsan düşünmeden edemiyor: Tam olarak ne zaman çocukluk değerleri ederinden eksiyine bozdu ruluyor? Tam olarak ne zaman bir çocuk dürüstlük kantiniyle alışveriş kesiyor? Tam olarak ne zaman bir bebekten bir katil yaratılıyor karanlık ve bir çokuktan hırsız?

Yirmi milyon çocuk var bu ülkede. Yirmi milyon temiz kalp, yirmi milyon berrak zihin. Alın size bir hayat kanıtı: Ne zaman enseyi karar tacak olsak, dürüstlük kantininin yirmi milyon müşterisi olduğunu düşünelim. Düşünelim ki o an hayatın tadı artsın, hayat insana sıkı sıkıya yapışsın.

TÜRKİYE SOLUNUN SOYAĞACI

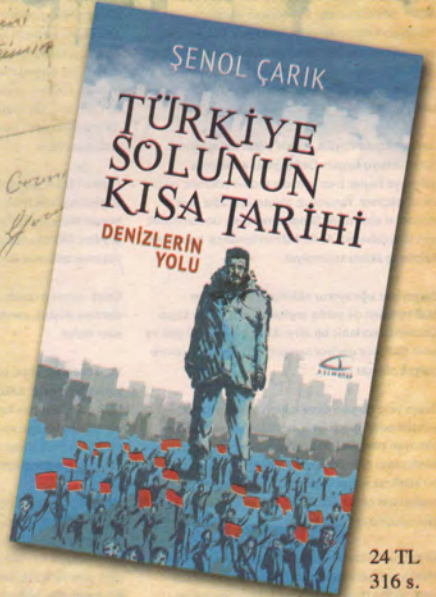
Bu Kitapta

✓ Türkiye sol tarihinde kim kimdir?

✓ Kim hangi örgütü, hangi derneği, hangi sendikayı kurdu?

✓ Hangi yazar hangi eserleri verdi, hangi büyük direniş tarihimizin dönüm noktası oldu?

✓ Genç araştırmacı yazar **Şenol Çarık** Türkiye Sosyalist Sol Hareketini yakından takip eden bir gazeteci olarak tarihin tozlu sayfalarına girdi, tanıklarla konuştu ve bu kitabı yazdı.

24 TL
316 s.

Muazzam Muazzaz
Sadek Kabas

İşyanlar İhtilaller Darbeler
Erol Mutercimler

Doktorum Yanında
Prof. Dr. Murat Aksoy

Gökonda Serisi
Fatma Nur

HAYATIN ANLAMI KAYIP, BU VAZİYET TUTKULARA AYIP

S olduğumuz havada içine kan karışmış molozlar var. Uykuya dalmak dereden kum çekmekten zor, uyanmanın manası akillar. Yürürken hep tetik te gözlerimiz ve ihtimal hesabı yapmak tanıyorduk bu beynimiz. Ben hayatıyım şimdilik, oralar da geçmemiştim. Okuduğuna göre siz de sağınsız. Teğet geçti ham d'olsun demek bile ayıp.

Savaşın kıyısından dayık, içinde şimdiki bir ayağıymız. Savaşın suyu kaynar. Değdirmiş anda acısı yakmaya başlar, bazı yanıklar tedavi edilmez, edilese de izi geçmez. Yanıyorduk. Unutmayaçağımız diye sloganlar atıyorduk. Şimdi neredeyse, unutamadığımız için tüm çabamız. Aclar kahterlendikçe, bunca yük kalpte ve akılda taşınıyor.

Bir şeylere sığınmıyor aklımızı korumak için. Muhtemelen de yanlış şeylere çünkü aklılar kayıp. Üzerimize korkunç bir alaycılık şimdi, ince tül gibi ve sinsî. Gülmünce geçiyor şanıyorduk, dalgasını geçince gerçekte olamaz gibi.

Başını yere gömen deve kuşları misali. Hızına yetemediğimiz dolanlar, nere den geleceği belli olmayan patlamaların, cenazelerin, köyünü kantonunu ezberlediğimiz Suriye'nin, Irak'ın, bu kısaltma hangi örgütün, kim'diydi ve ne'diydi acabaların çatışması, insan olmaya dair pek çok şeyi unutmaya başladık.

En korkuncu da sevmeyi unutuyorduk. Yüzümüzde oturan endişe, kaşlarımızın arasında derinleşen çizgi, şüphe dolu dik bakışımız ile sevgi, aşk ve tutkudan fersah fersah uzaklaşıyorduk.

İnsanı sevmekten vazgeçer olduk, insanları bir fikri, bir cümlesi, bir adımı ile çarpar, böler olduk. Bıraktım sevinçleri, ağlayana sebep sormadan sırtını sıvazlayamadık. Biz ne zaman böyle kolay insan siler olduk?

Tutkularımızı unutttuk; çiçekleri sulamayı, çocuklarla oynamayı, uzun yürüyüşleri, sevdiğimizle bir banka oturup güneş batarken öpmeyi.

Bir elmanın kabuğunu hiç koparmadan soymanın azmine düşmek olduk, sokak resimlerine bakmaz, köpeklerle mama vermek, gecekleri dans etmez, pilavı bile tane olan olsun diye kısıp atıştırmaları sevmeyi olduk. Biz sabırsız, huysuz, mutsuz, ürjütsüz.

Filatelistin bir pul için ülkeler gezmesini, koleksiyonunun maşın yarınsı o nadide parçaya gömmesini, gurmetin saatlerce elde makarna keşmesini, heykeltıraşın aylardır bir ağacı oymasını, müzisyenin günlerce aynı akoru tıngırdatmasını, şairin uykudan uyanıp aklından geçeni not almasını, bu ayazda kalıpkı da provaya giden oyuncuyu anlamaz olduk.

Çünkü biz bir şey tutkuyla bağlanmayı unutttuk. Gündemin boranı bizi savurdu sevdiğimiz her şeyden. Ölümlü dünya ile tanışırken, yaşamın anlamını unutttuk.

Emek vermiyoruz. Kendimizi a damayı. Can derdine düştük, candan gayri her şeyde kolay pes eder olduk.

Hayat çeşitlenince, pamuklara sarıldığımız yalarımız nasır tuttu, hem dokununca acıyor hem de o deri öyle kalın ki taniyamıyoruz. İnsan olmak varken, ayrışıp duruyoruz. Bazıma hep mağduriyet düşüyor. Mağduru da farkeden, bir daha vurmadan geçmiyor.

Kadın olmak bile, doğuştan mağduriyete döndü, kendimizi kollamaktan kadınlığımızı unutttuk. Kadın hiç sevmemiş gibi, bizim okşansa bir gururumuz yokmuş gibi, o topuklular ile iyi hissetmemiş gibi, öfke ile korku harmanında bıçkına döndük. Bir ergen gibi, göğüsleri içeri çekip, ayakları hızla yer de sürüyor, oradan oraya endişe ile seyirtip, biz bile şuh kahkahayı ayıp sayar olduk.

Flörtü tanıyamaz, hiçbir erkeğe güvenemez, iltifatı yere düşse bile alıp cebine atamaz olduk. Anlattığını dinlemek, kendini dürüstçe ortaya sermek, sivri köşelerden törpülenmek, hastayken çorbası, neşeliyken kahkahası olmak. Birini taşımak ve kendini taşımak değil, yola birlikte ele düşmek.

Unutttuk, aşk öyle bir şeydi. İçimizde büyütür, emek emek sunar. Bir mesaj sığmazdı. Oturur şiiirini, romanını yazar, türküsünü çalardı. Oluk oluk severdik.

Tutkuydu işte bir nevi, ömürlere manaydı. Hayatın

ömründen çıkardığımız, kalan her şeyin anlamını yitirdiği ne varsa elimde, onlardı diyordum manam.

Mevcut irade ve yargıları aşacak en güçlü coşkunuza, ihtarlarınıza; tutkunuza sarının. Yanacaksa aşktan, yakacaksa tutkuyla!

Arayarak bulabilirsiniz, hasbelkader denediğin bir şey çok sevip kaptrabilirsin, kendini girdiğin yolun tam tersinde divane bulabilirsin. Ama sonuçta tek hayali piyango dan para kazanmak olup da bir gün bile bilet almayan adam hikâyesi gibi; emeksiz ve sabırsız olmuyor.

Kelebek ve Dalgıç kitabı, yazarı Jean Dominique Bauby'nin yaşamını anlatır. Yazar, geçirdiği

kaza sonrasında kendisini sadece sol gözünü oynatabileceği bir felç halinde bulur. Bir dil terapisti, Fransızca'daki harfleri, kullanımı sıklığına göre, göz kırpması sayısı ile eşler. Örneğin "E" için bir kırpması, "L" için iki göz kırpması gibi. Bir kelimenin yazılışı ortalama iki dakika. Bauby kitabı yazabilmek için yaklaşık 200.000 kez göz kırpar.

Tek bir kısı çalışsa da, kalbini hızla atlatan, peşine düştüğü tutkusu, yazmak değil midir? Bu kitap aşkla ve emekle yazılmıştır, aksini ki diyebiliriz? Sevgi, aşk, tutku emek ister ama en azından karşılığı var. Biz neden uslanalım sevmekten, sevdirmek istemeyen utanışın, yılsın. Sevdayı rezil saydılar, öpüşmek yasak, buluşan elleri kır dırlar. Yaşamayı haram ettikler, canı çk parak. Aşka ayıp katablar, sen emeği çıkarma. Yaşamak dediğin, ayak hep inadına. Bir dalımız olsun tutunacak, dünya yansa nefes almamıza sebep olacak.

TDK diyor ki: **Tutku**, isim. 1. isim; irade ve yargıları aşan güçlü bir coşku, ihtar

İrade ve yargılar, yasakları ile taşıyorsa bizi, gömüyorsa an be an, yarınlar koşar adım uzaklaşıyorsa, tutunacak dalmız bu tanımda saklıdır.

Mevcut irade ve yargıları aşacak en güçlü coşkunuza, ihtarlarınıza; tutkunuza sarının. Yanacaksa aşktan, yakacaksa tutkuyla! Sıkı durun, sağlam durun, bir şeyleri seve durun; bugünler elbette geçecek.

KIRMIZI, GECE, BOŞLUK

Kadın eğildi, ayakkabılarını çıkardı, eline aldı. Şöyle bir karşıya, bize doğru baktı. Saçları rüzgârlı, dudakları solgundu. Kalabalığın arkasından, ayakkabıları elinde yere yavaş ve yumuşak basarak yok oldu. Sonra tezgâhın bir köşesindeki, üzerinde kırmızı dudak izi olan kâğıt mendilli fark ettik; Flormar 28.

Tık tık tık tık...

Floresanın çirkin loşluğu bile omzuna düşen dalgalı saçlarının ıslıtsını engelleyemedi. Yirmi yedi, yirmi sekiz yaşlarında olmalydı.

Tık tık tık...

Siyah ceket, beyaz gömlek, diz kapaklarını açıkta bırakan etek ve topuklu ayakkabılar... Keskiyle biçimlendirilip ahenk verilmiş bir vücut. Göreceli mi... Kim bilir; belki de!

Uyumu, kocaman siyah kristallere benzeyen gözleri tamamlıyor, hafif kemerli burnu ise yüzündeki tek kusur gibi değil de bir imza gibi duruyordu.

Görece, idealize... Neyse ne güzeldi işte!

Sihirli bir parfüm kokusu yayılıyor, başımız dönüyor, elimiz ayağımız karışıyor du.

Çok yavaş hareket etti.

"Kırmızı Flormar..."

Bir bedende "iki eczane müşterisi" barındırıyor du. Ne aradığını biliyor du, ruju alacaktı. Ama bunu geçik tiriyor du. Çünkü rande vusuna önce gelmiş taraftı, vakit geçiriyor du. Ara sıra ceketinin sol kolunu zarifçe sıyrıyor in ce bileğin deki, ince siyah kayışlı küçük kadranlı saate bakıyor du.

Her hareket e dışında, o koku yayılıyor du. Sık sık zoraki gülümsüyor du. Sağ elinin üzerinde, teninde birkaç rengi denedi.

Bir renk daha sürdü, karar kıldıgı anlaşıldı. Saatine baktı, kapıdan kafasını uzattı. El salladı...

Her şey beş on saniye içinde gerçekleşti.

Flormar 28... Koyu kırmızı...

"Bunu alayım" dedi. Ruju hafifçe elinde çevirdi, ucunu taşırmadan dudaklarına değdirerek, onları birbirine sürdü. Gülmüş de, Fazlalığı almak için kullandığı kâğıt mendilli tezgâhın bir köşesinde unuttu. Parayı ödedi ve kapıdaki jilet gibi herifini elini tuttu.

Çıkarken gülümse dilere.

Sanki... Aldatıldı!

Mendil de kırmızı dolgun bir dudak izi...

Hava karar dıktan sonra... E de plis semt sokaklarının üç hali var dır.

Birinci hal... Dükkânlar kapanır, kalabalık dağılır. Sahte boşluk yanıltıcıdır. Çünkü bir saat içinde her yer yeniden kalabalıklaşır. Sinema, tiyatro, kahvehane ya da meyhaneye yetişme telaşıdır.

Mekânlar dolar, rakılara buz konur. Perde açılır. Sokak tenhalaşır. Bu boşluk ikinci demdir ama yine sahtedir. Bir yerler den kadın kahkahası, sarhoş nara sı, okey taşının sesi duyulur.

Gece yarısına doğru... Meyhanelerin ışıkları üç kez

yazar söner, jenerik akar, hesap toplanır. Komiler temizlik yapıp sandalyeleri üst üste koyarken, evler mekânların kustuğu insanları toplar.

İşte bu son dem üçüncü ve derin boşluk tur.

Gitme diler... Işıklar söndü, ke penkler in dirildi öyle ce dur dular. Adam kadına bir şeyler anlatıyor du. Kadın dinliyor du.

Ne sinema, ne tiyatro, ne meyhan e bar... Kal dılar. Sokağın köşe sinde uzun uzun ayakta konuş tular. İkinci "boşluk ta", tam karşıdaki kapalı dükkânın basamağına otur dular. Kadın omzuna düşen dalgalı saçlarını eliyle arkaya atıp anlatıyor du, adam dinliyor du.

Arada kapı açılıp eczaneye müşteri geliyor, dükkân doluyor taşıyor, kadını la da m karşıda o turuyor du. Camın ar dından kâh bakıyor, kâh bakışlarını mı kaçırıyor duk.

Gece yarısına doğru uzun uzun sus tular. Sonra... Üçüncü dem di işte... Adam konuş muyor, kadın ağıyor du.

Kalabalık son kez sokağa aktı. Siyah ceket, beyaz gömlek, diz kapaklarını açık ta bırakan etek ve topuklu ayakkabılar.

Ayağa kalk tı. Tık tık... Adam ayağa kalk tı, arkasını döndü, başını öne eğip gitti.

Kadın eğildi, ayakkabılarını çıkardı, eline aldı. Şöyle bir karşıya, bize doğru baktı. Saçları rüzgârlı, dudakları solgundu. Kalabalığın arkasından, ayakkabıları elinde yere yavaş ve yumuşak basarak yok oldu.

Sonra tezgâhın bir köşesindeki, üzerinde kırmızı dudak izi olan kâğıt mendilli fark ettik.

Flormar 28.

Aşk, beyaz kâğıtta kalan o kırmızı iz ise, hepimiz kaybetmiş tikt!

BAZI TUHAFLIKLAR GERİ DÖNER!

Önümdeki kâğıt yığını ittim.

"Bunları en dibe indir," dedim.

"En dibe?"

"Evet, niye tekrar ettiriyorsun!"

"Anladım amirim, kusura bakmayın."

Üçünü de koltuklayıp kaldırdılar. Gözbağlarını kontrol ettiler. Enselerin den bastırıp ittirerek odadan çıkarıldılar. Ne bir inilti, ne tıslama. Tık diyen olmadı.

Arkalarından baktım.

İkisinin ayakları çıplaktı. Kadının soket çorapları tabanlarından yırtılmıştı. Kapı kapanana kadar gözlerini ayırmadım.

Başım çatlayacak gibiydi. Şakaklarımı iki yumruğumla kuvvetlice sıkıştırdım. Fayda etmedi.

Kapı açıldı.

"Amirim lahmacı geldi de ayran mı, kola mı?"

Adamı ilk defa gördüyüm. İncecik bıyıkları vardı ve saçlarını briyantinle iyice yapıştırmıştı alınna. Trençkotundan yuvarlanan damlalar ayakkabılarına doğru düşüyordu.

"Efendim?"

"Size yiyecek getir dim de, yanında ne içersiniz acaba?"

Uzun boyluydu. Alnında sol gözüne doğru inen kırmızımsı çizik vardı. Sanki büyük bir yarası varmış da zamanla iyileşmiş gibi duruyordu.

"Ben seni nereden tanıyorum acaba?" dedim.

Koridor dan birkaç kişiyi geçiyorlardı. İnce sesi birisi hıçkırarak ağlıyordu. Adam kapıyı kapattı. Masaya yaklaştı.

"Anlamadım?"

Canım sigara çekti. Gömlek cebime el attım. Sonra kalkıp pantolonumun ceplerini yokladım. Adam anlamıştı. Eğilip sol ayağının çorabından paketi çekti. Bir tane uzattı. Masada duran çakmakla yaktı. Paketi ağzına doğru götürüp başıyla sordu.

"Yak yak," dedi.

Şim di ayağa karşılıklı sigara içiyor duk.

"Ben seni bir yerden hatırlıyorum ama..."

Koridor dan yine sesler geldi. Adam seri adımlarla gidip kapıyı arkadan kilitledi. Bir den sırtına buz dolu bir kova boşaltılmış gibi oldu. Döndü. Eliyle otur işaret i yaptı. Çökerken belimdeki tabancamı çekip sağ dizimin üzerine koydum. Parmakla emniyeti indirdim. Mermi hep namluda olurdu zaten.

Adamın yara izi kızarmıştı iyice. Elinin tersiyle silip baktı. İncecek kan izi vardı. Masaya yaklaştı. Kâğıt dan birini alıp sil kırımlığı.

"Kola mı, ayran mı?"

Bir yaz günü başım dan geçenleri anlatıyordum. Yüzyılın sıcakları başladı, diyorlardı. Ben gazetelece inanmam, televizyon zaten izlemem. Annem komşuda duymuş. Altın gününde. Eğer birkaç derece daha sıcaklık yükselirse kılmalarda da işe yaramazmış. Ölüm, ne yaparız diye sizlandı kahvaltıda. Soğuk ayran çorbası vardı. Biraz

hararet alır, diyordu. Annem endişeliydi. Köye mi gitsek, sen izin alsan, ha? Nasıl alayım anne. Çok çalışıyor sun. Çocukları da ihmal ediyor sun bak.

Karıdan boşandın, onlardan değil, Günahları ne? Hem ne biçim iş bu? Nasıl laf bu şim di anne? Sen ıra daire sinde şef değil misin? Eve t. Gece saba ha karşı gelyorsun, o saate ne olur? Bak yine lafımı ağzıma tikiş kalkıyorsun. Evla dm yaz diyorum. Sıcakları ne yapacağız?

Sıcak gecenin sonunda trençkotlu adam geldi.

Tek bulut yoktu gökyüzünde.

Haberleri izlemem ama fırtına, yağmur geliyor olsaydı annem muhakkak söylerdi. Adamı tere dütü süz vurdum.

Bunu yapmaya mecburdum. Ters giden bir şeyler vardı çünkü.

"Seni hatırladım. Otop sine girmiştim mecburen. Elimiz de kaldın diye. Niye şim di buradasın?" dedim.

Sigarasını yere attı. Ayakkabısının burnuyla ezdi.

"Tamam, ben ayran getireyim en iyisi, da ha sağdı hem."

Annem kapıdan çıkmadan yakalamıştı beni. Hakkım var sende, biraz çok var mı, ha? Var. O zaman gitme işe. Ver istifanı. Memlekte te gidelim. Babanın, dedenin mezarına varalım. Bak dönüşt e iyi olacak her şey. Hayat bu. İnşi var, çıkışı var. Sen beni dinle.

Yağmur başladı içeride. Su ayak bileklerine kadar yük seldi.

ERCİ E. VE CARTEL

1995 yılından ilk klibi televizyonlarda yayınlandığında müzik listelerini altüst eden Türkçe Rap'in mihnen taşı grubu Cartel'in kurucularından Erci E'yle hem geçmiş üzerine nostaljik bir sohbet gerçekleştirdik hem de gelecekteki planları üzerine konuştuk.

'95 CARTEL

"Cartel şüphesiz Türkçe rap söyleyen ve hip-hop müzik kültürünü Türkiye'ye tanıtan ilk gruptu. Net olarak söyleyebilirim ki Cartel'in bu boyuta ulaşması, aradan geçen yirmi bir yıl rağmen reklamlarda müziğin kullanılması hiç hesapta yoktu. Ne büyük para ne de büyük bir şirket vardı aramızda. Cartel projesinin Türkiye'deki gençlere hip-hop müziğine başlamak adına cesaret kaynağı olduğunu düşünüyorum. Türkçe hip-hop müziğin yolunu açtysa ne mutlu bize."

İrkçılığa tepki ve bir araya geliş

"Cartel elemanlarının iletişimi her zaman zordu. Bence bu grubun elemanları kader eliyle bir şekilde bir araya getirildi. Grubun dört elemanı "DCP" Almanya'nın en kuzeyindeki şehir olan Kiel'den geliyorlardı. İki elemanı "Karakan" güneydeki Nürnberg şehriden ve ben "Erci E" Berlin'deydim. Cartel'in belli bir ruhu var diye zarafet görme dışında sadece uzak kaldık. Biz bile yaşamaya, devamını getireme dik. Gerçekten tek seferlik bir enerji patlaması gibiydi.

Cartel o zamanlar Almanya'daki gurbetçilere güç verdi, kişilik arayışları için nefes oldu. Cartel'den birkaç sene önce Almanya'da ilk kez Türklerin evleri kundaklanmış, ilk defa giddet olaylarıyla karşılaşmıştık. Haklı olarak kızgındık ve buna tepki olarak başıba başıba Cartel doğdu."

Cartel'in başarısının sırrı

"Hip-hop, sokaktaki insanın düşüncelerini ve sorunlarını dile getiriyor, bunun hip-hop'un Türkiye'deki başarısına da büyük katkısı olduğunu düşünüyorum. Bunun yanında farklı bir tür olması da önemli. Müzik piyasasında Cartel'in çıktığı zamanlar da büyük bir pop furusu vardı ve bu insanları baymıştı. Hip-hop'un kalabalık grup ve değişik kıyafetler ile olayları, konuları direkt ve

bir şekilde başıba başıba dile getiriyor olmasının insanları rahatlatmışına inanıyorum."

Michael Jackson'dan sonra İnönü Stadi'nda en çok seyirci toplayan konseri Cartel vermişti. O dönem belki gurbetçiler arasında karşılaştığı bu ilgi normaldi ama Türkiye'de de ses getirdi. Türkiye'de karşılaştığınız bu ilginin sebebini neye bağlıyorsunuz?

Cartel ilk albümüyle underground'da beş bin albüm satmıştı bize yete cektik çünkü daha önce kimse Türkçe sözlü rap yapmamıştı. Bu tarz ile pop star olmayı beklemeye ya da listelerde bir numara olmak gibi bir başarı beklemek saçmalık olurdu. Cartel'in hiç beklenmedik bir zaman da böyle sine farklı bir müzikle ortaya çıkması insanları çok etkiledi. Bunun dışında gruptaki elemanlar da ve hip-hop'un duruşunda kaynaklı samimiyetten insanları çok etkiledi. Dinleyicileri etkileyip satış yakalamak gibi bir kaygımız olmamasına rağmen bu kadar sevilmese bence dinleyicilerin her şeyin farkında olduğunu gösteriyor. Müzik yaparken, film çekerken ya da kitap yazarken her zaman insanları ddiye almak gerekiyor.

Cartel dağıldıktan sonra 2011 yılında tekrar bir araya geldiniz. 1995'te Cartel yazılı t-shirtler ile birlikte çıkan grup 2011'de takım elbiseleriyle karşımdaydı. Bu değişikliğin sebebi neydi?

O kararların kaynağında imaj kaygısı yoktu. Yeni geldiğimiz yaşta hâlâ Cartel t-shirtleriyle çıkarak insanlara "Bak yaşlanmışlar ama e skileri canlandırmaya çalışıyorlar," gibi bir şey de dir tme iste edik. Yani olgun yaşta bizi, bugün, daha iyi temsil eden bir görüntüyle karşımıza çıkmak istedik. Bu doğru bir karar mıydı? Tartışılabilir.

Fantastik adı solo albümünüzü yayınladınız. Biraz albüm sürecinden ve şarkının ortaya çıkış hikâyesinden bahsedebilir miyiz?

Fantastik şarkısı bugünkü Erci'yi temsil ediyor. Ben, hip-hop bir yana, kendimi her zaman müzisyen olarak gördüm, sadece MC değildim. Yeni single şarkımda RnB, hip-hop, pop, funk ve oryantal eğilimleri var. Sound olarak içinde Berlin havası net biçimde duyuluyor. Şarkıyı bitirdikten sonra birçok dinleyici eski Erci E'yi bulamayabilir diye düşündüm ama şarkının böyle olması gerekiyordu. Bu saydığım tarzları bir araya getiren bir şarkı yok ortada. Şarkının sözleri bana ait. Bestesini eski dostum Hakan Kırpınar'la birlikte yaptık. Kendisiyle eskiden Cartel & Peter Maffay projesinde beraber çalışmıştık. Belki bundan sonraki şarkı hip-hop türünde olabilir. Ben müzik yapmayı ve yaratma anını seviyorum. Bir kariyer planım yok.

Zaman geçti yazınız ilerledi belki ama

Fantastik'in klibinde Erci'ni zamanlarındaki görüntünüzü aratmıyorsunuz. Hip-hop müziğin insanı genç ve diri tutan bir şey olduğunu söyleyebilir miyiz?

Kesinlikle. Hip-hop çok canlı bir şey. Direkt bir yaşam ve duruş biçimi. Hip-hop dışında müzisyen olarak da yaşamak için hep bu kültürle ilgilenmek durumundasınız. Belki bu durum da genç kalmaya katkı sağlıyor. Ben artık ne plak şirketi ne reyting ne satış ne de Youtube tıklarıyla ilgileniyorum. Yaptığım şarkıları müzik piyasasında her ortamda ulaşılabilir olmasını doğru buluyorum. Sonuçta şarkı kimsenin umurunda olmasa bile sanat için bir değer. Çok büyük çabalar, masraflar ile şarkılar bu hale geliyor.

İlerleyen süreçte Türkiye'de bir konser vermeyi planlıyor musunuz?

Türkiye'ye sık sık gelip gidiyorum. Talep üzerine konser gibi organizasyonlara seve seve gelirim. Sahne de olmak her zaman aynı bir tat. Müziğin aslı yer sahne dir. Çünkü canlıdır. Çağırırsam konser için her zaman fırsat yaratırım.

YEŞİL YOL

Avrupalı doğayı tahrip etmeden dağ turizminden milyonlarca dolar kazanıyor. Biz doğayı yok ederek turist çekmeyi hedefliyoruz.

"Yeşil Yol" projesi ile Samsun'dan Artvin'e kadar sekiz ilin kırk yaylası birbirine bağlanıyor. Amaç turist sayısını arttırmak ve yayla turizmini geliştirmek. Yol bittiğinde bir turist bir haf tada sahile inmeden yaylada yaylaya geçerek kırk yaylayı dolaşabilecek. Yaklaşık 1500 km yol kat edecek.

Ancak "Yeşil Yol" projesi tam bir doğa katliamına sahne oluyor. Devasa is tınat duvarları orman dokusuna ikiye bölüyor. Derin dık ya diler moloz yığınları ile doldu. Yol çalışması nadir ve tehlike altında olan türlerin yaşam alanlarını tahrip etmeye başladı. Bu duvarla yaban hayvanlarına da geçiş koridoru kırılıyor. Yaylaların da doğa ile baş başa sakin bir hayat süren yaylacılar yol ile beraber yabancı akınından tedirgin.

Taş ocakları, madenler, HES'ler ve o tobanay yıpranan Doğu Karadeniz'in doğası şimd i Yeşil Yol ile tahrip oluyor. Sahili yok eden mantık şimd i de dağları yok etmeye başladı.

Yemyeşil doğa paramparça.

Yeşil Yo lu planlayanlar projelerini şöyle savunuyor: "Yol olmadı ğı için yaylaları kontrol edemiyor duk. Yol gidince kontrol kolaylaşacak, kaçak yapılaşma duracak ve yeni turizm merkezleri oluş turarak yaylaları birbirine bağlayacağız." Pek i, nasıl olacak? Cevabı: "Merak etmeyin yol g idince olur."

Bu kapsamlı koruma ve kullanma amaçlı bir proje değil. Bu sadece bir yol projesi. Kaz, kır, dök, düzelt, asfalt ya da parke döş e. Örnek bir yayla modeli var mı? Yok. Yapılacak tesislerin belli bir projesi ya da yapım şartları vs. var mı? Yok. Yayılarda var olan

kaçak yapıların durumu ne olacak belli mi? Belli değil. Proje ye karşı olmamızın tek nedeni bu. Proje havada duruyor, ayakları yere basmıyor.

Bu projeyi yapanlar yolu olan ve yok olan yaylaları göz ardı etmişler. Bu projeyi yapanlar altyapısı sağlam olmayan projelerin doğayı nasıl zarar verdiğini görm ezlik ten gelmişler.

Mesela Ordu Aybastı - Perşembe Yaylası. O ldu kça geniş, g idiş gelişli asfalt bir yolu var.

Bu yaylaya güreş için saha bile yapılmış ama tek bir orijinal yayla e vi bulamazsınız.

Yayla, tamamı briket ve tuğladan yapılmış doğaya uygun olmayan kaçak yapılarla dolu.

Yazın meralar da cirit atan binlerce araç görürsünüz. Perşembe Yaylası'nın yolu vardı da ne oldu? Yol çare olsaydı Perşembe Yaylası bu hale gelmezdi. Üstelik yayla kanununa göre bunları yapmak yasak.

Rize'nin indisi Ayder. Onca bozulmuş la ğa rağmen hâlâ çok güzel bir yayla. Ama altyapı sorunları giderek artıyor. Turizm baskısını kaldırarak durumda değil. Turizm Merkezi, Be le yide Müca vir Alanı, Milli Park, Doğal SİT ve Kültür ve Turizm Koruma Gelişim Bölgesi ilan edildik le söz de koruma altına alınmış...

1998 yılında Doğal SİT Alanı ilan edilmesi ardından yasa uyanınca iki yıl içinde Koruma Amaçlı İmar Planı hazırlaması gereken Rize Valili ği'nin geçen on yedi yılda hazırlanmadı ğı planlar ne deniyle

Ayder'de doğal yapı bozuldu. Bu nedenle bu bölgede Yeşil Yol ile birbirine bağlanacak diğer yaylalarda da aynı durumun yaşanmasından endiş e ediliyor.

Geçenler de bir haber gör düm, Ayder, kentsel dönüşüme g irecekmiş, Trajikomik bir durum. Yol çare olsaydı Ayder'e olurdu. Ayderliler şimd i ikinci yol ve park alanı istiyor. Çünkü trafik kal dır mıyor.

Ayder'in üzerinde 2300 metrede Kavron Yaylası var. Burası Hemşin Yaylası.

Sahili yok eden mantık şimd i de dağları yok etmeye başladı. Yemyeşil doğa paramparça.

Hemşinliler bu yolu istemiyor çünkü Ayder'deki durumu görüyor. Ayder'den deneyimliler.

Kavron'un yolu zaten var. O yolu düzelt geç. Kimsenin i tir azı yok. Ama ne den yolu çift şeritli yaparsın, bunu kimse anlamıyor. Sadece düzeltmek yeterli olacakken da ğı parçalamaya, dokuyu bozmaya başlamışlar. O yükseklikte dinamik patla dı mı doğanın yeşermesi yıllar alır.

Yol ağır kış şartlarına dayanamaz. Her yıl bakım gerektirir. Bakım masrafı uzun vade de yol maliyetini ikiye katlar.

Bu yaylaların karşısında Samistal Yaylası var. İki yaylayı yukardan, 2400 metreden Yeşil Yol projesi ile birbirine bağlamaya çalışıyorlar. Ancak Samistal ve Kavron'da yaşayan insanlar bunu istem e di ve aya ğı yere basmayan bu projeyi durdurmak için harekete geç ti. Fakat başarılı olamadılar. Yol çalışması sürüyor. O yol sert hava şartlarına dayanamayacak. Kısa zamanda kayıp gidecek. O yoldan yılda ancak yüz-yüz eli araç geçer. Bu hesaba yaylacıların

Su'yun Gölgesi

Özgür Turan

Roman, 116 sayfa

Mutlu olduğunu sandığı evliliği içinde arzularına engel olamayıp başka sulara yelken açan Su, gölgesinin karanlığında kaybolarak gerçek benliğiyle yüzleşiyor. Su'yun kendisini tanıma yolculuğu, annesiyle olan ilişkisini sorgulaması ve etrafındaki kadın dostlarının derlerinin de iç içe geçmesiyle derinleşiyor. Su'yun Gölgesi, Londra'dan İstanbul'a uzanan, zaman zaman Marmara'nın bir köyünde sarpa saran bir hikâye. Şehir hayatının boşluklarında kaybolmuş kadınların hikâyesi. Yaraları kabuk bağlamış anneler ve kızların hikâyesi. Birbirinde gölgesini bulmuş bir adam ve kadının hikâyesi. Su gibi akabileceken yolları tıkanan bir evliliğin hikâyesi...

YITİK ÜLKE ya Ya'nLArı

yitikulke.com

facebook.com/yitikulkekitap

twitter.com/yitikulkeyayin

geneldefaizim

PUNT

araclarını katmıyorum. Onların toplanmasını on ya da on beş aracları var. Çoğunlukla dolmuş kullanılıyor.

2500 metrede hava incilir. O havaya alışık olmayan insanlar uzun süre o yükseklikte kalır ve araç kullanırlarısı dikkatleri dağılır. Bir de size denk gelirlerse psikolojileri de bozulur. Karadeniz yaylaları Erzurum'a benzemez. Devamlı yağış ve sis olur.

Bu dağlar yılın dört ayı geçit verir ve bu dört ayın neredeyse üçte ikisi sis altında geçer. Samsun'dan Artvin'e, bu yükseklikte dört-beş saat sis altında araç kullanmayı hiç tavsiye etmem. Hem tehlikeli hem de ürkütücü. Yol yapılsa bile çoğu insan bu yolu kullanmak istemeyecekler.

Gümüşhane'de Kurum Vadisi'nden Santa harabelerine giden bir yol var. Yeşil Yol projesi kapsamında bu yolu da genişlettiler. Hanzarya Geçidi'ne ulaştığınızda dört katlı ucube bir otel göreceksiniz. İki bin metrede bu yapıyıyorsa aşağıda neler yapılır siz düşünün.

RizePokut Yaylası, turizmden önemli gelir elde eden Türkiye'de bozulma dan kalan nadir yaylalar dan biri. Çünkü yolu çok virajlı ve dar. O güzelliği görmek isteyen yol eziyetine katlanıp gidiyor. Buraya çift şerit yolu yaparsanız içki şişesini, çekirdeğini, mangalını alan soluğu Pokut'a alır.

Ayder, Uzungöl gibi olur. Buralar yayla ve yayla olarak kalmalı. Yolu düzelt yeter.

Doğu Karadeniz otomobil yolunu yapmak için dağları patlatıp deniz dolurmuştu. Şimdi o eski sahili arıyoruz. O sahili görmek isteyenler Perşembe'ye akın ediyor. Çünkü sadece Fatsa-Perşembe arasında dokunulmamış otuz kilometrelik doğal bir sahil kaldı.

O sahil bandı için binlerce turist bölgeye geliyor.

İsviçre Alp'lerindeki Zermatt, Avrupa'nın en önemli kayak merkezlerinden biri. Bu kasabaya araç girişi yasak. Üç saatlik tren yolculuğu ile ulaşabiliyorsunuz. Avrupa'da doğayı tahrip etmeden doğu turizminden milyonlarca dolar kazanıyor. Biz doğayı yok ederek turist çekmeyi hedefliyoruz.

Trabzon'un Mezere ve Kasımağazi yaylalarını gezdik. Yol yok. Virajlı toprak bir yolla ulaşıyor. Gidip bakın. Yayla yayla olmaktan çıkmış. Buraya yol gelmemiş ama yapılaşma gelmiş. Yayladaki evlerden sadece üç tane si orijinal geri kalanı sonradan yapılmış.

Asfalt yol bu yapılaşmayı hızlandırır. Çünkü insanlar yasak dinlemiyor.

Doğu Karadeniz turizmini geliştirmek için yaylaları 1500 km'lik bir yolla yukarıdan birleştirme projesi hayata geçerse nelerle karşılaşacağımızın en güzel örneği Trabzon Sümele Manastırı Milli Parkı'ndan geçirilmeye çalışılan yol.

Eskiden Sümele'ya hayvanlarla ya da yürüyerek çıkılmış. Ama turizm gelişsin diye vadi taraşından, ağaçlar kesildi ve manastırın yanına kadar yol yapıldı. Niye halkımız yürüemiyor. Ama dedeleri oraya yürüyerek çıkmış.

Şu anda bir Milli Park'ta olmaması gereken ne varsa bu Sümele'da var.

Yazın gitseniz trafiktin dolayı nefret edersiniz.

Bu yol yetmiyormuş gibi şimdi de bu yolu genişletmek istiyorlar. Çünkü Manastır'ın üzerinde yer alan Çakırközü Yaylası'na kayak tesisleri yapılabilecek. Önce bir yol yapmışlar altı bin ağaç kesmişler. Ancak tek şeritli yapılmaması gerekirken çift şeritli yapmaya kalkmışlar. Milli Parklar Genel Müdürlüğü çalışmayı durdurmuş. Olan kesilen altı bin ağaca ve doğaya olmuş.

Şimdi de yolu Milli Park'ların tam içinden geçirmeye çalışıyor. Şun durum ne takip e deme dinir.

Sonuç: Kimse Yeşil Yol'a hayır demiyor. Yapı tamamlama kuralları'nı koy, örnek mo deller oluşturun. Denetleme mekanizmalarını işler hale getir. Cezaı yaptırınlari devreye sok, kaçak yapıları yık. Hayvanlığı ve yerleşik kültürü ön plana çıkarak girişimleri destekle. Bunları yap ki insanlar iyi bir şeyler olacağına inansın.

Yoksa altı yüz milyon yakın bir para

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi -

https://tramey.org

FATİH PINAR

İRAK

Kerbela'ya uyanmak; altın kubbeli Hüseyin ve Abbas kardeşlerin türbelerine yüzlerce yıl önce dökülen kanın, yapılan ihanetin yüzlerce yıldır bitemeyen acısına tanıklık etmektir.

Ammar-Bağ dat yolundayız. Sekiz silindiri, seksen küsur model, otomatik bir Chevrolet'in ön koltuğunda oturuyorum. Arabayı biraz önce yakama yapışıp cüzdanımdaki tüm paramı gasp eden şoför kullanıyor. Şoför, Ür dün-Irak sınırını geçtikten hemen sonra, benim çölde safak kızılığını seyretmekten mest olduğum bir anda, aniden durup yakama yapıştı ve "hamşin dolar" diye bağırmağa başladı. Yeleğimin ceplerini karıştırmaktan usandığı bir anda gömleğimin altında, boynuma asılı duran cüzdanımı çekip çıkarttı. Pasaportumu bir yana, kılığımı bir yana fırlattı. Özenle istiflediğim çil çil dolarları etrafa savurdu. Sonra hepsini (farkın da olmadık) paraları düşürdüğü yüz dolar hariç) özenle geri toplayıp kendi yeleğinin cebine yerleştirdi. Şim di önumüde hâlâ beni gerçekten Bağ dat'a mı götürüyor diye düşünerek geçireceğim endişe dolu bir bez yüz elli kilometre var. En acıklısı ise soygun sırasında ken d parandan kaldığım yüz kağıdın kucacımda duruyor olması. Kıpradığım anda parayı farkedmesinden ve "Benim çalaçığım parayı benden çalarısı ha," deyip gırtağıma sarılmasından korkuyorum.

İrak'ın otuz beş yıl süren Saddam Hüseyin iktidarının otuz ikinci yılını, benim se hayatımın yirmi altıncı yılını yaşadığım 2000 yılının güzeller güzeli bir sonbahar ayındayız. Rüyalardan Bağ dat'ı Abbasi döneminden, *Binbir Gece Masalları*'nda olduğu gibi hayal etmişim. Oysa zamanın donduğu, her şeyin eski ve harap, herkesin bitap ve yorgun olduğu yoksul ve çaresiz bir Bağ dat karşıladı beni. Her ru h hastası ve paranoyak diktatör gibi Saddam Hüseyin de, baskıya, savaja, katliamlı, korkuluyla akınlı aldığı, ruhunu kemir diği bir to plum yaratmıştı. Şöyle bir sahne hatırlıyorum: Bağ dat'ın dahi yiyeceği yüz hükmetme kurulduğu Dide Nehri'nin üzerindeki El Şu'be da Köprüsü'nü deyiz. Güvenini kazandığım bir taks i şoförü Irak politikası üzerine hararetli bir analiz yaparken ben dansup benim de susması işaret ediyor. Ne olduğunu anlamadan etrafıma bakındığım da Saddam'ın Dide kıyısındaki devasa ve şatafetli sarayının başka bir şey görmüyorum. Adını söylemeden kulağıma eğilip "Onun sarayı, o her şeyi duyur, diye fısıldıyor. Çünkü diktatörün aley hinde konuşmanın cezası dandır."

Bağ dat'tan sonra Babil gelir, Enformasyon Bakanlığı'nın Irak'ta tek başına dolaşamayacağım için şart koştuğu rehberim Gassan, Babil'de yorulup bir duvar dibine çöktüğümde şöyle dedi: "Sirtını yasladığın bu sunak, Büyük İskender'in son nefesini verdiği yer dir." Bu Mezopotamya'nın beni ne ilk ne de son ırkılmışıydı. Sonra çölün ortasındaki bir vaha nas il göz alırsa öyle ıslayan bir yer. Hz. İbrahim'in doğduğu vaha. Hemen yanın da Nemrut'un Tanrı'nın gazabına uğrayan şehri. Gerçekten de, İbrahim'e yaptıkların da dolay Tanrı nasıl Nemrut'u cezalandırarak gökten ko ka ko kalar yağıdın parayktsa öyle yanlış, karamış, ırkılı ci bir yer. Gü nü burada, iki yükselinin ortasındaki bu küçük tepede bitiriyorum. O günleri hatırlayan güneş utanıp kızarak uzaklaşırken ilerler de yanan petrol rafinerilerinin siyah dumanlarıyla o günleri tasvir ediyor. Dünyaya Tanrı'nın neler ya pabileceğini bilen gözlerle bakan Gassan geliyor yanına. Elinde yanlış, karamış, volkanik bir taş parçası. Taşın üzerindeki şeytan suretini gösterip Tanrı'nın gazabına uğrayanlardan birinin yüzünü gösteriyor.

Kerbela'ya uyanmak, altın kubbeli Hüseyin ve Abbas kardeşlerin türbelerine yüzlerce yıl önce dökülen kanın, yapılan ihanetin yüzlerce yıl dır bitemeyen acısına tanıklık etmektir. Nefce' demek, İmam Ali'nin türbesinin etrafında dönmek demek. Her Iraklı Şii bilir ki ölünc eca nız be deni İmam Ali'nin etrafında üç kez dönmektir. Bana da, gömüleceği üzere bunun fotoğrafını çekmek düşer ki.

27 Kasım 2000. Ramazan ayının ilk günü. Yani hilalin doğduğu gün ve ben onu henüz göğüş bizi terk etmeden hemen önce, Sasaniler döneminde kurulan

Ziggurat'ın en üst basamağında gör düm. Tanrı'nın dünyayı seyrettiği gibi, herkesin adına yemin ettiği El-Askerî Camii ve türbesini (artık yok), Abbasi Sarayı'nı seyrettim.

Kufe, Basra, Amara, Musul ve Kerkük'ü de aynı tutkuyla tavaf etmediğim düşünülmesi en elbet. Son olarak Hz. Adem'in yeryüzüne ilk ayak bastığı yer deyim. Son iki yıldır hiç aksatmadan bir saati kurar gibi hayalini kurduğum Şattılara p'ta, Firat ile Dide'nin birleştiği noktada, Adem'in tanrıdan bir kadın dile diği ağa on altına kadar yürüdüm. Ve iki suyun bir oluşunu izleyip bir dilek tuttum.

Taksi sarısı Chevrolet'miz, bir otomobile, berbat bir otobanda değil de dev bir geminin kaptan köşkünde, dingin bir okyanusta süzülür gibi gidiyordu. Ama direksiyonunda da sizi gasp eden, korkutunuz, nefret ettiğiniz ve sizi nereye götür düğünü, ne yapacağınızı bilmediğiniz bir yile beş yüz elli kilometre boyunca giderseniz artık kilometreleri değil metreleri saymaktan beyni kullennmiş bir cesede dö nüşürsünüz. Bağ dat'ın ışıkları uzaktan görünmeye başladığında tam olarak böyle bir cesettim. Şoför şehrin girişin de dur du. Bagdad çantalarını in dirmeye gi ttiğinde kucacımda kıp araya baktım. Yoktu. Para artık umurum da bile değ il di ama bunca acının karşılık sız kalmasa beni cıldırtıca ktı. Sonunda koltuğun altında bulduğum da paranın en başın da bir yerde olduğunu anladım. Şoför bir taks i dur du der. Çantalarını özenle yerleştirip tak siyi be ni Firdevs Meydanı'na, Filistin Otel'ne götür me si tembihle di. Şim di bile düşünür düm, bir insan ne den da hayolun başında gasp ettiğini birini Bağ dat'a kadar götürür veya Bağ dat'a ka dar götüreceği birini niye yolun başın da der diye.

YOLLAR...

Günün birinde, sıra sıra kestanelerin dizildiği bir sobanın önünde, saçlarında uzun ince beyaz ışıklar taşıyan bir anlatıcı, çok uzak diyarlar da geçen bir öykü anlatı. O öykü ilk masamızdır. Prensler, prensesler; şatolar, kuleler... Soyululuk, masalların olmaz sa olmazıdır. Peri, prensin balo suna gitmek isteyen Kükle dişi'nin getirdiği balkabağını at arabasına çevirdi de de kimse o at arabasını kullanan şoförün masasını yazmazdı. Şoförler, esnaflar, sokak satıcıları; yani meselesi şato değil de sokak olan insanların hayatları, bu masallar daiken dillerine yer bulamazdı. Oysa imkân tanınsa sokağın masalları da, kar yağarken pencere önünde okuyanın ellerini ıstır, üşüyen düşlerinin üstüne güneş tutardı. Tıpkı bir zamanlar Karadeniz'in yağmurlu iklimi altın da hayallerine sarıların ısınan minibüs şoförü İsa Oran'ın hissettiği gibi.

İsa'nın en büyük hayali tarihçi olmak. Dünyanın köce bir toz bulutluyla örtülü gizemlinin içinden gerçekleri çekip almak ister, gece yastığının başını koyduğunda kendine "İlk insanın hayali neydi ki?" diye sorar d. Gel zaman git zaman yarının endişesi, dünyanın merakına galip geldi. İsa, Rize'den İstanbul'a gelip minibüs muavinliğine başladı. Bakırköy - Beyazıt hattında çalıştı ilkin. Muavinler aralarında da toplaşır, Bakırköy'den Beyazıt'a durakların isimlerini kim daha hızlı ve yanlışsız sayacak diye yarış tutuşurlardı. Durakların ismini doğru şekilde en hızlı sayan kişinin muavinliği takdir edilir, "Aman canım bu epey mahareti, be cerikim muavin," diye övgü toplaı d. Övgü, işçinin yakasında taşıdığı görünmez madalyasıydı.

Martılar denizin, İsa yolların bekçisiydi İstanbul'da. Bir keresinde çalıştığı minibüste yolcular da biri arkadaş koltukta genç bir kadını rahatı dince hiç düşünmeden yolculu minibüsten indirmiş, sonra,

karşısına dikilip, kafasında biriken tüm ünlm işaretlerini a damın suratına indirmişti. Minibüsünün ön penceresinde "Hatasız kul olmaz" yazsa da bazı hataların affı olmuyordu İsa'nın hayatında.

Bazı minibüsçüler Orhan'ı, bazı minibüsçüler Müslüm cüy d. Öyle ki Bakırköy minibüs hattında ki minibüsçülerin yolu bir gün Müslüm Baba'yla bile görünce ruhunda şaha kalkmayan üstüne gelen şoförleri

o şahsına münhasır kendinden eminiğiyle "Sakin olun gençler," diyerek selamlamıştı. Ama insan, seziyle arkadaş olduğu birinin bedenini de karşısına kanlı canlı görünce ruhunda şaha kalkmayan at kalmaz, sakliniğin dizginleri elden çıkardı.

İsa muavinlikten şoförlüğe terfi ettiğinde, hayatta da başka bir yöne, aşka terfi etmişti. Kuşlar kanlı çırpar, o direkşiyon sallarken kalbi mi daha hızlı atıyor, kornalar mı daha

çok çalıyor bilemez, duyduğu tüm sesleri sevginin orkestrasına ekler d. O zamanlar Bakırköy minibüs hatlarında çalışan hemen her şoförün (tabii İsa'nın da) Yeşilköy civarlarından bir sevgilisi vardı. Şoförler Yeşilköylü kuzlara ayak uydurmak için yabancıl şarkılar dinler, aşkta ve müzikte lisan olmadığın altını yolda bıraktıkları lastik izleriyle şerit şerit çizlerler d.

Lakin kâinatın döngüsünde gizemli bir rutin vardı; kader, yolları ayırdı d. Şoförler yolların, kader ise yolları ayırmayı ustasıydı. Keske Bakırköy'den

Fotoğraf: Umut Yığlı

kalkıp yıldızlara varan bir minibüs hattı olsaydı da İsa o hattın şoförü olsaydı. Belki o zaman aşkını, yasası yalnız yeryüzünde geçen kaderin ağrıları da kurtardı. Sonuçta gökyüzü, tüm saklinlerin uçabilirdiği bir yer d, oraya bir kez vardın mı yeryüzünün yasaları geçersiz sayılırdı.

İnsan yeryüzünde kalınca, bir yolun başında durur, gideceği yönü tayin ederdi. Gitmeye davrandığın yöne vardığın yön farklı da olsa ulaştığın yere çiçek ekmeyi bilirsene oraya da bahar gelirdi. İsa iki kez evlendi sonraki yıllar boyu, üç de çocuğu oldu. Ev, araba tamam d; yüzüne de sahici bir tebessüm kondu, geriye günlerinin yakasına güller iliştirmek kaldı.

Şimdilerde Bakırköy - Osmaniye dolmuş hattındaki minibüsçülerle Çek Abbas'tan esinlenerek "Abbas" adını verdikleri kedisiyle vakit geçiriyor İsa. Dolmuş sırasında canı sıkılırsa, radyonda bir Karadeniz kanalı bulup minibüsünün önünde horon tepiyor. Başkalarının ne de diğiley pek işi yok İsa'nın. Kendi masalında, kendi yolunda, hayatın karşısına çıkardığı günleri deriyor.

BOŞ KUBE!

hep beraber üzülmeliğimiz için asr'a ve makinelerin manipüle ettiği hayata kanayarak oturuyoruz kenar mahalle banklarında ama mesele sadece bu değil!

mesele boşalmakta olan bir kadehi henüz boşalmamışken tam teyakkuza bekleyen ve boşalacağı anı boşaltacaktan önce bilen bir garson refleksiyse seyrederemekte hayatı yarı bilinçli yarı esrik ve taksirli bir saygıyla gözlerini diktiğin yer evimizden çok uzak

her türden eksiklikle mücadele ederim ve kuvvette muhtemel gelirim de üstesinden fakat nasıl baş ederim gayb'la kader bazen "yolları çatallanan bahçe" ve sık sık insanıyord bir şeylerle sadakatimiz garpla ve şarkla ve başka insanlarla

yan masada umutsuz bir muhabbet girişiminin namazı bile kılınmamış cesedi ulu orta ve mekanın kubbesinde asılı duran kocaman ontolojik bir soru tüm bu olup bitenler hangi kötü yürekliğin rüyası?

bir karıncanın taşıyamadığı yüke bile dertlendiğimiz zamanlar vardı çok olmayan zamanlar önce ipotek etmemiş vicdanı bedeli büyümenin kutsal kitapların hiçbirinde yazmıyordu oysa kazandık diye bağırın şaman çoktan öldü baki kalan boş kubbede tek şey yalan!

GÖNÜL EVİNDEN KAÇAN ÇOCUKLAR

"Benim en büyük pişmanlığım, on beş yaşında evden kaçmamış olmamdır."
Walter Ben jamin

Biz cennetimizi yitirdik arka daşım. Birbirimizin gözünün içine bakmayı, tokalaşmayı, sarılmayı unuttuk.

Düşüncelerimiz birer mızrak ucu gibi sivrildi. İnançlarımız gönüllerimize birer susturucu olarak girdirildi. İnsan yürüyen bir bomba değildi eskiden. Yazımız kemale erse de hâlâ küçük birer çocuk olduğumuzu ele verir di jest ve mimiklerimiz. Aşılmaz sınırlarımız yoktu, birimizi ötekiden kalın çizgilerle ayıran. Henüz bu kadar adapte değiken kurguya, kimsenin bilmediği yollar kırık karıştı. Hayat müspet sürprizlerle doluydu. Hayretimiz tükenmezdi, bir çiçeğe hiç durmadan bak sak bile.

Neden sonra kâlılara bindirildi suretimiz. Gökyüzünde uçak avlamaya başladı gözlerimiz. Ellerimiz ekmeğin derdinden fırının sıcaklığını hatırlama oldu. Çocuklarımız projelere, okullarımız birer karne yüküne dönüştü teker teker. Okumak neydi? Gece oldu mu beliren yıldızları okumak, rûzgân ve denizi ve ağaçları okumak... Neydi? Okumak, her ayın on beşinde duvarlara asılan bir diploma suretinden ibaretti. İnsan, donanımlı bir makine. Aile, güvendiğinden ve sorumluluğundan mükellef olunan keşirdek bir idame süreci. Toplum, sistemin karınca kuşu. Sevme ve affetmek gibi kavramlar tamamen gündemimizin dışında.

Şimdi hiç durmadan korkular ve endişeler imal eden birer duygu fabrikasıyız. Sağlığımız ve paramız, zavalılığımızın en devasa kutsalları. Sonrasında dışarıdan nasıl görüldüğümüze gelecektir iş. Öyle ya, hepimiz bize çevrilen gözlerin mahkûmlarıyız. Üzerimizde kurgulanmış yığınla baskıya türlü bahaneler üretmekle fevkalade mahiriz. Savaşın her daim içimizde olduğunu biliyoruz. Özgürlük bir tanıma oturtulduğundan beri tutsak. Hâlâ demokrasiden ve şaşakçı parlamentere düzenleğin varlığından medet umuyoruz.

Nelerimiz olmalı peki? Evvela kariyerimiz! Nasıl olacak o iş? Kariyer hususunda olağanüstü makyavelistiz; ama o saptırız, yolda her türlü düzülürüz. Gözümüz nerede? Yükseklerde. Çünkü alçaklık bize yakışmaz. Çünkü alçaklık, bizim gibi düşünmeyen insanların sicillinde!

Biz, yani kör kasatüracılar... Kendilerinden emin, pejmürde kavimleri küçük evrenlerin. Kervan kurasıcalar, derman bozasıcalar, ancak bir belanın eşliğinde uykusundan uyanan tufan yorgunları. Biz, yani kendilerine yazılan mektupları sümen altı eden korku

müdavimleri, endişe nöbetçileri, ölümünden kaçan zavallı sürünenler. Tansiyonunu düşürmek için hap atan, şekeri yükseldi diye hayattan bıkan, kalbi çalşan diye gövdesini muhafaza etmeye çalışan minik böcekleri dünyanın...

Lütfen biraz çocuk olalım, bu kadar ciddiyet ağır geliyor insanietimize!

Gönül diye bir ev var di, şimdi epey uzakta. Nasıl olduysa artık, çıkardık çocukluk kıyafetlerimizi, giyindik yalnız erişkinlere özgü mimiklerimizi. Ciddiyetimiz kayıpkın işbirlik. Kahkahalar kontrolsüz, delirmek serbestti. Apansız kapıyı çektik ve çıktık o evden. Uzaklaştık kendimizden. Üşüyor sak, boşluklarımızı ne idüğü belirsiz "güven" adlı bir kavramla doldurmaya çabalıyorsak, sebepler ve sonuçlar düzenli olarak zihnimizi işgal ediyor sa eğer; isminizin, gönül evimizin duvarına "firari bir çocuk" olarak yazılmasından. Evet, hepimiz yetişkin rolü yapan çocuklarız. Evet, en sevdiğimiz şey hâlâ oyun oynamak. Ve dünyada en çok sevmeye, sevlimeye muhtaız. Haşarlığın dibini de bulsak, sevdiğimiz tarafından mütemadiyen affa uğramak zorundayız. Yoksa küseriz. Konuşmayız birbirimizle. Böleriz oyun sa hamızı. Anlatın işte, göstermedeğinize sevginin ve merhametin boşluğunda boy veriyor zavaflarımız. Aynı oyunu oynamanın zevkinden olduk, düşüncelemiz ve inançlarımız yüzünden. Yazık, çok yazık oluyor bize. Kapp geldim buradan, asıl firari sayıldığımız evimize. Lütfen biraz çocuk olalım, bu kadar ciddiyet ağır geliyor insanietimize!

AKSARAY'DA GECE KUŞLARI

Sindrelli'nin Küllikedi'si'ne, at arabasını bal kabağına dönüştüğü vakitte yani guguk kuşları gece yarısını österken Aksaray'da Kerkenez'le buluşuyoruz. Hava soğuk olduğundan acilen bir mekâna girme ihtiyacı hissediyoruz. Kerkenez, Unkapını istikametine doğru dönüyor ve eylele onu takip etmemi işaret ediyor. Gerekmedikçe konuşmuyor ve işaretlerle anlaşılmayı daha çok seviyor.

Aksaray Meydanı'ndan biraz geçince Az İki Bira'hanesi'yle karşılaşıyoruz, garsonlar bizi içeri buyur ediyorlar ve hızlıca üst kata çıkıyoruz. Üst kattaki masalarda kadın-erkek beraber oturulan masaları görüyoruz. Bira'haneler ekseriyetle erkek egemenliğinde olduğundan vaziyeti biraz garıpsıyorum ama soru sormuyorum. Çırac gibi gözükmek istemiyorum.

Sessizce biralarımızı yudumlarken yan masalardan gelen sesler kulığımızda doluyor. Kadınların aksanı, erkeklerin şiveleri var. Laf olsun diye Kerkenez'e aslı adam soruyorum. Kerkenez, diyor ve gülüyor. Ardından ekliyor, sen kerkenezin ne olduğuna biliyor musun? Bilmediğimi söylüyorum. Gündüz avcıdır kerkenez kuşu, hem de insana kolay alışı, deriyi çarlık bir gülümseme takınıyor. Bir şeyler ima ettiğini belli ama ben zerrece anlamıyorum. Ben de gündüz avlanırım, ondan kerkenez derler bana, diyor. Biraz daha kurcalayınca kendi çapında naif bir hırıslı doğrudan öğreniyorum. Böylelikle taşlar yerine oturuyor.

Masalardaki kadınlar ve erkekler değişiyor ama profiller hep aynı. Aksanlı kadınlar ve şiveli adamlar... Gülmüsyerek kırık dökük muhabbetler ediyorlar. Onlar hoş sohbetlerine devam ederken biz mekândan çıkıyoruz ve önümüzdeki Adnan Menderes Bulvarı boyunca yürüyoruz. Bulvar bitince sağa doğru dönüp Atatürk Bulvarı'na bağlanıyoruz. Kerkenez usulca bana sokuluyor, "Do you speak English?" Şaşırmıyor ve şaşırakta sonuna kadar haklıymış. Durduk yere neden İngilizce konuşmaya başladık bilmiyorum ama çırac çıkmamak için

**Onlar hep buradalar,
bunu artık biliyorum.**

bozmuyorum. Yes, diyorum. I'm so so. Good, diyor Kerkenez, keyfi yerine geliyor.

Kaldırma dizilmiş kendilerini izleyen adamlara aldırmdan sohbet eden iki zenci kadının yanına yirtıcı kuşlar gibi sokuluyoruz. How are you," diyor Kerkenez en havali gülümsemesiyle. Birkaç kelam ediyorlar. İngilizcesi bitince Kerkenez asıl mühim soruyu soruyor. How much, diyor, kadının Türkçesi billurlaşıyor, yüz yirmi, diyor gayet nizami bir İstanbul Türkçesiyle. Voltamızı toplayıp uzaklaşıyoruz, kaldırmıdaki ayak takımının manzarasını daha fazla kapatmamak için. Böylelikle İngilizce mevzuza kafamda açıklığa kavuşuyor.

Bir binanın önüne geliyoruz. Kafamı kaldırıp tabelaya bakıyorum. Neon tabelada Bacardı yazıyor. İçeri giriyoruz. İçerisi bildiğimiz pavyon ama standardın biraz üstünde. Sahnesi daha büyük, masalar daha temiz, garsonlar biraz daha insani. Biz girdiğimizde gece hayli ilerlemiş durumda, çalgıcular klarnetleri yirtarcasına üflüyor, rakkaseler pistin tozunu attırıyor ve müşterilerin yüzleri gülüyor. Her şey olması gerektiği gibi Bacardı'de, bizim dışımızda. Garsonun biri bizi fark ediyor ve yanımıza geliyor. Masamızı kalmadı locamız var, diyor ve üst katı işaret ediyor. Bizde o kadar para yok elbette, belki bir bardak su anca içeceğiz. Her ne kadar kendimizin emin durmaya çalışsak da garson üzerimizdeki özgüvensizliği seziyor.

Usulca müsaade isteyip mekândan çıkıyoruz ve İnkilap Caddesi'ne kınılıyoruz. Atatürk Bulvarı'ndaki ışıklı tabelalar biraz daha sönüklesiyor, satafat

ve barlardan sokağa ağır müzikler dökülüyor. Soğuk kulaklarımızı koparacak kadar sert ama Aksaray'ın gece kuşları bunu pek umursamıyor. Zenci satıcılar kesiyor yolumuzu, bize saat, cüzdan, kemer gibi eşyalar satmaya çalışıyorlar. Kerkenez onları sertçe reddediyor. Afrikalı göçmen kadınlar üst sokakta kendilerini pazarlamaya çalışırken alt sokaktaki Afrikalı erkekler ellerindeki adı malları satmaya çalışıyor. Kerkenez bana eğiliyor,

esnaflığın her türlü zor, diyor.

Zinar Disco, Rio Night Clup, Sultan Müzikhol, Eliza Disco Bar, Kokteyl Club, Balance Disco ve daha bir sürü eğlence mekânının yanından geçiyoruz. Kapıldaki beyefendiler gayet davetkar tavırlarla bizi misafir etmek istediklerini söylüyorlar ama pas vermiyoruz. Namık Kemal Caddesi'ne sapıp geldiğimiz yere dönmek niyetindeyiz. Flamingo Hotel'i görünce dayanamayış Kerkenez'e soruyorum. Burada neden bu kadar çok otel var, diyorum. Git kendin sor, diyor bana. Saat gecenin ikisini vurmuş, resepsiyondaki adam bıkın gözlerle telefonlaya oynuyor. Selam verip içeri giriyorum. Oda kalmadı, diyor. Hiç mi yok, diyorum. Sözlerini tekrarlıyor ve benimle ilgilenmek istemediğini açıkça belli ediyor.

Çıkıyorum Flamingo'dan, Kerkenez durumu anlıyor. Almazlar seni, çünkü tek kişisin, diyor ve ekliyor, yanında kadın olmadan kolay kolay almazlar. Öğreniyorum ki, sokakta bekleyen hanımefendilerle anlaşan beyefendiler bu otellerin yolunu tutmuş. Çoğunda kimlik sorulmazmış. Sorulsa da cüzi rakamlar karşılığında gözden kaçırılmış.

Yarım köfte ekmele yedikten sonra Kerkenez'le vedalaşıyoruz. Buluştuğumuz yer olan Aksaray Meydanı'ndan aksi istikametlere yürürken geçtiğimiz iki bloklu alandaki can pazarını dizişiniyoruz. Her gece durmadan dönen bu pazarın dişilerinde ezilen işçilerin başını yatıştıya koyarken neler hissettigini tahayyül etmeye çalışıyorum. Ben şu anda usul adamlarla oradan uzaklaşıyorum. Ama onlar hep buradalar, bunu artık biliyorum.

BİR YAĞMUR UMUDU

Bugün bizi birleştiren acılarımızdır,
kahkahalarımız değil.

Kesif bir mavi akyordu, uyanmak üzere olan yemyeşil çamların arasından gözlerime o sabah. Ve hep semmişdir sabahın beşini; yeni bir hayatı, savaşın ortasında bebesini emziren bir anne gibi beslediği için. Her anıyı, her duyuyu, her umudu belki de her acıyı yeniden besler sabahın köründen uyanan hayat. Güneşi doğurmada sabah, koskocaman açtım ağzımı içim dışıma karşışın diye. İncecik sesleri, gıdıldındaki portakal turuncusu lekeleriyle sultan papağanları ve zilgütlü ötüşleriyle mavimsiz dolaşıyordu yeşillerin arasında. Ölümün tek iyiliği yaşamı hatırlatmasındadır dedi kopan sapsarı bir ilgaz tüyü. Rüzgarlı bir gökkuşağı gibiydi ağaçların büyük bir saygıyla kök saldığı mezarlık o gün. Her yeri tarih üzerine tarih, isim üstüne kurtuluş, taşlar üzerinde gözyaşı, ağlıtar arasında keder taşıyan tepedeki mezarlık. Kökleri el ele tutuşur çocukların ve bebeklerin yattığı mezarlıklarda çınar ağaçlarının. Kıpırdamaz zemini. Oynatılmaz dalı göğü. Korur doğa dört koldan, kökten çiçeğine, yağmurdan dikenine, kuşundan güneşine, şilahların nefeslerini aldığı kederin ülkesinin çocuklarını. Sevdiğimin ve sevgimin peşinden, büyük bir özlemle, en tepesine çıktığım da oldu bu şehrin, kapkaranlık gecelerde dibine indiğim de oldu. Binlerce gündür anıyorum sevdiğimin gözlerini insanların rengarenk gözlerinde. Ancak şimdi bugün, bu sonbaharda, biliyorum ki acıyı yaşamak için bile huzura, adalete, eşitliğe ihtiyaç vardır. Belki de en acısız, acıyı yaşayamamak. Ben gece gündüz gerçekten yaşıyor muyum dedim sevgisizliğimin acısını? Ellerimin böylesine yalnızlığını? Gerçekten acımı, sevgimi yaşayabiliyor muyum? Gerçekten? Öyle bir ülkeye döndü ki burası, artık tek başına değil yapayalnızız. Bir tek mezarlıklar kaldı doğayı bir arada bulduğumuz, bir tek mezarlıklar kaldı eşitliği, adaleti, rengi, dini, dili sorgulanmadan hep beraber gece gündüz yan yana durabiliğimiz... Bir tek mezarlıklar kaldı birbirimize koşulsuz el uzatabiliğimiz, gözyaşımızı siliş, sorgusuz sualsiz sarılabildiğimiz. Bugün bizi birleştiren acılarımızdır, kahkahalarımız değil. Böyle bir güne başlayınca durmak istedim altı üstüne gelmiş bu kaosun şehrinde. Islak, hikayesi yarım mezar taşına dayanmış başımı kaldırdım. Yalınayak parmak uçlarımda taşların kenarlarından yürüdüm, her yer her köşe anıdan geçilmiyor. Bitmez anıları öülerin, sadece ertelenir yaşayanların kalbinde... İlk defa ağlamadım, hep çiçek biriktirdim ellerimde. Diriden ziyade ölüye olan yakınlığımız, haksızca aldıkları içindir insanlarımızı sokak ortalarında, evde uykularında, hapishane koridorlarında. Mezarlığın görevlisi uykudayken dört döndüm tam ortasında ve onlara bir türkü yakıtım avazdan daha az bir gayretle. Bugün sevdiğimden daha çok sevgiyi aradım. Kaybedince anlamamak, taşlarında pişman olmamak için. Bir yağmur umuduyla...

İnsan üretmeden tüketen tek yaratıcıdır.

Süt vermez,
yumurta yumurtlamaz,
sabanı çekecek gücü yoktur,
tavşan yakalayacak kadar hızlı koşamaz.

Gene de tüm hayvanların efendisidir.

GEORGE ORWELL

Hayvan Çiftliği

tasarım: Tiya Eleni

ACIDAN BU HALLERİ

Kollarını bir kez daha hafifçe hareket ettirdi. Parmaklarını ve bacaklarını da... Hissetmeye ihtiyacı vardı.

Çok güzel bir gün idi. Eşyle vedalaştı, arabasına bindi ve İstanbul'a doğru yola çıktı. Arabada hafiften bir Türkü tuttur du ve başladı bir gece önücek yemekte arka daşılarıyla üzerine tartışıklı konuyu düşünmeye. Sabahları her düşünürdü o. Kendi kendine tartışır, tekrar tekrar gözden geçirir di konuşulardı. Hatta eşi o düşünme haline "tır tır yapmak" derdi... Bir denibre gözlerini ambulans ta açtı!

Bulanık bakışlarıyla nere de olduğunu anlamlandıramayan kollarının çirpinisi eşlikle derken, kulaklarını sağır eden siren sesi ile içinden çok korkunç panik duygusuna yüz vermemeye çalıştı. Zihninde yüzlerce görüntü cirit atıyordu. Sakinleşmek için derin bir soluk aldı. Ne olduğunu anımsamaya çalıştı. En son eşinin el sallayışını hatırlıyordu.

Onun ayıldığını anlayan ambulans görevlisi, "Sakin olun lütfen. Hastaneye varmamıza çok ak kald," de diğinden direksiyonun başındaki hali ge di gözlerinin önüne. Kaza mı yapmıştı? Kollarını bir kez daha hafifçe hareket ettirdi. Parmaklarını ve bacaklarını da... Hissetmeye ihtiyacı vardı. Bakışlarını kendi vücuduna gezdirdi. Hiç bir anormallik görünmüyordu. Sapaşağlam atla mıştı demek kazaydı. Yüreğini yakan, tanımlayamadığı bir acıyla dolmaya başlayan gözlerini sımsıkı kapattı. "Şoktayım" dedi. Hastanenin acil servisine sedyede taşındı. Konuşmak, ailesine haber verilmesini rica etmek, başka birine zarar gelip gelmediğini öğrenmek istiyor ama kendini bir kukla gibi hissetmekten alıkoymıyordu. Devinimsiz, karmakarışık, kocaman bir kukla!

Ambulans görevlileri şimdi onu iki iri cüsseli hasta bakıcıya devretmişler di. İçlerinden sarışın olan adam, "Kerim Bey bu! Doktor Osman Bey'in hastası. Üçüncü kata çıkaralım," de diğinden içine art ık kabuğuna sığmamaya sok dalgasına kaptr di zihnini. Karanlık, şim di telli davetiyesini gözüne sokmuş, onu içine hapsetme kadar tuysu da... Diğer hastabakıcı "Neyi var ki?" de di merakını bastırmıyarak.

Sarışın adam "Alzheimer gariban, daha ne olsun? Yıllar önce İstanbul'a giderken, geçirdikleri bir trafik kazasında kaybetmiş eşini. İki de bir o güne dönüp kendini İstanbul'a yola -yalnız- kıkmış zannediyor. A cıdan bu halleri acıdan," dedi, hüzünle.

Bu yazı geçen sayıda MUSTAFA ALABORA'nın yazdığı *Gerisi* sende köşesine gönderilenler arasında seçilmiştir.

Caner Cindoruk ile Adana Sözlüğü

**Bak hele
(bakele):**

Adanalı, bu sözcükleri "bana bak", "buraya bak" anlamında kullandığı gibi, posta koyduğunu birini uyarırken de kullanır. Ağrıca olduğu gibi görünmeyen ya da kendini olduğundan büyük gösteren kişilere de bir küçümseme nidası olarak gönderebilir.

Şırdan:

Adanalının vazgeçemediği tutkularından biri. Gece, Adanalı alemcilerin feneri söndürmeden önceki uğrak yerlerinden biri... Şırdancı Bedo'nun ana kucağından büyük şırdan tenceresi önünde iskemlelere tünemiş alemelerin, üzerine bol kimyon ve pul biber dökerek acı biber turşusuyla yedikleri, şıgırın dördüncü midesinden yaratılmış doyumsuz lezzet.

Bicibici:

Adana'ya kar yağmaz, Adanalının karla tanışıklığı genellikle Adana'nın dışındadır. Bu yüzden ki, Adanalı bicibiciyi icat etmiştir. Buzhanelerden getirilen büyük buz klaplarını bir kasenin içine rendeleyerek, üzerine pudra dökiüp boyalı şurubu gezdirerek karsambacı icat etmiş, sonra bu karsambacın altına dondurulmuş ve kuşbaşı biçiminde doğranmış nişasta döşeyerek kendisine yaz aylarında bicibici gibi bir teselli tatlısı icat etmiştir.

**Adana
kebapı:**

Adanalının en önde gelen övücü, tescillenmiş gurur markası. Nerede gerseniz yigün, Adana'nın dışında o lezzeti bulamayacağınız bir el ve gönül marifeti. Avluların, terasların ve evlerin damlarının vazgeçilmez keyfi: Mangal. Adanalı mangalın başında otururken kraldır, mahiyetindekileri doyuran onun ustalıdır. Şiş onun elindedir, hem pişirir hem atıştırır. Bir yandan da sotasına koyduğu buzlu rakısını ufak ufak götürmeye imtal etmez.

Cono:

Zamanlarını daha çok poliste, adliyede, hapisanede, hastanede geçirirler. Bu yüzden ki, karakol ve adliye polisleriyle pek sıkı kıdırlar. Adana adliyesindeki dava dosyalarının çoğunluğu onlara aitir desem sanırım pek abartılı olmaz. Aşiret kadınlarının Adana'nın otopanlarında şoförleri durdurarak aşk vadiyle gasp ettikleri biliniyor. Dolandırıcı kadınlar otostopla durdurduğu erkek sürücülerini para ve değerli eşyalarını çalıyor. Daha sonra kendilerini bekleyen aşiret erkekleri olay yerine gelerek sürücüyü ölüme tehdit ediyor. Cono Aşireti'nin en ünlü aşk vadiyle dolandırıcı kadını ise Alev Güvercin.

Adanasıcığı:

Güneşe ateş etme sebebi. Küfrün çıkış nedeni...

Yaşar Kemal:

Büyük ozan Homeros'un Çukurovalı bakanığı. Toros yaylalarının, Çukurova'daki börtü böceğin, bin bir ağacın, çiçeğin, yaylının, ovanın ve insan macerasının şifirini yazan büyük düzyazı ustası. İnce Memed'in babası.

Abo:

Adana'nın millî nidası; sevincini, coşkusunu, mutluluğunu, şaşkınlığını dile getiren ve taa ciğerinden gelen o ilahi ses.

Altınkoza:

Eski yazık sinemalar kenti Adana'nın sinemayla buluştuğu, halkla sinemanın iç içe geçtiği bir geçmişten gelen, zaman zaman keşifliye uğrasa da Adanalı sinemacıların çabaları ve sürekli gündeme getirmelerinden ötürü Üçüncü PDF Kitap Arşivi <https://rantey.org> Film Festivali'nin halkın gözündeki değişmez adı.

İZMİR GENŞLER İZMİR

Dergimizi çok seviyorum. Önder Abay harîç.

Merhaba sevgili 'Bavul dergimizin şahane okuru. Kafadan çok kötü cümle kurdum da girdim mevzuyla. Okura aynı zamanda hem sevgili hem şahane demişim gibi oldu, dergimize de sevgili demiş gibi oldum, bir dergi nasıl sevgili olur. Dergi dediğin güzel olur, cillop olur. Dergi budur. Dergi cillop. Ne diydum, oha, yine konuya giremedim. Hiçbir şey dememişim ki ben, bir de diydum ki, "ne diydum". Hey yavrum hey. Önce bir şey de de sonra öt bülbul öt. Bülbulü severim. Güzel kuştur. Gece demez, gündüz demez öter. Göremezsın kendisini öyle pek. Göstermez kendisini. Ama ötüşünü duyarsın. Ötüşünü paylaşmayı sever. Vecd ile dolarsın. Güzel kuştur. Ne diydum. Gerçi hangi kuş güzel değil. Hepsî güzel. İzmir'den yazıyorum bu mektubu size. Size biraz İzmir'den bahsetmeyeceğim. Sadık okurlarım bilirler, geçen ay da Ankara'dan bahsetmemiştim. Bana hiçbir şeyden bahsetmemem için para veriyorlar. Benim malzemem hiç'tir. Bana bir "hiç" yer, bak ben o "hiç"le neler yapıyorum. Ne diydum. Bu arada dergimizin en şahane yazarlarından biri de Cansel Elçin bence. Çünkü benim yazılarımı çok seviyor. Benim yazılarımı en çok hangi yazar seviyorsa en iyi yazar o benim gözümde. Benim de kıstasım budur. Hadi bakalım. Cansel'le dergi dışında da arkadaşız. Zaten önce dergi dışından arkadaş olduğumuz için sonradan dergiden de arkadaş olduk. O aradı beni bir akşam. "Yazsan ya Alpay sen de Bavluf'a" dedi. Dedim "Yazayım da benim yazılarının hepsi boş beleş, yani bir şey sürülecek yazılar değil". "Ağabey zaten ben de bunu seviyorum, ne diydum ne diydum diyerek köşeler bitiriyorsun, bu benim hayatımda gördüğüm en manyakça şey" dedi. Dedim "öyleyse yazayım madem, seni mi kıracağım". Öyle işte yazmaya başladım ben de. Bu benim bu dergideki dördüncü yazım, dördüncü ayım. Dört ayda sağlam bir kitle edindim kendime. İlaç gibi gelmişim dergiyse, hep böyle şeyler söylediler. Bu dergiyse böyle bir zirzop lazımmış, o da benimmiş, hep böyle şeyler söylediler ama. Dergimizi çok seviyorum. Önder Abay harîç. Bir kez bile gelip şahneni izlememiş bir insan kendisi. Ki Önder'i uzun zamandır tanıyorum. Bahaneleri bitmedi. Taciz mesajları atıyorum, tınıyor. Anıyorum, açmıyor bile. Ben de buradan

uşraşmaya karar verdim kendisiyle. Arkadaşım lütfen ama ya. Çağırma dım hayvan gibi komik olmasın ya. Stand-up'a yüz yıl iki yüz yıl gerilik getirdim. O kadar komiğim. Davetli yazmıyorum diye gelmiyorsun değil mi. Yazmıyorum lan. Ben üçüncü gelişlerinden sonra davetli yazıyorum insanları. Neyse, ne diydum. Önder Abay'a da satıştan sonra artık bence konuya girebilirim. Konu mu vardı bir de. Yoktu aslında ama bulayım bir konu madem. Konu ne ya, konu ne. Ne diydum, hah, Önder Abay. Hıncımı alamadım. Ah be Önder Abay, sen nasıl bir ruh hastasına çatmış bence bilemedim. Bildin gerçi sanki ama iş isten geçti. Camını taşılayacağım senin. O derece taktım sana. Ne diydum. Önder Abay demeyeyim artık. Biz Önder'le oturur bir kahve içeriz, aramızdaki sorunlar çözeriz. Bir yerde de bizim aramıza da kimse giremez, öyle bir durum da var. Ah kahveleri bana ödetmeye kalkarsa o zaman yine bozuşuruz o ayrı, ama yapmaz sınırsam öyle bir şey. Neyse, ne diydum. Bir keresinde de noldu bak. Bizim veteriner hekim var. Dünya şahanesi bir insan. Bunun da bir köpeği var, Luna. Başını dertlere sokmaya doyamayan bir hayvan bu. Bir gün kedilerimiz Venüs'le Çiko'yu götürdüm yine aşları için. Luna da, yine boyunca takılmış kendisine, duruyor öyle. "Noldu ki yine Luna'ya" dedim. "Hiç sormayın Alpay bey" dedi veteriner hekimimiz Adil bey, "yine kaçtı, hastalık kapmış, aşı yaptım, kemirmesin aşı yerini diyerek boyunca taktım yine" dedi. Döndüm Luna'ya ve dedim ki, "eh be Luna" dedim, "sen de bir uslu durmuyorsun ki, bak" dedim "resmen başın bittin..." öyle kalakaldım. Çünkü normalde cümlemin devamı şınkafı, bu bir deyim. İçeride kadın da var. Kal geldi derler ya, kal geldi. Cümlemin devamını getiremiyorum çünkü şınkafı. Cümlemin devamını çılginlar gibi getirmek istiyorum çünkü cümlem yarım kaldı. Cümlesi yarıda kalan bir insan ölsün daha iyi. Ne yapacağımı bilemedim, zaten o anlarda iki kilo verdim. Adil bey bana bakıyor, kadın bana bakıyor, Luna bana bakıyor, Venüs'le Çiko bana bakıyor. Bir an güç toplar gibi oldum, "başın bittin kurtulmuştur resmen ya bak senin Luna" dedim, bir şekilde yine toparlamış gibi oldum.

Gerisi sende

Öyküyü tamamla - @bavuldergi Etiketle - Paylaş

Yılbaşı sabahı erkenden kalkıp, gece kutularını heyecanla açtığı hediyelerini görmek için salondaki çam ağacının yanına gitti. Çam ağacının ışıkları hâlâ yanıp söniyordu. Hediyeler arasında özellikle aradığı bir şey vardı...

Mutluluk,
bizi zorlayan
kadere karşı
kazanılan
zaferlerin en
büyüğüdür.

ALBERT CAMUS

Sen bana
bakma
Ben senin
baktığın
yönde
olurum.

ÖZDEMİR ASAF

- İmtiyaz Sahibi: BRG Basın Yayın Reklam adına Ümit Bektaş
- Yayın Yönetmeni: Önder Abay
- Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Kemal Can Kayar
- Görsel Yönetmen: Göksel Süslü
- Editörler: Emrah Serbes, Barış İnce, Gizem Çıtak, Zihni Başarar,
- Duygu Temel, Can Binalı Aydın
- Kapak İllustrasyonu: Ethem Onur Bilgiç
- Reklam Direktörü: Aysegül Akbulutlar@brgjans.com
- İletişim: 0(212) 260 5878 - iletisim@bavuldergi.no - reklam@brgjans.com
- Baskı: UNIPRINT Basım Sanayi ve Tic. A.Ş.
- Adres: Ömerli Mah. Hadimköy - İstanbul Cad. No.159
- Hadimköy Arnavutköy 34555 İstanbul / TÜRKİYE
- Tel : +90 212 798 2840 / Faks : +90 212 798 2063
- www.apa.com.tr
- Genel Dağıtım: DPP (0212) 622 2110

ISSN: 2149-8113 Aylık yayın süresi yayındır.

f /bavuldergi @ /bavuldergi t /bavuldergi

BAVUL

Anlık İleti

Onur: Günaydın arkadaşlar nasılsınız? Rüyaında hepinizle kavga ediyordum. En çok dayığı yine ben yedim. Kendi rüyamı bile kahramanı olamıyorum.

Efe: Ben bu kış soğuğu kabullendim, üşümenin de ayrı bir keyfi olduğunu fark ettim.

Umut: Ben de ancak üşüyerek sıcak yuvalarımızın kıymetini anlayabileceğimizi fark ettim. Kış olmasa tadı olur mu hiç dondurmaları?

Yeşim: Hava biraz serin galiba. Ben üst üste en az iki atlet, üç badi, iki kazak ve acayip kalın bir mont giydiğim için sizi anlayamıyorum arkadaşlar.

Can: Öğle saatlerinde dergimizin en güzel ve en zeki kadınlarından Merve Bavra telefonun Whatsapp özelliğiyle beni aradı. Yanlış aramış teşekkürler.

Gizem: Bir ara eski siyah-beyaz bir Türk filmine denk gelmişim televizyonda. Başroldeki kadın ve annesi bütün paralarını kaybedince Beşiktaş'a taşınmışlardı. Herkes onlara acıyarak bakıyordu Beşiktaş'ta oturuyorlar diye.

Selin: Hayatımda bir Chopin den bir de Hakan Taşyan'dan bu kadar etkileniyorum. Bu uçurum beni nereye sürükleyecek bilmiyorum.

Can Binalı: Arkadaşlar bir retro kıyafet mağazasından katalog çekimi için teklif aldım. Çekimlerde kotluk olmamı istiyorlar.

Duygu: Bugün okulda 'hava buz gibi'nin Fransızcasını öğrendim. İsteyene öğretebilirim.

Zihni: Bir insanın ütüsünün olması ve her sabah ütü yapması yalnızlığını bastırıyor. Ve açıkçası ütülü yalnızlık çok daha acı veriyor.

Meral: İki tane mont üst üste giysim iki kez akıllı basmak zorunda kalır mıyım? Bunu ciddi soruyorum.

Merve: Benim konuya bağlı yabancı dilim var. Yani kişisel konularda ispanyolca şaşırbiliyorum ama genelde ingilizce tepki veririm.

Pınar: Ben gündemi hep bir hafta geriden takip ediyorum. Benim bugün şaşırdığım haberlerin bir çoğunu insanlar unutmuş oluyor.

Kemal: Yere göre spor muhabirliği yapılabilir. Hatta gerekirse forma giyer oynarım. Gerçekçi muhabirlik algımın bir sınırı yok ve bu beni korkutuyor.

Önder: Kemalın intihar eden insanı vazgeçirmek için üçüncü kattan atladığı güne şahit olmuş biriyim. Beni de korkutuyor bu sınırsızlığı.

Kemal: Ama ben atlamasaydım adam atlayacaktı. Neden bu kadar şaşıyorsunuz?

Efe: Bugünün son saniyesine kadar 'hahah' diye gülmek istiyorum bir kaç kez denedim ama böyle gülmek tarzı olmuyor. Çok yapay bir efekt

Selin: Bugün kendime en üzerinden dokuz puan veriyorum. On verirdim ama gelirken beni kedi kovaladı oradan bir puan kırıyorum.

Gizem: İheğin boynuzlu olanına ne diyorduk ya?

Can: Ben bağır odayen biriyim rap dinliyorsam dersem gerçekçi olmaz diye söylemiyorum.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

İnsanlar çıkardık. Umarım seneye uzaylılar gelir ve raporlat yapma şansımız olur.

Eksik bir şey mi var hayatımda
Gözlerim neden sık sık dalıyor
Eksik bir şey mi var hayatımda
Gökyüzü bazen ciğerime doluyor

BAVUL

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>